

24 საათი

პოლიტიკა

გზა ევროკავშირისკენ

მთავარი მინისტრის არის, რომ საქართველოს ხელისუფლებას არც ოფიციალური განცხადება შეუტანია და არც რეალური ვალდებულება აუღია ევროკავშირში გაწევრიანებისათვის. სამწუხაროდ ისე ჩანს, რომ ისინი ამას უახლოეს მომავალში არც აპირებენ.

A3

ეკონომიკა

მთავრობას ციხე-სხელება ეწყება

თბილისის დღეს საჯარო ფონდის მისია ეწვევა პაოლო ნუშუაშვილის ხელმძღვანელობით. მთავრობასთან ოფიციალური შეხვედრები ხვალ დაიწყება. ნუშუაშვილი სხვადასხვა უწყებებში ფონდის რეკომენდაციების შესრულებას გაეცნობა. საქართველოს მთავრობაში ღიად აცხადებენ, რომ ეს მისია ერთ-ერთი ყველაზე მძიმე იქნება, რადგან 3 ივლისის სამხსოვრო მემორანდუმზე ქვეყნის მომავალი დამოკიდებული.

A4

უსხოოთი

რუსეთში ბოლო დამოუკიდებელი ტელეარხი დაიხურა

„მიხარია, რომ დაგვხვდნენ. ეს ჩვენი საქმიანობისათვის საუკეთესო ფილმია, - განაცხადა ტვს-ს წამყვანმა ვლადიმერ ყარა-მურზამ, - საუბარი იმაზე, რომ არის არ ჰქონდა გავლენა და არ ჰყავდა აუდიტორია, სისულელეა.“

A5

საზოგადოება

კლინიკაში საგანგებო შემთხვევების მოუთმენლად ელიან

პარლამენტმა სამედიცინო დაწესებულებების შეღავათიანი დაბეგვრის პროექტი ერთხმად მიიღო და დასამტკიცებლად სახელმწიფო კანცელარიაში გადააგზავნა. ახლა მის ძალაში შესვლას შევარდნაძის ხელის მოწირვა აკლია. ფისკალური პოლიტიკიდან გამომდინარე, ფინანსთა მინისტრი პროექტის წინააღმდეგია.

A8

სამართალი

„პოლიციის საკუთარი თანამშრომელი ანაბა“ - ანგობს ადვოკატი

თბილისის პოლიციის მთავარი სამმართველოს ნარკომანიის განყოფილების თანამშრომელი ირაკლი თუშიშვილი წინასწარი დაკავების საკნიდან საპრობოლემო მძიმე დაზიანებებით გადაიყვანეს.

A8

ანიონი

თბილისი	28	☀
ქუთაისი	24	☁
ბათუმი	21	☁
სოხუმი	21	☁
ფოთი	21	☁
თელავი	26	☀
ჯუბჯუბი	23	☁
გორი	23	☀
ახმეტა	26	☀
ქიათურა	25	☁
ბაგრა	21	☁

უსხოოთი ვალუტის ოფიციალური კურსი

ლარი	2.1550
ევრო	2.5399
გირვანქა	3.6105
რუბლი	0.0706

დემოკრატია და არჩევნები

დავით აფსინძა პაპაჩაიის ანტიკორუპციული მოქმედება

მსოფლიო დემოკრატიზაციის მესამე ტალღა და პოსტსაბჭოური სინამდვილე

1970-იან წლებში სამხრეთ ევროპაში სამი დიქტატურა - ესპანეთი, პორტუგალია და საბერძნეთი - დემოკრატიული განვითარების გზას დაადგა. ამით მსოფლიო ისტორიაში

ენ. დემოკრატიზაციის მესამე ტალღა (ცნება ეკუთვნის ამერიკელ მეცნიერ სამუელ შანტინგტონს) დაიწყო, რომელიც 1980-იან წლებში ლათინური ამერიკის, აფრიკისა და აზიის ცალკეულ რეგიონებზე გავრცელდა და, ცივი ომის დასრულების პარალელურად, ყოფილი აღმოსავლეთის ბლოკის ქვეყნებშიც მოიცვა. სამხრეთი ევროპისა თუ ლათინური ამერიკის ქვეყნებისაგან განსხვავებით, პოსტსოციალისტურ და, განსაკუთრებით, პოსტსაბჭოურ დემოკრატიზაციაში არა მხოლოდ პოლიტიკური სისტემის, არამედ ეკონომიკური და საზოგადოებრივი სისტემების გარდაქმნა ხდება. ამას იგულისხმება გეგმიური ეკონომიკის საბაზრო პრინციპებით შეცვლა, პოლიტიკური კულტურის და ზოგადად, კულტურის ტრანსფორმაცია, გენდერული დინამიზაცია. ყურადსაღებია, რომ პოსტსაბჭოური ქვეყნების შემთხვევაში ამ პროცესების პარალელურად მიმდინარეობს სახელმწიფოს შენება. ამ მოვლენას ხშირად "გემის ზღვაზე აგების" ფენომენს უწოდებენ, რითაც იმის თქმა სურთ, რომ ურთულესი "საზოგადოებრივი ცვლილებები შესაბამისი

მართვის მექანიზმების არარსებობის ფონზე მიმდინარეობს და ეს მექანიზმები - სახელმწიფო ინსტიტუტები, სამართავი პროცესების პარალელურად შენდება. ამასვე ემატება დროის ფაქტორი, ანუ ის, რომ, რაც ტრადიციული დემოკრატიის ქვეყნებში რამდენიმე საუკუნის განმავლობაში შექმნეს, ახალმა დემოკრატიებმა რამდენიმე წელიწადში უნდა აითვისონ.

ბაზრძილება A3 გვირგვინი

კოდორში დაპირისპირება მხვავდება

თამარ კაციაძე

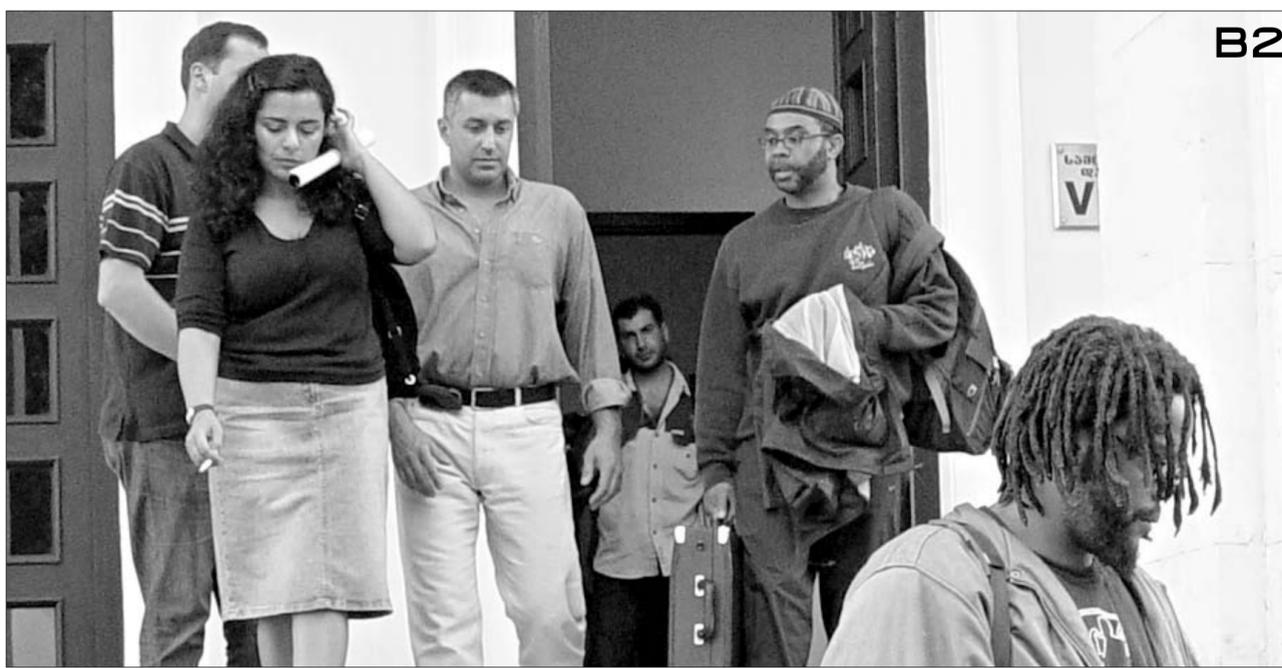
კოდორის ხეობის უხუცესთა საბჭოს თავმჯდომარის ვაჟა ავალიანის ინფორმაციით, ორი დღის წინ, გვიან ღამით, კოდორის ხეობის სოფელ საკეში შეიარაღებული თავდასხმა მოხდა. დაუდასტურებელი ინფორმაციით, ავტობუსური ცეცხლსასროლი იარაღით შეიარაღებული რამდენიმე ნიღბიანი კოდორის ხეობის უხუცესთა საბჭოს თავმჯდომარის ოჯახში შეიჭრა. თავდასხმის დროს სახლში იყვნენ ავალიანის და - თინა ავალიანი, ორი ძმისშვილი და მეზობელი მამაკაცი.

კოდორის ხეობაში სამართალდამცველი სტრუქტურები არ არსებობს, რომ მომხდარ ფაქტთან დაკავშირებით ინფორმაცია დაედასტურებინათ, ამიტომ აღნიშნული ინფორმაციის წყაროდ თავად კოდორის ხეობის უხუცესთა საბჭოს თავმჯდომარე და პრეზიდენტის რწმუნებული სულხან კვიციანი ამასთან დაკავშირებული განცხადებები. სხვათა შორის, კოდორის ხეობაში მომხდარ ფაქტთან დაკავშირებით ინფორმაციას არც აფხაზეთის უშიშროების სამინისტრო ფლობს. მინისტრი ლევან კიკნაძეც ვაჟა ავალიანის ინფორმაციას ეყრდნობა.

"ღლით ადრე ჩემმა და დამირეკა და მითხრა, რომ ოჯახს შეიარაღებული პირები დაესხნენ თავს და იგი დაჭრეს. თურმე, თავდამსხმელებს ჩემი მოკვლა უნდოდათ და მექმდნენ. დაჭრილი და მეხვეწებოდა, მიშველეო". - აღნიშნა ჩვენთან საუბარში ვაჟა ავალიანი, რომელიც ამჟამად თბილისში იმყოფება. უხუცესთა საბჭოს თავმჯდომარეს დასთან რამდენიმე წუთიანი საუბრიდან შეუტყვია თავდამსხმელთა და დანაშაულის შემკვეთის ვინაობაც, რის შემდეგაც ხეობასთან სატელეფონო კავშირი განწყდა.

ბაზრძილება A2 გვირგვინი

დიდი ჭაზმენი თბილისში

დიდი ჭაზმენი კენი გარეტი თბილისის აეროპორტში.

"ნაციონალური მოძრაობის" და "დემოკრატების" ალიანსი, თუ ბურჟანაძე-ჟვანია-ბაგრატიონის ტრიო

ბადრი კოკლაძე

ოპოზიციის გაერთიანების თემა უკვე იქცა იმ ბანალურ საკითხად, რომელიც, ინტერესის შემცირების მიუხედავად, მუდმივად მედიის ყურადღების ცენტრშია. გასულ კვირას განვითარებულმა მოვლენებმა დაადასტურა, რომ შიდა ოპოზიციური კონსულტაციები კრიტიკულ ნიშნულს მიუახლოვდა.

თითქმის ორი თვის განმავლობაში მიმდინარე მოლაპარაკებებმა პოზიციითა სხვადასხვაობა უფრო თვალშისაცემი გახადა. დღეისათვის სიტუაცია ასეთია: "ნაციონალური მოძრაობა", რომელიც თავის თავს ოპოზიციური ძალების ფლაგმანს უწოდებს, ცალსახად აცხადებს, რომ დიდი ოპოზიციური გაერთიანება მხოლოდ იმ შემთხვევაში შედგება თუ სხვა პარტიები და პირვნებები მათ მიერ შეთავაზებულ თამაშის წესებს დათანხმდებიან ანუ აღიარებენ "ნაციონალური მოძრაობის" წამყვან როლს. მიხეილ სააკაშვილის ფრაზა, რომ სხვა გადანეყრეტილების მიღების საშუალებას მას "ნაციონალური მოძრაობა" არ მისცემს, იმის დასტურია, რომ საკრებულოს თავმჯდომარე ამ საკითხში უკან დახევას აღარ აპირებს. მიუხედავად იმისა, რომ ეს განცხადებები საჯაროდ მხოლოდ რამდენიმე დღის წინ გაკეთდა, სააკაშვილის ბოლოდროინდელი გამოსვლები ასეთი ფინალის შესაძლებლობაზე მკაფიოდ მიუთითებდა. "ნაციონალური მოძრაობის" მონაწილეობით, პარიტეტულ საწყისებზე, დიდი ოპოზიციური გაერთიანების ჩამოყალიბება სულ უფრო არარეალური ხდება.

მიხეილ სააკაშვილის მიერ წამოყვანილი პირობების გამო, განსაკუთრებულ მდგომარეობაში აღმოჩნდა პარლამენტის თავმჯდომარე. თუ წინა ბურჟანაძისათვის შედარებით ადვილი და მომგებიანი იყო უმრავლესობის ლიდრებთან პაექრობა, ამჯერად სიტუაცია ბევრად განსხვავდება. ბურჟანაძეს, როგორც ჩანს, კარგად ესმის, რომ იმავე "ნაციონალური მოძრაობისთან" საჯარო დებატების გამართვა, უპირველეს ყოვლისა, მისთვისვე იქნება წამგებიანი. ამიტომაც, მხოლოდ ზოგადი კომენტარებით შემოფარგვლას ამჯობინებს და პარტიებს დახურული კონსულტაციების განახლებისაკენ

ბაზრძილება A2 გვირგვინი

კლიჩკო ქულებით იმარჯვებს, ლუისი ანგვიონად რჩება

რომ არა გახვდებოდნენ, კლიჩკო ლუისის წინააღმდეგ ლიჩსეულად გამოიყურებოდა.

პანკისში მომხდარ ბატასვებებს ნელ-ნელა ფარდა ეხდება

სათანა ჯანგრაძე

გუშინ, გამთენიისას პანკისის ხეობის სოფელ ომალოში ჩატარებული სპეცოპერაციისას, სამართალდამცველებმა, კრიმინალური ავტორიტეტის, ან გარდაცვლილი ვეფხია მარგოშვილის ძმა და ბიძაშვილები დააკავეს. ბაღო, თამაზ და ბაადურ მარგოშვილები ადამიანების გატაცების

წინააღმდეგობა არ გაუწევიათ. ისინი საკუთარი სახლებიდან სამართალდამცველებს მორჩილად გაყვნიეს პოლიციის განყოფილებაში. დაკავებულთა საცხოვრებელი სახლებიდან პოლიციამ რამდენიმე ერთეული ცეცხლსასროლი იარაღი ამოიღო.

ჩვენი ინფორმაციით, ბაღო, თამაზ და ბაადურ მარგოშვილების კვალზე სამართალდამცველები რამდენიმე დღის წინ დაკავებული ქისტის ქალბატონის - მედიკო კუშტანაშვილის საშუალებით გაიგინენ. შეგახსენებთ, რომ მედიკო კუშტანაშვილი ორთაჭლის მესხეთე საპრობოლემო იმყოფება და მარგოშვილების მსგავსად, ბრალად ედება გატაცებების ორგანიზატორობა და გატაცებაში თანამონაწილეობა.

ბაზრძილება A8 გვირგვინი

უნდა იყოს თუ არა ღმერთი კონსტიტუციის

როთა უტიანოვილი

ევროკავშირის ოთხი კათოლიკური ქვეყანა დაფიქრებით მოითხოვს, რომ ევროკავშირის მომავალ კონსტიტუციაში აუცილებლად იქნას მოხსენიებული ქრისტიანობა.

ჯერჯერობით, ვერც ამ ქვეყნების, ვერც რომის პაპის და ქრისტიან-დემოკრატიული პარტიების მცდელობა შედეგი ვერ გამოიღო, კონსტიტუციური კონვენტის მიერ შედგენილ დოკუმენტში ღმერთი და ქრისტიანობა ნახსენები არ არის.

მაგრამ იტალია, ესპანეთი, პორტუგალია და პოლონეთი იმედოვნებენ, რომ კონსტიტუციის საბოლოო ვერსიის შემუშავებამდე მიზანს მიაღწევენ. ისინი აცხადებენ, რომ ქრისტიანობა ევროპული მემკვიდრეობის განუყოფელი ნაწილია. "ევროპის კონსტიტუციიდან ამოიღო ქრისტიანობა, ეს იგივეა, რაც პარიზის რუკიდან ამოღო ლავისმშობლის ტაძარი." - ამბობს თავისუფალი პოლონეთის პირველი პრემიერი თავდუმ მაზოვიცკი.

და მანაც, დღევანდელ ევროპაში, ქრისტიანობა უმცირესობის რელიგიად იქცა. ევროპის მხოლოდ სამ ქვეყანაში, პოლონეთში, მალტასა და ირლანდიაში დადის მოსახლეობის ნახევარზე მეტი ეკლესიაში მტკნარებად რეგულარულად. პროტესტანტულ ქვეყნებში მრევლის რაოდენობა მოსახლეობის, დაახლოებით, 10 პროცენტს შეადგენს. საფრანგეთში, ინგლისში, გერმანიაში და შოტლანდიაში გამოკითხულთა ნახევარზე მეტმა განაცხადა, რომ რელიგია მათთვის მნიშვნელოვანი არ არის.

მას შემდეგ, რაც 2000 წელს მთავრობამ შედეგის ეკლესიას სახელმწიფო რელიგიის სტატუსი, და მასთან დაკავშირებული ყველა შეღავათი ჩამოართვა, ევროპაში სულ ორი სახელმწიფო ეკლესია დარჩა:

ბაზრძილება A5 გვირგვინი

თბილისი-ცხინვალის სარკინიგზო მიმოსვლას უახლოეს მომავალში აღადგენენ

თბილისი-ცხინვალის სარკინიგზო მიმოსვლა უახლოეს მომავალში განახლდება - აცხადებენ შპს „საქართველოს რკინიგზაში“.

როგორც შპს „საქართველოს რკინიგზის“ მთავარმა ინჟინერმა, ტექნიკური დარგის დირექტორმა თენგიზ დონაძემ თქვა, „აღდგენასთან დაკავშირებული ძირითადი სამუშაოები „საქართველოს რკინიგზის“ ძალებით განხორციელდება, თუმცა გარკვეული დახმარება ევროპის დონორი ქვეყნებიდანაც შემოვა.“

„აღდგენის პროცესზე წინასწარი გათვლები მხოლოდ ქართული მხარე 2 მილიონ აშშ დოლარზე მეტს დახარჯავს,“ - განაცხადა თენგიზ დონაძემ.

მისი თქმით, აღნიშნული პროექტის რეალიზაციისათვის, უსაფრთხოების საკითხის გარდა, პრობლემები ამ ეტაპზე არ არსებობს. გამორიცხული არაა, რომ კონფლიქტის პერიოდის დან მოყოლებული, რკინიგზის რიგი მონაკვეთები დანადგობული იყოს. „საერთო ჯამში, უსაფრთხოებისათვის პასუხისმგებლობა ორივე მხარეზე დაეკისრება,“ - თქვა თენგიზ დონაძემ. **პრაიმ-ნიუსი**

პურის მწარმოებლები პურის ფასს ხელოვნურად ინარჩუნებენ

„პურის მწარმოებლები იძულებული არიან პურის წონა შეამცირონ, იაფფასიანი, უხარისხო ფეკილი გამოიყვინონ და ზოგჯერ ფეკილი ქატიც კი შეურიონ, რათა დროებით მაინც შეაჩერონ პურის ფასის მომატება,“ - განაცხადა თავისუფალი კავშირ „მეპურეთა სოლიდარობის“ თავმჯდომარემ ვახტანგ ზენაძემილა.

პურის ფასის მომატებაზე უკვე მთავრობაც საუბრობს. ფინანსთა მინისტრი მირიან გოგიაშვილი ამას იმით ხსნის, რომ მისი უწყება ბაზარზე კონტრაბანდული პურის ფეკილის შემოსვლას არ უშვებს. ვახტანგ ზენაძისთვის თქმით კი, კონტრაბანდის მასშტაბები არ შემცირებულა. სინამდვილეში, პურის ფეკილი გაქვირდა რუსეთში, რომელიც პურის ფეკილის ძირითადი იმპორტიორია საქართველოში. ვრცელთიდან შემოტანილი 1 ტონარა პურის ფეკილი, 18 ლარის ნაცვლად, 31 ლარი ღირს.

ვახტანგ ზენაძისთვის ინფორმაციით, სოფლის მეურნეობის მინისტრმა პურის მსხვილ მწარმოებლებს 1 ივლისამდე პურის ფასის მომატებისგან თავის შეკავება სთხოვა და მათ ამერიკიდან პურის ფეკილის იმპორტს დააპირდა.

პურის მწარმოებლებისათვის არსებული სავადასახადო რეჟიმიც უდიდეს პრობლემას წარმოადგენს. „ის პურის საცხობი, რომელიც რეალურად გადაიხდის გადასახადებს და პურს გაქვირებული ფეკილი გამოაცხობს, იძულებული გახდება, პური 5 და 10 თეთრზე მეტად გააქვიროს,“ - აცხადებს „მეპურეთა სოლიდარობის“ თავმჯდომარე. **მედიანიუსი**

ნინო ბურჯანაძე ისრაელში გაემგზავრება

პარლამენტის თავმჯდომარე ნინო ბურჯანაძე, პარლამენტის თავმჯდომარის რანგში პირველი ოფიციალური ვიზიტით, დღეს ისრაელში გაემგზავრება.

ბურჯანაძე ისრაელის პრეზიდენტს მომე კაცავს, პრემიერ-მინისტრს არიელ შარონს, საგარეო საქმეთა მინისტრს, პარლამენტის (კნესეტის) თავმჯდომარეს აბრაამ ბურგს, საქართველო-ისრაელის პარლამენტების მეგობრობის ჯგუფს და დეპუტატებს შეხვდება.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის ოფიციალური ვიზიტი 27 ივნისს დასრულდება. **ინტერ-პრესი**

გარდიცვალა ასლან აბაშიძის მეუღლე - ქალბატონი მაგული გოგიტიძე

მიძიე ავადმყოფობის შემდეგ, 51 წლის ასაკში, გარდაიცვალა აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მეთაურის, ასლან აბაშიძის მეუღლე - ქალბატონი მაგული გოგიტიძე.

ასლან აბაშიძის პრეს-ცენტრის ხელმძღვანელის თამაზ ბაკურაძის Eეფანცხადებით, მაგული გოგიტიძე წლების განმავლობაში აჭარის კულტურის ფონდის პრეზიდენტი იყო და აჭარის რეგიონში განხორციელებული მრავალი საქველმოქმედო აქცია მის სახელს უკავშირდება. მაგული გოგიტიძის ხელმძღვანელობით და ორგანიზებით აჭარაში გაიხსნა უმაღლესი ბავშვთა სახლი, ინვალიდთა თავშესაფარი, ევროსტანდარტების დონეზე მოწყობილი სამშობიარი სახლი, აგრეთვე, საგანმანათლებლო დაწესებულებები.

მაგული გოგიტიძე ავადმყოფობდა იყო რამდენიმე საერთაშორისო ორგანიზაციის წევრი, მიღებული აქვს საერთაშორისო ჯილდოები. **ინტერ-პრესი**

ფოსტა

გაზეთ 24 საათის რედაქტორს

21 ივნისის გაზეთი “24 საათის” სტატიამ - “თურმე ცესკო პარლამენტს აუქმებს და არა პირიქით” - დაგზავნილია უზუსტობა.

კერძოდ, სტატიის ძირითადი ნაწილი და ფოტოსურათის მინასწერი ეხება სპარლამენტის არჩევნების შედეგების გაუქმების საკითხს, რომლის დღის წესრიგში შეტანის წინადადებაც ვითყათი მე და ბატონი მამუკა კობახიძემილა.

ხოლო სტატიასთან გამჭიმულიყო ფოტოსურათზე აღებულებული კადრი, სადაც თითქოს ჩვენ ორივენი ხმას ვაძლევთ საკითხის გადაწყვეტას. რაც არ შეესაბამება რეალობას (ფოტოსურათით ეხება სრულიად სხვა საკითხის კენჭისყრის პროცესს).

გთხოვთ შემდეგ ნომერში გამოაქვეყნოთ ეს წერილი.

წინასწარ გისთვით მადლობას

პატივისცემით გიორგი ზესაშვილი

რედაქციისგან: აღნიშნული სტატიისთვის თანდართული ფოტოსურათი ასახავს ცესკოს სწორედ იმდღევანდელ სხდომას. ფოტოს მინასწერი კი ასახავს მხოლოდ კომისიის იმდღევანდელი სხდომის მთავარ საათის და არა კორრექტულ საკითხზე კენჭისყრის შედეგებს. ამასთან, ერთიც სათქმელია: ფოტოს კომპოზიცია ისეთია, რომ ყველაზე ძნელად ამოსაცნობი სწორედ წინამდებარე წერილის ავტორი და მამუკა კობახიძე იყო არიან.

მოკლედ

თბილისი. საქართველოში ჩეჩნური დიასპორის ხელმძღვანელი ხიზრი აღდამოვი “სულელურს” თვლის “ეროვნულ-დემოკრატიული პარტიის” ლიდერს, სახელისუფლებო ბლოკის “ახალი საქართველოსთვის” სპიკერის ორინა სანიშვილი-ქანჭიურას განცხადებას - რუსეთის მხრიდან ორგანიზებული ოპერაციის მზადების შესახებ. **პრაიმ-ნიუსი**

თბილისი. “ერთიანი ნაციონალური მოძრაობის” ერთ-ერთი ლიდერი, პარლამენტის საბუღეეტო ოფისის ხელმძღვანელი რომან გოციშიძე მიიჩნევს, რომ 1999-2003 წლების მონვევის პარლამენტში კანონებით “არნახული გაქრობა” ხდებოდა. **პრაიმ-ნიუსი**

თბილისი. “აფხაზეთის განთავისუფლების პარტია”, რომელიც 50 ათასამდე წევრს აერთიანებს, იმ შემთხვევაში შეუერთდება სახელისუფლებო ბლოკს “ახალი საქართველოსთვის”, თუ აფხაზეთში საქართველოს ლერისდქციის აღსადგენად რეალური ნაბიჯები გადაიდგება. **პრაიმ-ნიუსი**

თბილისი. 24 ივნისს პარლამენტის დროებითი სავამძიებო კომისია სხდომას გამართავს, სადაც განის რაიონის გამგეობას და ადგილობრივი ხელისუფლების ორგანოში დაშვებული დარღვევების უკვე შეესწავლილი საკითხის დეტალები განმარტდება. **მედიანიუსი**

თბილისი. შესტაში გაიმართა ბატალიონ „ახანეთის“ ფიცის დადებისა და მისთვის საბრძოლო დროშის გადაცემის ცერემონია, რომელსაც თავდაცვის მინისტრი დავით თევზაძე ესწრებოდა. **მედიანიუსი**

თბილისი. თბილისი-ცხინვალის სარკინიგზო მიმოსვლა უახლოეს მომავალში განახლდება და ამოქმედდება, - აცხადებენ შპს „საქართველოს რკინიგზაში“. **პრაიმ-ნიუსი**

თბილისი. პარლამენტარი გიგენ თვედორაძე ევროსაბჭოს მინისტრონგის კომიტეტის მუშაობაში მონაწილეობის მისაცხებად პარიზში გაემგზავრა. **ინტერ-პრესი**

თბილისი. ანტეკორუფციული ბიუროს ახალი წევრების კანდიდატთა ვინაობა ერთ კვირაში გახდება ცნობილი. რამდენიმე შესაძლო კანდიდატურა უკვე გამოკვეთილია, თუმცა ჯერჯერობით საბოლოო გადაწყვეტილება მიღებული არ არის. **მედიანიუსი**

რუსეთი. საპარლამენტო არჩევნებში რუსეთის მაჟორიტარული დეპუტატის პრეტენდენტად შს სამინისტროს სისხლის სამართლის სამმართველოს მთავარი სამმართველოს მე-4 განყოფილების უფროსის ფრიდონ კრეკუბაშვილის კანდიდატურის წამოყენებისათვის, საინიციატივო ჯგუფი ხელმოწერების შეგროვების კამპანიას იწყებს. **პრაიმ-ნიუსი**

თბილისი. ფრანკია “მოქალაქეთა კავშირის” თავმჯდომარე ვიტალი ხაზარაძე მიიჩნევს, რომ პარლამენტის ინტეგრაციული ჯგუფის მიერ მომზადებული საკონსტიტუციო ცვლილებების პროექტი სახელმწიფო კანცელარიაში არსებულმა სამთავრობო კომისიამ უნდა გადაამუშაოს. **ინტერ-პრესი**

თბილისი. “რუსეთი საქართველოს ტერიტორიიდან თავისი სამხედრო ფორმირებების გაყვანას და ბაზების გაუქმებას, ჯერჯერობით, არ აპირებს. საქართველოდან გოერში ჩვენ შეიარაღების და სახედრო ამუნიციის მხოლოდ ერთი ნაწილი გავიტანეთ. რუსეთის შეიარაღებული ძალების არსენალი სომხეთში შევსებას საჭიროებდა და ეკონომიკური თვალსაზრისით, ამის გაკეთება ყველაზე უკეთ საქართველოდან იყო მოსაზრებელი,“ - განუცხადა “გაზეტა სენ“-ს კორესპონდენტს გენერალური შტაბის უფროსის მოადგილემ, გენერალ-პოლკოვნიკმა იური ბელუევსკიმ.

თბილისი. გაერო-ს სამხედრო დამკვირვებელთა მისია კოდორის ხეობის პატრულირებას გააგრძელებს, მიუხედავად იმისა, რომ ამ ტერიტორიაზე 5-10 ივნისს აღნიშნული ორგანიზაციის პატრული მძებლობაში იმყოფებოდა.

როგორც ქართულ-აფხაზური კონფლიქტის დარღვეულობის საქმეში გაერო-ს გენმდგენის ნეკილატურის წარმომადგენელმა ჰაიდი ტლაიანიმ განაცხადა, ამ ინციდენტის შემდეგაც მისიის მანდატი ძალაში რჩება. **პრაიმ-ნიუსი**

თბილისი. 3-4 ივლისს იალტაში, სუჟამ-ის წევრი ქვეყნების სახელმწიფო მეთაურთა მორიგი სამიტო გაიმართება. მხარეები ეკონომიკურ და სამხედრო-პოლიტიკურ თანამშრომლობასთან დაკავშირებული საკითხებს შეთანხმებენ და განიხილებენ. **ინტერ-პრესი**

თბილისი. “გადაამხელეთა კავშირის” თავმჯდომარე, პარლამენტარი ნიკო ლეკვიძელი საზოგადოებრივი მოძრაობა “ფეკილის” მომავლის პოლიტიკურ ორგანიზაციად გარდაქმნაში ხედავს, რომლის ერთ-ერთი ლიდერიც, შესაძლოა, თავად გახდეს. **პრაიმ-ნიუსი**

კოდორში დაპირისპირება მზავდება

პირველი გვირგვინი

როგორც ვაჟა ავალიანმა აღნიშნა, მის ოჯახზე თავდასხმას მისივე ნათესავი სოსო ავალიანი ხელმძღვანელობდა, რომელსაც, თურმე, უზუცესთა საბჭოს თავმჯდომარის მკვლელობა პრეზიდენტის რწმუნებულმა ემზარ კვიციანმა შეუკვეთა. ვაჟა ავალიანის თქმით, ბოროტმოქმედები და ხეობის რწმუნებული თავმჯდომარეს ემზარ კვიციანის რეპუტაციის შელახვაში ადანაშაულებენ. ავალიანი ვარაუდობს, რომ ემზარ კვიციანმა დამნაშავეებს დიდი თანხა გადაუხადა, რათა მისი ოჯახი დაეკრძა.

“თავდასხმის მომენტში სოსო ავალიანს, თურმე, ჯიბიდან დოლარების შეკრა გადმოუფარდა. მისი მატერიალური შესაძლებლობიდან გამომდინარე, ამდენი ფული სოსოს არ უნდა ჰქონოდა,“ - ამბობს ვაჟა ავალიანი.

დაპირისპირება ვაჟა ავალიანსა და ემზარ კვიციანს სავსის მას შემდეგ განახლდა, რაც უზუცესთა საბჭოს თავმჯდომარემ აფხაზეთის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარის თამაზ ნადარეიშვილის პოზიცია გაიზიარა და პრეზიდენტის რწმუნებული 5 ივნისს კოდორის ხეობის სოფელ გენევისში გაერო-ს დამკვირვებლების გატაცებაში დაადანაშაულა. ეს ბრალდება ავალიანმა პრესკონფერენციაზე საჯაროდ დაადასტურა.

მიუხედავად იმისა, რომ ვაჟა ავალიანი და ემზარ კვიციანი ნათესავეები არიან, ავალიანებსა და კვიციანებს შორის დაპირისპირება ჯერ კიდევ 1994 წელს დაიწყო და დღემდე გრძელდება.

“იმის გამო, რომ არეულობის შემდეგ კოდორის ხეობაში სისხლი არ დაღვრილიყო და მძიმე კრიზისოვანი მდგომარეობა დაგვერეგულირებინა, საერთო სახალხო ყროლობა მოეწინაო, სადაც უზუცესთა საბჭოს წევრები არჩიეს, თავმჯდომარედ კი მე დამნიშნეს. საბჭოს წევრებმა ფიცი დადვეთ, რომ დამნაშავეებს ხელს არ დავაფარებდით და სიმართლეს ვიტყოდით. კვიციანი სწორედ ამან გააღიზიანა და ამის შემდეგ დამიპირისპირდა მეც და ჩემს გვარსაც,“ - გვითხრა ვაჟა ავალიანმა.

ცნობილი გახდა ისიც, რომ ავალიანებსა და კვიციანებს შორის სისხლიც არის დაღვრილი. ვაჟა ავალიანის თქმით, კვიციანმა რამდენიმე წლის წინ მოკლა ხეიწა ავალიანი. ამჟამად, სოსო ავალიანის კვიციანის მხარეზე გადასვლას უზუცესთა საბჭოს თავმჯდომარე ასე ხსნის: “ხეიწა ავალიანიც და ემზარ კვიციანიც თავის დროზე შავი სამყაროს წარმომადგენლები იყვნენ. ერთ-ერთი საქმის გარჩევისას კვიციანმა ავალიანი მოკლა. ზუსტი მიზეზი არ ვიცი. ხეიწასთან, მისი საქმიანობიდან გამომდინარე, ურთიერთობა არ მქონდა. ახლა, როგორც ვაგივე, კვიციანი სოსოსთან მისულა და უთქვამს, ვაჟა ავალიანი რომ მეზმრძის, შენი ძმა იმიტომ მოკვარებული. თან ფული გადაუხდია. სოს-

ემზარ კვიციანი ნადარეიშვილთან და ავალიანთან შერიგებას არ აპირებს.

ოც ეტყობა ფულმა აცდუნა და გვარს დაუპირისპირდა. ეს ხერხი კვიციანს იმიტომ დასჭირდა, რომ მერე ეთქვა, ავალიანებმა ავალიანზე ჩახოცეს და ჩვენ რა შუამოვაართო,“ - ამბობს ვაჟა ავალიანი.

გუშინდელ აჟიოტაჟთან დაკავშირებით, უზუცესთა საბჭოს თავმჯდომარისგან რადიკალურად განსხვავებულ ინფორმაციას ავრცელებს პრეზიდენტის რწმუნებული ემზარ კვიციანი.

“ინფორმაციის გადასაძომებლად კოდორში ხალხი გავგზავნი, მაგრამ როგორც მიიხრება, იქ არანაირი თავდასხმა არ მომხდარა. ცოტა ხნის წინ სოსო ავალიანის ყველის გულითვის თოფის კონდახით მართლაც უცემია თინა ავალიანი, მაგრამ მაშინ ხმა არავის ამოულია. ახლა ვაჟა ავალიანი ნადარეიშვილს შეეკრა. ვაჟა და სოსო ავალიანების ოჯახებთან მე პართლაც არ მაქვს კარგი ურთიერთობა, ისევე, როგორც თვითონ ვაჟა და სოსო ავალიანების ოჯახები არიან ერთმანეთთან დაპირისპირებულინი. ნადარეიშვილს უნდა, არც

"ნაციონალური მოძრაობის" და "დემოკრატიის" ალიანსი, თუ ბურჯანაძე-შვანიძე-ბაგაჩიანი ტრიო

პირველი გვირგვინი

ლოდ დეპუტატის სტატუსით არ შემოიფარგლება. ეს ფაქტორი უდავოდ თავის დაღს დაასვამს პარტიებს შორის მიმდინარე კონსულტაციებს.

შექმნილი სიტუაცია საკმაოდ რთულ მდგომარეობაში აგდებს სხვა ოპოზიციურ ძალებსაც, განსაკუთრებით კი - "ახლებს", რომლებიც თავიდანვე არ გამოირჩეოდნენ ერთიანი საარჩევნო ბლოკისადმი დიდი სიმპათიით.

საბოლოო ჯამში, არ არის გამოირცხული, დიდი ოპოზიციური გაერთიანების ნაცვლად ძალთა სხვაგვარი გადანაწილება მივლით. ამ მხრივ ყველაზე რეალურად ორი ასეთი ვარიანტი გამოიყურება: პირველი - "ნაციონალური მოძრაობის" და "დემოკრატიის" ალიანსი; მეორე - ბურ-

ჯანაძე-შვანია-გამყრელიძის ტრიო.

მიუხედავად იმისა, თუ როგორი იქნება საბოლოო კონფიგურაცია, ერთი რამ ახლავე შეიძლება ითქვას: რამდენიმე დემოკრატიული გაურკვევლობა თითოეულ სუბიექტს აზარალებს. ოპოზიციის ამ ნაწილის მხარეში ციურ ძალებსაც, განსაკუთრებით კი - "ახლებს", რომლებიც თავიდანვე არ გამოირჩეოდნენ ერთიანი საარჩევნო ბლოკისადმი დიდი სიმპათიით.

საბოლოო ჯამში, არ არის გამოირცხული, დიდი ოპოზიციური გაერთიანების ნაცვლად ძალთა სხვაგვარი გადანაწილება მივლით. ამ მხრივ ყველაზე რეალურად ორი ასეთი ვარიანტი გამოიყურება: პირველი - "ნაციონალური მოძრაობის" და "დემოკრატიის" ალიანსი; მეორე - ბურ-

„თხილგაზის“ ხელმძღვანელობის წინააღმდეგ საკმე ალიანსი

თბილისის პროკურატურაში ის „თხილგაზის“ ხელმძღვანელობის წინააღმდეგ სისხლის სამართლის საქმეა აღძრული. სააქციო საზოგადოების ხელმძღვანელობას 2003 წლის თებერვალში თბილისის სოციალურად დაუცველ მოსახლეობის ბუნებრივი აირის სავსეების გადასახადის დასაფარად გამოყოფილი სუბსიდიების - 9.5 მილიონი ლარის - არადანიშნულებისამებრ გამოყენებაში ედება

ბრალი. ქალაქის პროკურატურამ საკმე კონტროლის პალატის მასალების საფუძველზე აღძრა.

„თხილგაზის“ გენერალურმა დირექტორმა ვახტანგ ცვაკამ განაცხადა, რომ არც ერთი თეთრი ამ სუბსიდიდან არადანიშნულებისამებრ არ დახარჯულა. ამჟამად „თხილგაზის“ ხელმძღვანელობის მოთხოვნით კონტროლის პალატა საკითხს ხელშეწყობდ სწავლობს. სადავო 9.5 მილიონი გამოიყოს

„თხილგაზის“ 40.000 შეჭირვებული აბონენტისთვის ბუნებრივი აირის სავსურის გადასახდელად. რეალურად კი, თბილისში ამ კატეგორიის 32.000 აბონენტის აღმოჩენა. დარჩენილი თანხა „თხილგაზმა“ კანონის მიხედვით განკარგა და ამ რაოდენობის აბონენტის წინა წლების დავალიანების დადასაფარად პროპორციულად გადაანაწილა. სწორედ ამ დოკუმენტს ნარუდგენს „თხილგაზი“ კონტროლის პალატას.

ვახტანგ ცვაკა აცხადებს, რომ ეს „თხილგაზის“ ხელმძღვანელობის წინააღმდეგ თბილისის საკრებულოს მიერ წამოწყებული კამპანიის ნაწილია. თბილისის საკრებულო უკვე დააყენა „თხილგაზის“ სამეთვალყურეო საბჭოს და გენერალური დირექტორის პასუხისმგებლობის საკითხი. ცვაკას აზრით, ეს „თხილგაზის“ მართვის სადავეების ხელში ჩაგდების მიზნით ხდება. **მედიანიუსი**

გამომცემელი რუსეთის 2 პრინტი. მისამართი რძინაბერი მამუკა ვაწუაშვილი. პაატა ევსაძემ (მხარეთელი რედაქტორი), ვახტანგ ნადარეი (გამომცემელი რედაქტორი), ირაკლი ლეჟავა (პასუხისმგებელი რედაქტორი). დამატებებში: დედეკალკი - დავით მაღარაძე, ლიტერატურა - მალხაზ ხარბელია, სამყარო - ქეთევან სადღობლაშვილი, სამართალი - ნიკოლოზ ბურჯა, სტილი - ზინა მთავაძე, მედიცინა - ზაზა ვაწუაშვილი, პინქესი - ვიორგი კალაძე, საბავშვო - ვალერი ვანოძე, შობილი: ლევან ყიფიანი (რედაქტორი), გესო გულაშვილი (მენეჯერი). დიზაინერი: გიორგი ხმალაძე. ქომპიუტერული ცანტრირი: თამაზ ჩხაიძე (მენეჯერი), მათა ყიასაშვილი, დედო ნიქარშიშვილი, ბეკა ბალარაშვილი, დავით გვენცხტორი, დომიტრი მალუტაშვილი, ირაკლი ბილაშვილი, ალექსანდრე მაიორიშვილი, თენგიზ ქირია, პაატა ქორიძე. სტილი: ნანა ჯოხაძე, ნინო სვანიძე, თამარ კვაჭატიანიძე, ხათუნა გოგიშვილი, მინია ძნელაძე, ლია თოფურია. რამკლამა - ზურა ვაგოშვილი.

დემოკრატია და არჩევნები

პირველი გავრცობა

პრობლემათა ეს მცირე ექსკურსი გვაძლევს საშუალებას დავაკვირდეთ, რომ პოსტსოციალისტური, განსაკუთრებით კი პოსტსაბჭოური ტრანსფორმაცია თვისებრივად განსხვავებული პროცესია და იგი დემოკრატიზაციითა ისტორიულ კლასიფიკაციაში დამოუკიდებელ ადგილს იმსახურებს. ამთავითვე უნდა ითქვას, რომ ამ პროცესის წარმატება, ანუ როგორც ამბობენ, "სინათლე გვირახის ბოლოს", ჯერაც არაა გარანტირებული.

დემოკრატია და "ჰიბრიდული რეჟიმები"

დემოკრატიულ სახელმწიფოში ნებისმიერი პოლიტიკური ხელისუფლება მომდინარეობს ხალხისაგან, შექმნილია ხალხისათვის და კონტროლდება ხალხის მიერ. ყველა ზემომოყვანილი პრინციპის განხორციელება შესაძლებელია მხოლოდ ხალხის უშუალო მონაწილეობით პოლიტიკურ პროცესებში. პირდაპირი დემოკრატია, ანუ შემთხვევა, როცა მთელი მოსახლეობა იღებს პოლიტიკურ გადაწყვეტილებებს, როგორც ეს მაგალითად ბერძნულ პოლისებში ხდებოდა, თანამედროვე ტიპის ტერიტორიულ სახელმწიფოში პრაქტიკულად, იშვიათი გამოჩენის შემთხვევაა (როგორცაა რეფერენდუმი), შეუძლებელია. ამდენად, მას დღეს ე.წ. წარმომადგენლობითი დემოკრატია ცვლის, ანუ როცა პოლიტიკური ხელისუფლება ხალხის მიერ აირჩევა. არჩევნები ტარდება ღია და სამართლიანად, რაც ადამიანის პოლიტიკური უფლებებისა და თავისუფლებების, პოლიტიკური პროცესების გამჭვირვალობის საუკეთესო გამოვლენაა; არჩევნების რეგულარობა კი ხელისუფლების კონტროლის საუკეთესო საშუალებაა. ამდენად, არჩევნებს დემოკრატიისათვის არსებითი მნიშვნელობა აქვს.

დასაწყისში ვთქვით, რომ მსოფლიოში დემოკრატიზების რამდენიმე ტალღა თუ მოქცევა არსებობდა. შესაბამისად, ლოგიკურია, რომ არსებობდა მიქცევებიც, ანუ დემოკრატიზაციის პროცესი არ იყო შეუქცევადი და ხშირად ისევ ავტორიტატის ნიაღვრებში იმყოფებოდა. ლათინური ამერიკის ქვეყნებში დემოკრატიული მიქცევა-მოქცევის რამდენიმე ეტაპი განვლეს. ანალოგიური ვითარება გვაქვს პოსტსაბჭოურ ქვეყნებშიც. თითქმის ყველა ქვეყანა, ბალტიისპირეთის ვაშკოლებით, 90-იანი წლების შუა ხანებში მიღწეული "დემოკრატიის მწვერვალიდან" ისევ თავივე დაიშვა და ზოგიერთი ლამისაა წარსულში დაბრუნდა. არადა, თავისუფალი არჩევნები, მეტწილად გამოინაცვალა და დარღვევებით, ყველგან ჩატარდა. გამოიჩინა, რომ არჩევნები მხოლოდ და მხოლოდ ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი პირველი ნაბიჯია. დემოკრატიის კონსოლიდაციისათვის საჭიროა შესაბამისი პოლიტიკური ინსტიტუტის ჩამოყალიბების იგულისხმება სახელმწიფო ინსტიტუტების სისტემა, პოლიტიკური პარტიები და სხვა საზოგადოებრივი გაერთიანებები, რომლებიც პოლიტიკურ გადაწყვეტილებების მიღების ლეგიტიმური და ეფექტური არხებს შექმნიან. აუცილებელია ხელსაყრელი სოციალურ-ეკონომიკური გარემოს შექმნა, რადგან მხოლოდ ძლიერი ეკონომიკური წრეები და მათი სიმდიდრე ქმნის მდგრადი პოლიტიკური ლადშეფუტის ჩამოყალიბების საფუძველს, ხოლო სოციალური კეთილდღეობის მინიმუმს გარეშე შეუძლებელია სამოქალაქო საზოგადოების ფორმირება, რომელიც თავის უფლებებს იცნობს და სათანადოდ იცავს კიდევ. სამოქალაქო საზოგადოებასთან დაკავშირებით უნდა ითქვას ისიც, რომ დემოკრატიის კონსოლიდაცია წარმოუდგენელია შესაბამისი პოლიტიკური კულტურის გარეშე, რაც ზოგადად მოსახლეობის კულტურული მოდერნიზების შემადგენელი ნაწილია. ეს კი ისეთი სოციალური ორგანიზმების აქტიურ მონაწილეობას მოითხოვს, როგორცაა, მაგალითად, განათლების სისტემა, ეკლესია და ა.შ.

სისტემური ტრანსფორმაციის გზაზე საქართველო ჯერ კიდევ დასაწყისში იმყოფება და ეს პროცესი არც ხვალ და არც ზევ არ დასრულდება. ჩვენგან ქვეყანას ხშირად "დეფექტურ დემოკრატიაში" უწოდებენ. ამ ცნების ქვეშ იგულისხმება ის ნაკლოვანებები, რომელიც დემოკრატიის ფორმალური ნიშნების მქონე ქვეყნებს ახასიათებთ. "დეფექტის" სახეები მრავალგვარია და თითოეულს თავისი სახელი მოეძებნება. ჩემი აზრით, საქართველოს სინამდვილეს უფრო "ჰიბრიდული რეჟიმი" უნდა ვუწოდოთ. საქართველოში ჩამოყალიბებული სახელმწიფო თუ საზოგადოებრივი ინსტიტუტები ფორმით თანამედროვე და დემოკრატიულია, ხოლო შინაარსით ტრადიციული (ამ ცნებას მე აქ ჩამორჩენილის სინონიმად ვიყენებ) და ავტორიტარულია. ის, თუ როგორ ხდება გადაწყვეტილებების მიღება და აღსრულება სახელმწიფო ინსტიტუტებში (გავიხსენოთ სულ ახლახან კოდორში განვითარებული მოვლენები), მიუ-

საქართველოში აქამდე ჩატარებული არჩევნები დარღვევების საკმაოდ მაღალი კოეფიციენტი გამოირჩეოდა.

თითებს, რომ სახელმწიფო მხოლოდ შირმა, ზედნაშენია, რომლის უკანაც ფეოდალური წესები ბატონობს. კიდევ უფრო საეგალიტა, რომ ამგვარი თამაშის ფორმა თუ წესები აღიარებულია "პოლიტიკური გაერთიანებების" მიერაც, რომლებიც ხშირად არა იდეოლოგიური ინტერესების საფუძველზე იქმნება, არამედ ერთი "ფორერის" ირგვლივ იკრებიან, ამკარად გამოხატული კლანური ხასიათი აქვს და ამით, არც მეტი არც ნაკლები, მხოლოდ ხელისუფლების სუროგატს წარმოადგენს. ძველი ანეკდოტი მოქალაქეთა კავშირის შესახებ - გარეთ მწვანე, შიგნით წითელი და ალვა-ალვა შავი - ზუსტად ასახავს ჩვენი დღევანდლობის ჰიბრიდულ რეალობას.

რაც შეეხება საზოგადოებას, უნდა ითქვას, რომ იგი ჩვენთან, უბრალოდ, არ არსებობს. ის, რასაც "საზოგადოება" შეიძლება ეწოდოს, სამკუთარი უფლებების ცოდნისა და ამ უფლებების განხორციელებისათვის პოლიტიკური ტერიტოლოგიით, არსებობს მასა. ხალხი ჩვენთან არაორგანიზებულია და, ამდენად, პოლიტიკურად ანგარიშგასაწევ ძალას არ წარმოადგენს. როგორც ისტორია გვჩვენებს, მასების როლი დემოკრატიზებაში მხოლოდ მარგინალიზირებულია. ისინი მაშინ ჩნდებიან ასპარეზზე, როცა ორგანიზებული ჯგუფები (ელიტები) ამას მოინდობენ, ხოლო როცა მიზანი მიღწეულია, მასებისათვის მიეცემა დაპირება ისევ დაინიშნებას მიეცემა.

უნდა ითქვას, რომ საზოგადოების კონსოლიდაცია და დემოკრატიული უნარ-ჩვევების ჩამოყალიბება მხოლოდ განვითარებული დემოკრატიისათვისაა დამახასიათებელი. ჩვენს შემთხვევაში კი მასას - ხალხს საყოველთაო ნიჰილიზმი და საზოგადოებრივი, საჯარო მოვლენების მიმართ ინდეფერენტობა ახასიათებს. პარადოქსია, თუმცა ამ პარადოქსიას ახსნა რთული არ არის, რომ გადარბეული და მოტყუებული მოსახლეობა, რომელიც მისი უფლებების ამკარა შელახვას ხედავს, ამ უფლებების დასაცავად არათუ არ ნამოტივდება და უზნეო ხელისუფლებას წინააღმდეგობას გაუწევს, არამედ პირიქით, ნიჰილიზმში, ფაქტობრივად ვარდება და თავის ნაჭუჭში იკეტება. იგი საკუთარ გადარჩენაზე ზრუნავს, მიდის მცირე გარიგებებზე ხელისუფლთან (ან ნათესაობრივ გზას გამოხატავს, ანაც კორუფციის მცირე ფორმებს დაცხადებს) და ამით, ფაქტობრივად, ხელს უწყობს რეჟიმის სოციალურ-სუბინარობას. მასა არ ენდობა სახელმწიფოს, მაგრამ შედარებით მისი მოხელესთან. შესაბამისად, სახელმწიფო არის მხოლოდ ფასადი, რომლის მიღაცე პირდაპირი რეჟიმის რეალური სახე, ჩამორჩენილი კლანურ-კორუფციული სისტემა იფორმირება. ერთი მაგალითი: საქართველოში ხელისუფლებას ირ-

ჩვენ ფორმალურად, ხოლო რეალურად არჩევნების ფასადს მიღმა მას უბრალოდ ნიშნავენ.

არჩევნები ყველაფერს ვერ შეცვლის, მაგრამ მის გარეშე არაფერი შეიცვლება

არჩევნები, როგორც აღინიშნა, დემოკრატიის მინიმუმი. სხვაგვარად რომ ვთქვათ, არც 2 ნომბრის საპარლამენტო და არც მომავალი საპარლამენტო არჩევნების სამართლიანად და თავისუფლად ჩატარებით დემოკრატიის საბოლოოდ გამარჯვებასა და კეთილდღეობას არ უნდა ველოდეთ. არჩევნები მხოლოდ რთული გზის დასაწყისი იქნება, მაგრამ ამ ნაბიჯის გარეშე ამ გზას ვერასდროს შევუდგებით. ანუ, მხოლოდ არჩევნები დემოკრატია არაა, მაგრამ არჩევნების გარეშე დემოკრატია არ არსებობს.

რას შეცვლის თავისუფალი არჩევნები თითოეული ჩვენთაგანისათვის? ბევრის ღრმა რწმენით, არაფერს, თუმცა იგი მაინც რამდენიმე კონკრეტულ შედეგს მოიტანს. დღეს არსებულ ვითარებას არ სჭირდება ღრმა ანალიზი, რათა მივხედეთ, რომ მმართველი რეჟიმი, სამართლიანი და თავისუფალი არჩევნების შემთხვევაში, უთუოდ დამარცხდება. ხელისუფლების ცვლილება იქნება ამ არჩევნების უდიდესი დამსახურება, და არა იმიტომ, რომ ოპოზიცია ბევრად უკეთესია ხელისუფლებაზე, არამედ იმიტომ, რომ შეიქმნება ხელისუფლების მშვიდობიანი, სამართლიანი, სწრაფი გზით დაპირუნდეს ხელისუფლებაში. ცხადია, ეს სურათი იდეალურია და მისი განხორციელება ბევრად უფრო მტკივნეული იქნება, მაგრამ სხვა შემთხვევაში მთელ საქართველოს "აქარიზაცია" მოელის.

* ხელისუფლების მშვიდობიანი გზით შეცვლა გაამყარებს მოსახლეობის ნდობას სახელმწიფო ინსტიტუტების მიმართ. ხალხს გაუჩნდება რწმენა, რომ აზრს ეკითხებიან და საკუთარი ხმის ერთ ტომარა ფქვილზე გაცვლა არ ღირს. შესაბამისად, გაიზრდება სახელმწიფოს ლეგიტიმურობის საფუძველი, რაც მას არაპოპულარული, მაგრამ გადაუდებელი რეფორმების ჩატარების საშუალებას მისცემს. სახელმწიფოს ეფექტუ-

რობის გაზრდა კი კიდევ უფრო გაზრდის მოსახლეობის მხრიდან მისდემი ნდობას, საფუძველს გამოუთხრის კლანურ სისტემას და ნანატრი სამოქალაქო საზოგადოების ჩამოყალიბებამდე მივყავართ.

* და ბოლოს, ხელისუფლების პირველი მშვიდობიანი ცვლა (თუ არ ჩავთვლით კომუნისტური მმართველობის პრაქტიკულად არშემდგარი ჩანაცვლებას 1990 წელს), საქართველოს საგარეო ავტორიტეტს ერთიორად გაზრდის. ევროკავშირი, აღწერილი ევროპის კანდიდატი ქვეყნების დემოკრატიულ განვითარებასა და მათი პოლიტიკური სისტემების სტაბილურობას ხშირად სწორედ იმით ამომწმებს, თუ რამდენჯერ მოხდა ამ ქვეყნებში ხელისუფლების მშვიდობიანი ცვლა. აქვე მინდა ვთქვა, რომ, ბევრისაგან განსხვავებით, საგარეო ფაქტორს ქვეყნის ტრანსფორმაციის პროცესში ბევრად ნაკლებ მნიშვნელობას განიჭებ, რადგან თეორიულადაც და პრაქტიკულადაც დადასტურებულია, რომ სისტემური გადაქმნის წარმატება მხოლოდ და მხოლოდ ქვეყნის შიგნით წყდება. საერთაშორისო თანამეგობრობას ამ პროცესში მარტოოდენ მხარდაჭერა შეუძლია.

ისმის კითხვა - როგორ უნდა ჩატარდეს სამართლიანი და თავისუფალი არჩევნები? ხელისუფლებასა და ოპოზიციას შორის უნდა მოხდეს საარჩევნო კანონმდებლობაზე შეთანხმება. მასის, გნებავთ საზოგადოების როლი აქ ძალიან მცირეა. ამგვარი შეთანხმება, თეორიულად მას "ელიტებს შორის პაქტს" უწოდებენ, მაგრამ ეტაპურად უნდა იქნება დემოკრატიული გარემოში (ოღონდ თამაშის წესებზე და არა პარლამენტში ადგილებზე) აუცილებლად უნდა მოხდეს და მისი უზრუნველყოფის ინსტიტუციური მექანიზმების გამყარდეს. თუმცა, როგორც უკვე ვთქვი, ჩვენთან ქვეყნებისათვის უცხო არაა კანონების ფასადს მიღმა ძველი პრაქტიკები სიარული. ამშის ელჩის მოსწრეული შენიშვნა, რომ ამ საარჩევნო კოდექსზე მოლაპარაკებები "ქართული წესით" მიმდინარეობს, ალბათ სწორედ ამაზე მიუთითებს. კარგ საარჩევნო კოდექსთან და ცეკო-სთან ერთად, ჩვენ დღეს პრინციპებით, იდეებით აღსავსე პოლიტიკოსებიც ვაქტივობა. აქ კი ილიას სიტყვები მასხენდება "მაგრამ, ქართველნი, სად არის გმირი, რომელსაც ვეძებთ, რომლისთვისაც ვსტირნი?" იქნება ამ არჩევნებში მაინც დავგანახოს, რომ ამ გმირს არც "დავით აღმაშენებელი" შეჭია და არც "ელჰარდი". თანამედროვე საქართველოს მომავალი ვერც ძლიერ მეფეზე და ვერც ძლიერ რეფორმებზე იქნება დამოკიდებული, ჩვენი "ნანატრი გმირი" შეიძლება იყოს მხოლოდ ლეგიტიმური, ძლიერი და ეფექტური სახელმწიფო ინსტიტუტები.

გზა ევროკავშირისკენ

საქართველოს ხელისუფლების სიტყვა და საქმე ერთმანეთისგან შორი-შორსაა

ბაშაკა დოლიძე
პასპორტი პაროქაპირისა და საკაროქაპირის შორის პოლიტიკურად

დღესდღეობით, ევროკავშირისათვის საქართველო წარმოადგენს "ევროკავშირის გაფართოების საზღვრებს მიღმა მყოფ ქვეყანას", როგორც გეოგრაფიული, ასევე განვითარების დონის თვალსაზრისით; ევროპული ინტეგრაციის პროცესი, უპირველეს ყოვლისა, დამოკიდებულია ქვეყნებს შიგნით მიმდინარე პროცესებზე და ევროპიზებისაკენ ორიენტირებულ გარდაქმნებზე.

ევროპის დამოკიდებულება ევროკავშირში საქართველოს ინტეგრაციასთან დაკავშირებით დღეს, ცოტა არ იყოს, სკეპტიკურია. საქართველოს მთავრობამ აშკარად განაცხადა, რომ საქართველოს საგარეო პოლიტიკის ძირითად მიზანს ევროპული ინტეგრაცია წარმოადგენს. აღნიშნული განცხადებისაგან განსხვავებით, ხელისუფლებას არა აქვს აღებული ის კურსი, რომელიც ინტეგრაციამდე რეალურად მივყავართ. არსებული რეჟიმი საერთო დემოკრატიული ვალდებულებების შესრულებაში მოიკოჭლებს; შეინიშნება სამოქალაქო საზოგადოების ამ პროცესში მონაწილეობის აშკარად დაფიციტი და, როგორც ჩანს, ადამიანთა გარკვეულ ჯგუფს, მონოპოლია აქვს აღებული ევროკავშირში გაერთიანების საკითხებთან დაკავშირებით. ძალზე ბევრი წინააღმდეგობა არსებობს საქართველოს მიერ ოფიციალურად განცხადებულ ევროპიზების კურსსა და მთავრობის მოქმედებას შორის.

თუ საქართველოს ხელისუფლება ეცდება, თავისი საქმიანობა უფრო აქტიურად მიმართოს ევროპული ღირებულებებისა და დემოკრატიისაკენ და გააფართოებს ქვეყანაში მიმდინარე პოლიტიკური, ეკონომიკური და სოციალური გარდაქმნის პროცესს, მაშინ ევროპა ნამდვილად გამოიხატავს საქართველოსათვის საერთაშორისო როლს და ადგლიან. საქართველო წარმოადგენს ევროსაბჭოს წევრ ქვეყანას, შესაბამისად, მან გაიხიარა საერთაშორისო სამართლისა და თანამედროვე ევროპის პოლიტიკური ნორმები.

როდესაც 2003 წლის 11 მარტს გამოქვეყნდა დოკუმენტი ევროკავშირის ახალი საზღვრული პოლიტიკის შესახებ (wider europe - ეს დოკუმენტი განსაზღვრავს ევროკავშირის ურთიერთობებს მის სამხრეთით და აღმოსავლეთით მდებარე ქვეყნებთან), სადაც საქართველო არ იყო დასახლებული ევროკავშირის მომავალ მეზობელ ქვეყანათა შორის ბელარუსთან, რუსეთთან და უკრაინასთან ერთად, თბილისს ევროპისათვის მადლობა უნდა გადაეხადა, რომ მათ ჩვენ არ შეგვიყვანეს ევროკავშირის მუდმივ მეზობელთა უპერსპექტიუო ჯგუფში. მაგრამ, სამწუხაროდ, ამ დოკუმენტის პასუხადა, თბილისმა ევროკავშირის წინააღმდეგ საპროტესტო კამპანია წამოიწყო.

მთავარი მაინც ის არის, რომ საქართველოს ხელისუფლებას არც ოფიციალური განცხადება შეუტანია და არც რეალური ვალდებულება აუღია ევროკავშირში გაწევრიანებისათვის. სამწუხაროდ ისე ჩანს, რომ ისინი ამას უახლოეს მომავალში არც აპირებენ. საფიქრებელია, რომ საქართველოში არავის ესმის მასტრისტის ხელშეკრულებისა და მისი 49-ე მუხლის მნიშვნელობა, რომლის თანახმად, ევროპის ნებისმიერ სახელმწიფოს შეუძლია განცხადებით მიმართოს ევროკავშირის გაწევრიანების შესახებ. ხორვატიამ ევროკავშირში გაწევრიანების სურვილის შესახებ

ოფიციალური განცხადება გააკეთა 2003 წლის 20 თებერვალს და 2003 წლის 14 აპრილს საბჭომ კომისიას სთხოვა, წარმოედგინა თავისი მოსაზრება ამ განცხადებასთან დაკავშირებით.

მიმდინარე წლის 8 ივლისს ევროკავშირის ე.წ. სამეულის ვიზიტი საქართველოში ძალზე მნიშვნელოვანია, უპირველეს ყოვლისა, განცხადების გაკეთების თვალსაზრისით. საჭიროა გაიმართოს უფრო ინტენსიური დისკუსიები სამეულის ვიზიტის დღის წესრიგისა და ამ პროცესში სამოქალაქო საზოგადოების ჩართვის შესახებ. განსახილველი თემა შეიძლება იყოს ევროპის გაფართოების ინიციატივა და საქართველოს ევროპეიზაციისთვის ვალდებულებების ჩამოყალიბება - გაყინული კონფლიქტები და ევროკავშირის როლი, გალის რაიონში ადამიანის უფლებების სერიოზული დარღვევები და ტერორისტული დაჯგუფებები აფხაზეთში, სამართლის დემოკრატიული ნორმები და მოახლოებული არჩევნები.

2003 წლის 8 მაისს ევროკავშირში ინტეგრაციის მხარდამჭერ დეკლარაციაზე ხელმოწერით, საქართველოს პარლამენტის თხოვნითივე ფაქტობრივად მხარი დაუჭირა ევროპულ სახლში გაერთიანებას. შემდეგი ნაბიჯი უნდა იყოს ოფიციალური განცხადების გაკეთება საქართველოს მიერ ევროპული წესით ცხოვრების ვალდებულების აღების სადემონსტრაციოდ. ევროკავშირში გაწევრიანების შესახებ ოფიციალური განცხადება შესაძლოა უახდეს ქვეყნის სტაბილურობის, უსაფრთხოების, ეკონომიკური განვითარებისა და მოსახლეობის საერთო კეთილდღეობის გზაზე უმნიშვნელოვანესი ნაბიჯი.

ევროკავშირი მნიშვნელოვან როლს თამაშობს მსოფლიო პოლიტიკაში და შეუძლია, ზემოქმედება მოახდინოს სამხრეთ კავკასიაში სტაბილურობის დამყარების პროცესზე. ამისათვის საჭიროა ახალი დიალოგის გამართვა ევროკავშირისა და საქართველოს შორის; ევროკავშირი უნდა დარწმუნდეს, რომ აუცილებელია სამხრეთ კავკასიაში სტაბილურობის "ექსპორტი" და დესტაბილიზაციის "იმპორტის" აღკვეთა; ეს უნდა იქნეს ევროკავშირის ახალ ამოცანად უსაფრთხოების სფეროში.

საქართველოსათვის საუკეთესო მაგალითს წარმოადგენს სტაბილიზაციისა და ასოციაციის პროცესი, რომელიც არეგულირებს ევროკავშირის ურთიერთობებს ბალკანეთის ხუთ სახელმწიფოსთან (ალბანეთი, ბოსნია და ჰერცეგოვინა, ხორვატია, მაკედონია და სერბეთ-მონტენეგრო). ევროკავშირმა სტაბილიზაციისა და ასოციაციის პროცესს საფუძველ ჩაუყარა 2000 წელს - როგორც რეგიონის წინაშე გრძელვადიან ვალდებულებას. სასურველია, ასეთი ვალდებულება ევროკავშირმა სამხრეთ კავკასიასთან ურთიერთობაშიც აიღოს.

რაც შეეხება საქართველოს, გადაუდებელი ამოცანაა, როგორც ითქვა, გაწევრიანების შესახებ განცხადების შეტანა; შემდეგ კი, მოლაპარაკებების გამართვა თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ ახალი ხელშეკრულების გაფორმების მიზნით, აგრეთვე - იმ რეფორმების განსახორციელებლად, რომლებიც მიზნად ისახავს ევროკავშირის სტანდარტების დანერგვას. წინააღმდეგ შემთხვევაში, სულ მცირე, "მეზობელი ქვეყანა - საქართველო" მოკრძალებული სურვილის მქონე ქვეყნად უფრო მოიარება, ვიდრე ხანგრძლივ და მჭიდრო თანამშრომლობაზე ორიენტირებულ სახელმწიფოდ.

Highland Travel
შეივრდები ცხოვრების რიტმი . . .

5 ივლისიდან - 19 ივლისამდე
ანტალია „Tourist Hotel“ ***
352\$-დან.

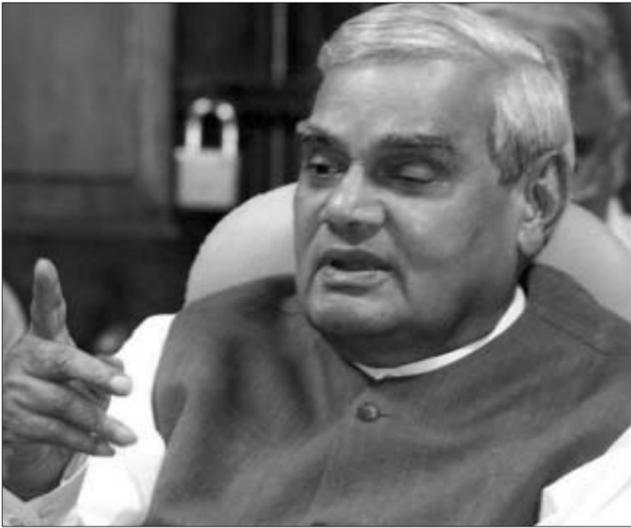
ანტალია
ქუშდახი
ბოდრუმი
ქემერი
სივე
ბელეკი
ალანია
ორდუ

დამატებითი ინფორმაციისათვის
მობარხნდით იყისში

მისამართი:
ნიშნაინიძის 2
(ვრცხდის ქუჩის შესახვეთან)

Tel/Fax: (995 32) 999883 www.highland.ge info@highland.ge

ინდოეთის პრეზიდენტის ისტორიული ვიზიტი ჩინეთში

ინდოეთის პრეზიდენტი ატლ ბიპარი ვაჯპაი

რამდენიმე თვის მისამზადებელი სამუშაოს შემდეგ, ინდოეთის პრეზიდენტი-მინისტრი ატლ ბიპარი ვაჯპაი ჩინეთს ეწვია. ზოგიერთების აზრით, ორ ქვეყანას შორს ურთიერთობებში ახალი ეპოქა დაიწყო. უკანასკნელი 10 წლის განმავლობაში ინდოეთის პრეზიდენტი-მინისტრი პირველად ეწვია პეკინს.

ინდოეთის კონსერვატორმა თავდაცვის მინისტრმა ჯორჯ ფერნანდესმა ამ ვიზიტს "შეგობრული" უწოდა. ამავდროულად, ანალიტიკოსები პროგნოზების გაკეთებას ცდილობენ - მსოფლიოს ყველაზე მრავალრიცხოვანი მოსახლეობის მქონე ქვეყნების ურთიერთობებში ვაჯპაის ვიზიტი გარკვევას მოახდენს, თუ - არა.

ჩინეთსა და ინდოეთს შორის ომიდან 40 წელზე მეტი გავიდა, მაგრამ ორ ქვეყანას შორის ურთიერთობებს პარამონური დღემდე არ ეთქმის. მსოფლიოს ორ უდიდეს სახელმწიფოს შორის საზღვარი დადგენილი არაა. თითოეულ მათგანს მეორის მიმართ ტერიტორიული პრეტენზიები აქვს.

წლების განმავლობაში სამუშაო ვაჭრები რუკებით ხელში ამაღლდებიან დელიდან პეკინში და პირიქით, რათა 4000-კილომეტრიანი საზღვარი საბოლოოდ განსაზღვრონ. ჩინეთი გალიზინებას ვერ მალავს, რომ ინდოეთი დღეისათვის და დევნილობაში მყოფ ტიბეტის მთავრობას თავშესაფარს აძლევს. თავის მხრივ, ინდოეთი პაკისტანსა და ჩინეთს შორის ახლო ურთიერთობებით, განსაკუთრებით, სამხედრო სფეროში, არის შეუფერებელი.

დასავლური საინფორმაციო წყაროები იუწყებიან, რომ ამ მთავარი საკითხებიდან ვაჯპაი პეკინში ვიზიტისას არც ერთს არ შეეხება. ამ საკითხების დაურეგულირებლად კი

ორ ქვეყანას შორის არსებული დაძაბულობა და უნდობლობა არ დასრულდება.

ანალიტიკოსების აზრით, ჩინეთისა და ინდოეთის ლიდერების "დამაქრული" რიტორიკა, ნაწილობრივ, მსოფლიოში გეოპოლიტიკური ცვლილებების შედეგია. დელი და პეკინი აშშ-ს ომს ტერორიზმის წინააღმდეგ ყურადღებით აკვირდებიან. შექმნილი ვითარებით, რეალურად, ორივემ ისარგებლა. ჩინეთმა ვაშინგტონს სეპარატისტული მოთხოვნების მქონე სინძიანის რეგიონში მებრძოლი უფლებები ტერორისტების საიში შეაყვანინა. თავის მხრივ, ინდოეთმაც მიაღწია იმას, რომ ამერიკამ ქაშმირელი მებრძოლები საჯაროდ დაგმო.

თუმცა, ამერიკის სამხედრო აქციებმა ავღანეთსა და ერაყში ორივე

ქვეყნის მთავრობები შეაშფოთა. მართალია, ისინი ამერიკის ქმედებებს ლიად არ დაპირისპირებიან, მაგრამ ამერიკის პოლიტიკას ორივე ეწინააღმდეგება.

ექსპერტების აზრით, აზიაში ამერიკის ძალის დასაბალანსებლად, შესაძლოა, ჩინეთისა და ინდოეთის კავშირი გამოდგეს. ამგვარი ალიანსის შექმნა, განსაკუთრებით, პეკინს სურს, რადგან ვაშინგტონისა და დელის მჭიდრო თანამშრომლობით ძალზე შემფოთებულა.

ჩინელი ანალიტიკოსების აზრით, უარესი სცენარის განვითარების შეზღუდვაში, აღმოსავლეთ აზიაში სახმედრო კრიზისის დროს პეკინის წინააღმდეგ, შესაძლოა, ინდოეთი და ვაშინგტონი ერთად გამოვიდნენ.

თუმცა, პეკინს ინდოეთის გულის

მოგება ძალიან გაუჭირდება. ორ ქვეყანას შორის უნდობლობას ღრმად აქვს ფესვები გამდგარი. ინდოეთმა საკუთარი ზირთული იარაღი ჩინეთთან მომდინარე საფრთხის დასაბალანსებლად შექმნა. რამდენიმე წლის წინ ინდოეთის თავდაცვის მინისტრმა ჯორჯ ფერნანდესმა ჩინეთს "ნომერი პირველი მტერი" უწოდა. ინდოეთში ჩინეთის შესაძლო ექსპანსიას ბევრი სერიოზულად განიხილავს.

ერთი ინდოელი ანალიტიკოსის თქმით, "ჩინეთი მრავალპოლუსიან მსოფლიოზე ლაპარაკობს, მაგრამ თავად ერთპოლუსიანი აზია სურს".

პოლიტიკური საკითხებისაგან განსხვავებით, ორ ქვეყანას შორის ვაჭრობა სწრაფად ვითარდება. პეკინში ვაჯპაიმ ბიზნესმენტა დიდი დელეგაცია წაიყვანა. დაგეგმილია ერთობლივი სანარმოების დაარსება და ვაჭრობაზე შეზღუდვების მოხსნა.

იაფფასიანმა ჩინურმა საქონელმა ინდოეთის ბაზრები წაღვია. ამავდროულად, საერთაშორისო ბაზარზე საინფორმაციო ტექნოლოგიებისა და სატელეფონო მოსახურების სფეროში ინდოეთის არნახულ წარმატებას ჩინეთი ყურადღებით ადევნებს თვალყურს. ეკონომისტების თქმით, ერთობლივი სანარმოების ჩამოყალიბება ორივე ქვეყანას ხელს აძლევს.

ამჟამად, ორ სახელმწიფოს შორის ვაჭრობის მოცულობა არცთუ ისე დიდია - წლიურად 5 მილიარდი ამერიკული დოლარი. 2010 წლისთვის მთავრობები ამ მაჩვენებლის გასამაგებას ვარაუდობენ.

დასავლელი ექსპერტების აზრით, ეს შეხვედრა პოლიტიკური თვალსაზრისით, შესაძლოა, ძალზე მნიშვნელოვანი არ აღმოჩნდეს, მაგრამ ორ სახელმწიფოს შორის ბიზნესის განვითარებას დიდად შეუნწყობს ხელს.

უნდა იყოს თუ არა ღმერთი კონსტიტუციაში

იურიდიული გავრცობა

ინგლისსა და ნორვეგიაში. ორივე ქვეყანაში სულ უფრო ხშირად გაისმის მოწოდება - განყდეს კავშირი სახელმწიფოსა და ეკლესიას შორის. "ღვთის გულისათვის, ეს თეოკრატია ხომ არ არის, - ამბობს ბრიტანელი პარლამენტარი ენდრიუ დავი, - მე, რა თქმა უნდა, მანუხებს ევროპის სულიერი მდგომარეობა, მაგრამ კონსტიტუციით ამას ვერაფერს უშველი. ლოცვა უკეთესი ნამალია".

კონსტიტუციური კონვენტის თავმჯდომარე, საფრანგეთის ყოფილი პრეზიდენტი, მორნამუნე კათოლიკე ყისკარ დ'ესტენი აღიარებს, რომ მას

სურდა კონსტიტუციაში ღმერთის მოხსენიება, მაგრამ საჭირო მხარდაჭერა ვერ მიიღო.

ახლა ვატიკანი იმედებს იტალიაზე ამყარებს, რომელიც იგლისიდან ევროკავშირის თავმჯდომარე ქვეყანა გახდება. "ვფიქრობ, ჩვენ შევთანხმდებით იმაზე, რომ კონსტიტუციაში ხაზი გავუსვავთ ევროპის სახელმწიფოების ერთმნიშვნელოვნად საერთო ბუნებას, და, ამავდროულად, იმ დირექტივებსაც, რომლებიც ქრისტიანობიდან იღებენ სათავეს," - განაცხადა იტალიის საგარეო საქმეთა მინისტრმა ფრანკო ფრანკინომ.

დებატები იმის შესახებ, რამდენად ერთი და იგივეა "ქრისტიანული"

და "ევროპული", განსაკუთრებით გამწვავდა მას შემდეგ, რაც დღის წესრიგში აღმდგა ევროკავშირში თურქეთის განწევრიანების საკითხი. ვატიკანი აცხადებს, რომ ევროკავშირი ქრისტიანულ კლუბად უნდა დარჩეს და მასში მუსულმანურ სახელმწიფოებს არაფერი ესაქმებათ.

ემმარცხენეები აცხადებენ, რომ კონსტიტუციაში ევროკავშირის ქრისტიანული საფუძვლის ხაზგასმამა შეურაცხმყოფელი იქნება გაერო-თავის ტერიტორიაზე მცხოვრები 37 მილიონი მუსულმანისათვის, ისევე, როგორც სხვა სარწმუნოებების წარმომადგენლებისათვის. ოპონენტთა მეორე ჯგუფი - სეკულარ-

რისტები - ამბობენ, რომ ეკლესიასა და სახელმწიფოს ერთმანეთთან ერთი არაფერი უნდა ჰქონდეთ. და მინც, ქრისტიანობის მქადაგებლები იმედს არ კარგავენ. ბოლო დროს ჩატარებულმა კვლევებმა ერთი მოულოდნელი ტენდენცია გამოავლინა. თუ 1980 წელს ევროპული ახალგაზრდების მხოლოდ 30 პროცენტს სწავდა ღმერთი, დღეს ეს მაჩვენებელი 49 პროცენტამდე გაიზარდა. თუმცა, ახალგაზრდების ღმერთი ტრადიციულისაგან განსხვავებული, თანამედროვე, არაბიუროკრატიული, ეკლექტური და არაფორმალური, ისევე, როგორც მისი აღმსარებლობის ფორმები.

რა ხმონოვი 2020 წლამდე პრეზიდენტად რჩება

მოთა უტარაძი

ტაჯიკეთის ლიდერმა რახმონოვმა, როგორც იქნა, გადაწყვიტა თავი სუაზიელი მეზობლებისათვის მიეხადა და პრეზიდენტობის გახანგრძლივების მიზნით, კონსტიტუცია შეცვალა. რეფერენდუმი ამ ქვეყანაში გუშინ ჩატარდა. ამომრჩეველებმა ერთხმად დაუჭირეს მხარი წინადადებას, რომელიც რახმონოვს საშუალებას აძლევს, 2020 წლამდე დარჩეს ქვეყნის პრეზიდენტად.

თუ არ ჩავთვლით თურქმენეთის პრეზიდენტს ნიაზოვს, რომელიც ერის მამად სამუდამოდა გამოცხადებული, შუა აზიის არც ერთი ლიდერი ჯერ ასე შორს არ წასულა. ნაზარბაევს, აკაევსა და კარიმოვს ძველებურად მოუხვეთ ყოველ 4-5 წელიწადში ერთხელ არჩევნების ან რეფერენდუმების ჩატარება (ნაცვლად არჩევნებისა, სადაც, თუნდაც ფორმალურად, პრეზიდენტობის რამდენიმე კანდიდატი იყრის კენჭს, სამივე ხსენებულმა პრეზიდენტმა ჩაატარა რეფერენდუმი, რომლებზეც ხალხმა "ერთსულოვნად" დაუჭირა მხარი მათთვის საპრეზიდენტო ვადის გაგრძელებას. რეფერენდუმებზე, ბუნებრივია, სხვა კანდიდატები არ არიან). ახალი კონსტიტუციის თანახმად, რახმონოვს მხოლოდ ორჯერ მოუწევს არჩევნების გამართვა, იმისათვის, რომ ქვეყანა კიდევ 17 წელი მართოს.

რეფერენდუმმა სამაგალითო ვითარებაში ჩაიარა. საარჩევნო უბნებში მაგდები იყო გამშობი, ტიპიკულითა და სასმელებით, უკრავდა მუსიკა. უბნების გახსნიდან 6 საათის შემდეგ, ხმა ამომრჩეველთა 71 პროცენტს ჰქონდა მიცემული. რაკი ტაჯიკების უმეტესობა საშუალოდ საზოგადოებრივი ნასულო, ბევრ ამომრჩეველს რამდენიმე კაცის მაგივრად მონება ხმის მიცემა.

რეფერენდუმზე ამომრჩეველს 50 (!) კითხვისთვის უნდა გაეცა პა-

ტაჯიკეთის პრეზიდენტი რახმონოვი რეფერენდუმზე ხმის მიცემისას

სუხი. ერთ-ერთი კითხვა ასე უღერდა. "თანახმა ხართ თუ არა, რომ დაწესდეს 7-წლიანი საპრეზიდენტო ვადა, და პრეზიდენტს მხოლოდ ორჯერ ჰქონდეს საკუთარი კანდიდატურის წარმოდგენის უფლება?". ახლანდელი ვადა რახმონოვს 2006 წელს უთავდება, ამის შემდეგ მას

კიდევ ორჯერ ექნება არჩევნებში მონაწილეობის უფლება, რაც საბოლოოდ, მისი საპრეზიდენტო ვადის 2020 წლამდე აკრძალავს.

რა თქმა უნდა, ბატონ პრეზიდენტს ჯერ არ გადაუწყვტია", მიიღებს თუ არა მონაწილეობას მომავალ საპრეზიდენტო არჩევნებში. "წინ

კიდევ სამი წელი მაქვს. დაველოდო, რა იქნება. კაცმა არ იცის, ხვალზეც ჯანმრთელად ვიქნები თუ არა," - განაცხადა რახმონოვმა ხმის მიცემისას.

სამოქალაქო საზოგადოების იმ ჩანასახებს, რომელიც უკა აზიის სხვა ქვეყნებში არსებობენ, იმედი აქვთ, რომ მათ ასაკოვან პრეზიდენტებს, თუ არჩევნები არა, ღმერთი მაინც შეცვლის. ტაჯიკ დემოკრატებს ნაკლებად გაუმართაობა, რახმონოვი ჯერ სულ რაღაც 50 წლისაა და, როგორც იტყვიან, ყველაფერი წინა აქვს.

ყოფილი საბჭოთა კავშირის ყველაზე დატაც ქვეყანას რახმონოვი 1992 წლის იმედვე მართავდა. მართადა, ამ ხნის მანძილზე ქვეყანა მოსახლეობის ნახევარმა დატოვა, ხოლო ვინც დარჩა, სიბნელესა და სიღატაკეში ცხოვრობს, პრეზიდენტი მაინც საგრძნობი პოპულარობით სარგებლობს, განსაკუთრებით, სოფლად. ამომრჩეველ მას 5 წლის მანძილზე მიმდინარე სამოქალაქო ომის დასრულებას (თუნდაც, რუსული ჯარის დახმარებით) და ქვეყნის სტაბილიზაციას უმაღლის.

"მე მინდა, რომ იგი სამუდამოდ პრეზიდენტი იყოს, - განუცხადა "როიტერს" კორესპონდენტს ვინმე ზუსტინ ტობროვმა, - და, ყველაფერი ისე დარჩეს, როგორც დღეს არის - სინყარედ და წესრიგით".

სხვათა შორის, ასეთი მიდგომა ტიპურია იმ ქვეყნებისათვის, სადაც მოსახლეობის დიდი ნაწილი უცხოეთში მომუშავე ნათესავებისაგან გამოგზავნილი ფულით ცხოვრობს. "სინყარე" ერთადერთია, რაც მათ სჭირდებათ.

რაც შეეხება რეფერენდუმისადმი საერთაშორისო დამკვირვებლებს დამოკიდებულებას, ეუთო-მ და სხვა ორგანიზაციებმა გააკეთეს, ალბათ, ერთადერთი, რისი გაკეთება შეუძლიათ - არც ერთი დამკვირვებელი პლემისიტზე არ გაუგზავნიათ.

რუსეთში ბოლო დამოუკიდებელი ტელეარხი დაიხურა

კვირას დილით მუშაობა შეწყვიტა "ტვს"-მ. მის ნაცვლად ეთერში ტელეკომპანია "სპორტი" გავრცელდა. "სპორტზე არჩევანის გაკეთება განპირობებულია, პირველ რიგში, მისი სოციალური ფუნქციით. მაშინ, როდესაც ფიზიკური კულტურისა და სპორტის საკითხები საბინაო პოლიტიკის ერთ-ერთი უმთავრესი მიმართულება გახდა, ცხოვრების ჯანმრთელი წესის პროპაგანდა, სპორტული ღონისძიებებისადმი ყურადღების გაზრდა შეუძლებელია ძლიერი სატელევიზიო არხის გარეშე," - განაცხადა რუსეთის პრესის სამინისტრომ, უწყებამ, რომელსაც ტვს-ს გენერალურმა დირექტორმა ევგენი კოსელიოვმა "საზოგადოებისათვის ძალიან საშიში მოვლენა" უწოდა.

"მუშაობის დაწყებიდან ერთი წლის შემდეგ, არსზე საფინანსო, საკადრო და საორგანიზაციო კრიზისი გაჩნდა. სამინისტროს მცდელობას, ჩარეულებიდან საქმეში და წესრიგი დამყარებინათ, შედეგი არ მოჰყვა. ამ ვითარებაში საჭირო იყო ტელევიზია ინდოეთის ბაზრები წაღვია. ამავდროულად, საერთაშორისო ბაზარზე საინფორმაციო ტექნოლოგიებისა და სატელეფონო მოსახურების სფეროში ინდოეთის არნახულ წარმატებას ჩინეთი ყურადღებით ადევნებს თვალყურს. ეკონომისტების თქმით, ერთობლივი სანარმოების ჩამოყალიბება ორივე ქვეყანას ხელს აძლევს.

ამჟამად, ორ სახელმწიფოს შორის ვაჭრობის მოცულობა არცთუ ისე დიდია - წლიურად 5 მილიარდი ამერიკული დოლარი. 2010 წლისთვის მთავრობები ამ მაჩვენებლის გასამაგებას ვარაუდობენ.

დასავლელი ექსპერტების აზრით, ეს შეხვედრა პოლიტიკური თვალსაზრისით, შესაძლოა, ძალზე მნიშვნელოვანი არ აღმოჩნდეს, მაგრამ ორ სახელმწიფოს შორის ბიზნესის განვითარებას დიდად შეუნწყობს ხელს.

რამაზ ხახტაძე

კვირას ირანელი სტუდენტების თქმით, მმართველი რეჟიმის წინააღმდეგ გამართული საპროტესტო გამოსვლების გამო, ათობით ახალგაზრდა დააკავეს. სტუდენტები იმუქრებიან, რომ განხორციელებული თავდასხმები მათ უფრო რადიკალური ქმედებებისაკენ უბიძგებს, - იუწყება "როიტერი".

გუშინ, დაახლოებით, 30 სტუდენტი პარლამენტისკენ გაემართა და ახალგაზრდების გათავისუფლება მოითხოვა. მათივე ინფორმაციით, გასული ზუთსაბათიდან მოყოლებული, ხელისუფლებამ თეირანში 87 სტუდენტი დააპატიმრა, ქალაქ ურუმინი - 250, საზღვარში - 105 და პამდანში - 30.

"ჩვენ არ შევუროგდებთ დესპოტიზმს. იმ შემთხვევაშიც კი, თუ დაგვაპატიმრებენ, სხვები გამოვლენ და რეჟიმის ძალისმიერი მეთოდებით დაპირისპირდებიან", - აღნიშნა ერთერთმა სტუდენტმა.

"მასობრივ დაპატიმრებაზე პრძანება არსებობს. მათ შეუძლიათ, ვინც მოეპრინაებათ, ის დააპატიმრონ", - ახონიშნა პირობითი განუცხადა ერთ-ერთმა რეფორმისტორმა დეპუტატმა "როიტერს".

ექსპერტების აზრით, ირანის ხელისუფლება ყველაფერს აკეთებს, რათა 9 ივლისს მასობრივი გამოსვლები არ დაუშვას. 1999 წლის 9 ივლისს თეირანში სტუდენტთა უზარმაზარი მიტინგი დაარბიეს. ხელისუფლება ფიქრობს, რომ ამ დღის აღსანიშნავად, ირანში გამოსვლები კულმინაციას მიაღწევს, რაც რეჟიმისთვის, შესაძლოა, ფატალური აღმოჩნდეს.

ირანის მოსახლეობის უდიდესი ნაწილი ქვეყანაში მიმდინარე საპროტესტო გამოსვლების შესახებ ცნობებს მხოლოდ საზღვარგარეთიდან ლეზულობს. ცოტა ხნის წინ, კალიფორნიაში ამერიკის ხელისუფლების დახმარებით, ირანელმა ემიგრანტებმა ტელეკომპანია და რადიოსადგურები დააარსეს, რომლებიც 24 საათის განმავლობაში გადასცემენ ცნობებს ირანში.

ტელეარხი თეირანში მიმდინარე საპროტესტო გამოსვლებს 24 საათის განმავლობაში აშუქებს და ირანში ძალიან დიდი პოპულარობით სარგებლობს. ლოს-ანჯელესში მყოფი ირანელი ჟურნალისტი მაჰრამ პომათუნი პირდაპირ ეთერში, დაახლოებით, 20 საათის განმავლობაში მუშაობს. "ნიუ-იორკ თაიმსთან" ინტერვიუში მან განაცხადა, რომ ამ რეალტაკეში ცხოვრობს, პრეზიდენტი მაინც საგრძნობი პოპულარობით სარგებლობს, განსაკუთრებით, სოფლად. ამომრჩეველ მას 5 წლის მანძილზე მიმდინარე სამოქალაქო ომის დასრულებას (თუნდაც, რუსული ჯარის დახმარებით) და ქვეყნის სტაბილიზაციას უმაღლის.

"მე მინდა, რომ იგი სამუდამოდ პრეზიდენტი იყოს, - განუცხადა "როიტერს" კორესპონდენტს ვინმე ზუსტინ ტობროვმა, - და, ყველაფერი ისე დარჩეს, როგორც დღეს არის - სინყარედ და წესრიგით".

სხვათა შორის, ასეთი მიდგომა ტიპურია იმ ქვეყნებისათვის, სადაც მოსახლეობის დიდი ნაწილი უცხოეთში მომუშავე ნათესავებისაგან გამოგზავნილი ფულით ცხოვრობს. "სინყარე" ერთადერთია, რაც მათ სჭირდებათ.

რაც შეეხება რეფერენდუმისადმი საერთაშორისო დამკვირვებლებს დამოკიდებულებას, ეუთო-მ და სხვა ორგანიზაციებმა გააკეთეს, ალბათ, ერთადერთი, რისი გაკეთება შეუძლიათ - არც ერთი დამკვირვებელი პლემისიტზე არ გაუგზავნიათ.

და გაუღწია და არ ჰყავდა აუდიტორია, სისულელეა. ეს არის გავლენიანი რომ არ ყოფილიყო, მას არავინ დაფხრავდა. მაღლობელი ვარ ხელი-სუფლებისა, რომ უკვე მესამედ გაავიკეთა ბიოგრაფია (ესიკელიოვის გუნდს ჯერ ნტე დაუხურეს, შემდეგ ტვ-6, ახლა კი - ტვს). მათ ჩვენში არსებული რეჟიმის მტერი დაინახეს. მე ამ წყობის წინააღმდეგი ვარ და მასთან ბრძოლას გავაგრძელებ

"ტვს-ს ტრაგიკული ბედში დამნაშავეა რუსეთის პრეზიდენტი პუტინი", - განაცხადა ვალერია ნოვოვოროსკაიამ, - სწორედ მისი მოსვლის შემდეგ დაიწყო კატასტროფების სერია დამოუკიდებელი მედიამ. ნტე, ტვ-6, ტვს-ს ბედი დადგინდა იმ დღეებში, როდესაც შავებში ჩაცმული ადამიანები ნტვ-ს ოფისში შეიჭრნენ. დანარჩენი გახანგრძლივებული ავონია იყო".

თავად კისელიოვი მომხდარში, პირველ რიგში, არხის მფლობელებს ადანაშაულებს, რომლებსაც საჭირო გადაწყვეტილებები არ მიიღეს და საჭირო ინვესტიციები არ ჩადეს. "დღი შეცდომა იყო ის, რომ არ ვიყიდე სამამულო სერიოზულები. ამის გარეშე შეუძლებელი იყო, მიგვეღწია მაღალი რეიტინგის და მაღალი სარეკლამო შემოსავლებისათვის, რამაც დავკვლუა კიდევ," - განაცხადა კისელიოვმა.

ტელევიზია ირანელ დემონსტრანტებს მოხილვისას იხმარება

ტი ჰომიანი ირანელებთან სტელეფონო საუბარში ატარებს და ეთერში ირანში მყოფთა მოსახლეობის გადასცემს. თავად ირანში ამგვარი გადასცემის გაკეთება, მიუხედავად საპროტესტო გამოსვლების შესახებ, სასტიკად აკრძალულია.

ამას წინათ, ირანელ ჟურნალისტს ატირებულმა დედამ დაურეკა, რომ მისი ვაჟი დემონსტრანტის დროს დააპატიმრეს. ქალის თქმით, თუ მის ბიჭს რამეს დაუშავებენ, ის თავს აიფეთქებს.

ირანში დემონსტრაციებზე ადამიანები ამბობენ, რომ ქუჩაში კალიფორნიიდან გადმოცემული ამბების შემდეგ გამოვიდნენ.

ირანელი ემიგრანტების მიერ მომზადებული გადაცემების ირანის მმართველი წრეები მყისიერად გამოეხმაურნენ. გასულ კვირას, პარასკევს ირანის ყოფილი პრეზიდენტმა ალი აკბარ ჰამენი რაფსანჯანიმ ირანელები გააფრთხილა, რომ უცხოურ გადაცემებს ყური არ დაუდგონ. "ფრთხილად, ყვავით, რათა ბოროტების ტელევიზიის ხაფანგში არ მოხვდეთ, რომელიც ამერიკელებმა შექმნეს", - განაცხადა რაფსანჯანომ.

ინფორმაციის მინისტრმა ალი იუსნეში კი აღნიშნა, რომ ამერიკა ირანის წინააღმდეგ ფსიქოლოგიურ ომს აწარმოებს.

თეირანში მყოფი ანალიტიკოსების აზრით, კალიფორნიაში არსებული ტელევიზიის პროპაგანდა ალტყობს და არა უზრალო ინფორმაციად. სტუდენტების დაჭერას ირანულმა ტელევიზიამ "ისლამური რევოლუციის მონიშნულად შეიქმნა და ჯიბიერების დაკავება" უწოდა. ტელევიზიას დემონსტრანტებზე არაფორმალური პოლიციის მიერ განხორციელებული თავდასხმები არ გაუშუქებია.

"ხალხმა ადგილობრივი მედიის რწმენა დაკარგა, - აღნიშნა მამალა შამსოლეზინმა, ირანში მცხოვრებმა ჟურნალისტმა და პოლიტოლოგმა, - ობიექტური ეროვნული მედიის არარსებობამ, უცხოეთში ბაზირებული ტელევიზიის გააძლიერა. თუმცა, ამერიკამ დაფუძნებულ ტელევიზიას ზოგიერთები ირანში ეჭვით თვალთ უყურებდნენ, რადგან კალიფორნიაში არსებული არხი აშკარად ირანის ყოფილ შაჰს უჭერს მხარს. "ამის მიუხედავად, ხალხი ამ ტელევიზიას მაინც უყურებს, რადგან იქ ირანელი ხალხის ყოველდღიურ ყოფაზე ლაპარაკობენ" - უთხრა "როიტერს" კორესპონდენტს ირანელმა დამლაგებელმა ჯილამ.

ნიგერიაში ნავთობსადენი აფეთქდა

ადგილობრივი წითელი ჯვრის ცნობით, ნიგერიაში ნავთობსადენის აფეთქებას 105 ადამიანის სიცოცხლე შეენირა.

როგორც მოგვიანებით გახდა ცნობილი, ადგილობრივმა მოსახლეობამ მილსადენი გახვრიტა. მაისის დასაწყისიდან მოყოლებული, ნახევრეტან რიგი ი

"სამჯანსოვო ბოთლი"-ს 21 ივნისი №13 გათავაზების სხრილი

Table with 3 columns: ბოთლი N, მოცულობა, and price. The table lists various bottle numbers and their corresponding prices, organized in a grid-like structure.

Table with 4 columns: პირადი კოდი, მამაკაცი, ქალი, სულ. Contains a large list of identification numbers.

გარათების ფაქტობრივი, რომელიც მოიცავს სტუდენტ

დასწრების უზღავსს გადაცემით 100 კოეფიციენტის შესაბამისი

სამაგისტრო კრიზისი

სტუდენტის დასწრების უზღავსს მოიცავს შემდგომ გარათება

Table with 7 columns: პირადი კოდი, მამაკაცი, ქალი, სულ. Contains a smaller list of identification numbers.

გათამაშების მიმდინარეობა

Table with 4 columns: სტუდენტის კოეფიციენტი, მამაკაცი, ქალი, სულ. Contains data for student participation.

გათამაშებულ

ნომრები

Table with 4 columns: სტუდენტის კოეფიციენტი, მამაკაცი, ქალი, სულ. Contains data for drawn numbers.

ალმა მუთისში შეიქმნა შავსკოტი თანამშრომელი გარათები და სხვა განსაკუთრებული მოგება შემდგომ შესაბამისად: ა. მუთისში, გარათები ა. ნი

სატელევიზიო ტელეკომუნიკაციების "საოჯახო ტელე" გათამაშების წესები

გათამაშება გაიმართება სამაგისტრო კომპანია "რუსთავი-2"-ის პირდაპირ ეთერში ყოველ შაბათს 22 საათზე.

1. ორგანიზატორის მიერ წინასწარ შეესაბამებულ (შუა) სხვადასხვა ფასის ბარათი, რომლის შექმნაც შესაძლებელია სარეკლამო სააგენტოში.

2. მოთამაშის მიერ თავისი სურვილით შეირჩეული ნებისმიერი 15 ციფრი, რომლის შეესაბამებულა სანაცვლოდ გამოყოფილ ადგილებში.

3. მოგებულად ჩაითვლება ბარათი, რომელზეც 75 სტუმრის ჩათვლით შეიცვლება ბარათზე არსებული თანამშრომელი ციფრი.

ბარათის შეესაბამების შემთხვევაში მოთამაშეს ეკუთვნის ფულადი მოგება, რომლის ოდენობა განისაზღვრება დადგენილი ფასისა (ბარათის ღირებულება) და ბარათის შეესაბამების მომენტში სტუმრის კოეფიციენტის ნამრავლი. მაგ: თუ თქვენი ბარათი შეიცავს 30-ე სტუმარს, რომლის კოეფიციენტიც თქვენთვის წინასწარაა ცნობილი და პირველ გათამაშებაზე 16 000-ია, ე.ი. თქვენ მოგება:

50-თვიანი ბარათის შემთხვევაში - 0.5X16 000=8 000 ლარი. 1-ლარიანი ბარათის შემთხვევაში - 1X16 000=16 000 ლარი. 2-ლარიანი ბარათის შემთხვევაში - 2X16 000=32 000 ლარი.

გათამაშების შედეგები და მოგებათა ტიპების კომუნიკაციების ცხრილი გამოქვეყნდება გაზეთ "24 საათში".

დამატებითი ინფორმაციისთვის და დაწვრილებითი ცნობებისთვის დარეკეთ 96 38 47. შეიქმნა, გარათები და გორაკები!

შპს "ფინეკსი" გისურვებთ წარმატებას!!!

ჯაკჰოტის გათამაშების წესი

წინე პირველი შავსკოტი გარათს 38 სტუმრის ჩათვლით გამოქვეყნდება კოეფიციენტს დაამატება 7 000.

Table with 4 columns: მოგება, კოეფიციენტი, სულ, კოეფიციენტი. Contains data for the Jackpot game.

კლინიკაში საბადასხადო შეღავათებს მოუთმენლად ელიან

ამ საკითხის ზედს საქართველოს პრეზიდენტი დღეს-ხვალ გადანყევს

ზაზა ფაჩაველი

მრავალწლიანი მცდელობის შედეგად ამა წლის 6 ივნისს საქართველოს პარლამენტმა სამედიცინო დაწესებულებების შეღავათიანი დაბეგვის პროექტი ერთხმად მიიღო და დასამტკიცებლად სახელმწიფო კანცელარიაში გადასაბრუნა. ახლა მის ძალაში შესვლას შეეარდნაძის ხელის მოწერა აკლია. ფისკალური პოლიტიკიდან გამომდინარე, ფინანსთა მინისტრი პროექტის წინააღმდეგია; თეორიულად, შესაძლებელია, რომ პრეზიდენტმა პარლამენტის მოთხოვნა არ დააკმაყოფილოს; და თუ ასე მოხდა, ისედაც სახელგაბეგობი საბედნიერო რეფორმას სამველი აღარ დაადგება.

საერთო ფაშში, სამედიცინო დაწესებულებებს მოუხსნეს შემდეგი გადასახადები: დღე, სამენარმოე, მოგების, საგზაო, ქონების და მიწის (საბაჟო გადასახადი შეუმცირეს) გადასახადები, რომელთა აბსურდულობის შესახებ ჯერ კიდევ 7-8 წლის წინათ საუბრობდა ჯანდაცვის სამინისტროში გამართულ ტრადიციულ ბრიფინგებზე უროლოგის ინსტიტუტის დირექტორი, პროფესორი ლაური მანავაძე.

ბოლო 5 წლის განმავლობაში ამ საკითხზე ინტენსიურად მუშაობდნენ შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროებიც. ერთობლივ ძალისხმევას უკავიათ არ ჩაუვლონ. ჯანდაცვაში ჯერ დღე მოხსნეს, შემდეგ საბაჟო გადასახადი შეამცირეს, 6 ივნისს კი პარლამენტმა დანარჩენი გადასახადებიც მოხსნა.

იმის შესახებ, თუ რატომ უნდა გაუქმდეს გადასახადები ჯანდაცვის სფეროში, კომენტარი ფიზიკეთი აშქამად დეპუტატს, მრეწველთა ფრაქციის წევრს, ლაური მანავაძეს, რომლის მიზანიც და დევიზია - ჯანდაცვა გადასახადების გარეშე. ლაური მანავაძე: "1994 წელს ჯანდაცვაში შექმნილი მიმდებლობის გამო, მასწავლებლებს ჯანდაცვის მინისტრმა ავთანდილ ფორბენაძემ თქვა, - ნუ მოვატყვით ხალხს და პატივსხნად უფობრათ, რომ სახელმწიფოს ჯანდაცვის ძვე-

ლებურად დაფინანსება არ შეუძლია. ასე დაიწყო ფასიანი მკურნალობა. სახელმწიფო ზრუნავდა სოციალურად საშიშრო დაავადებების პროფილაქტიკისთვის. მაშინ დაეთვალეთ და აღმოჩნდა, რომ სამედიცინო დაწესებულებები კომუნალურ გადასახადებსაც კი ვერ გადაიხდიდნენ. ამიტომ, 1995 წელს რეფორმის დაწყების შემდეგ ჯანდაცვა გაათავისუფლდა ყოველგვარი ბეგარი-საგან, ხოლო სამედიცინო დაწესებულებების კომუნალური ხარჯების 90 პროცენტს სახელმწიფო იხდიდა".

- როდის შეიცვალა ვითარება?
- 5 თვის შემდეგ, 1996 წლის დასაწყისში პარლამენტმა შემოიღო ახალი წესები და ჯანდაცვის ობიექტებს დააკისრა ყველა ის გადასახადი, რომელსაც იხდიდნენ სამენარმოე და მოგებისთვის განკუთვნილი დაწესებულებები. მაშინვე გახდა ცნობილი, რომ ეს სრულად შეუძლებელი იქნებოდა. დაიწყო დისკუსიები. მაშინ მთავრობის სხდომაზე განაცხადე, - რა დამატებითი ღირებულებას ახდენენებს ხალხს სახელმწიფო, რომელიც მის ჯანმრთელობაზე ვერ ზრუნავს-მეთქი. მოკლე ხანში ჯორბეგაძე პარლამენტში შევიდა წინადადებით, რომ დღე მაინც მოეხსნათ, რაც მაშინვე შესრულდა.

- ჯანდაცვისთვის საბაჟო გადასახადიც მიმდებარეობს იგი?
- ამის შემდეგ გაჩნდა ახალი საბაჟო კანონი, რომლის თანახმად, საზღვარგარეთიდან შემოტანილი ნაშლებიც და ხსნარებისათვის საბაჟო გადასახადი 34 პროცენტის ოდენობით დაწესდა. ეს იყო კიდევ ერთი დამანერგველი დარტყმა ჯანდაცვისთვის. ისევე დაიწყო დისკუსიები და ჯორბეგაძემ ისევ შევიდა პარლამენტში შესაბამისი ინიციატივით, რასაც სიუჟეტის რამდენიმე ეპიზოდში წარმოგვჩვენებდა. ნაშლებიც მოეხსნათ, 34 პროცენტზე დავიდა, ხსნარებისთვის - 12 პროცენტამდე. თუმცა, ჩემთვის გაუგებარია, რატომ გამოაქვს კვევს ნაშლებისაგან ხსნარები, რომლებიც, ასევე, საკუთარული საშუალებებია. ერთი საბჭოთა და მიმართულებით ჯერ კიდევ ბევრი სამუშაო დარჩა და თუ მომავალ პარლამენტში "მრეწველები" ისევ შევლენ, ჩვენ ამ საკითხსაც მივხედავთ.

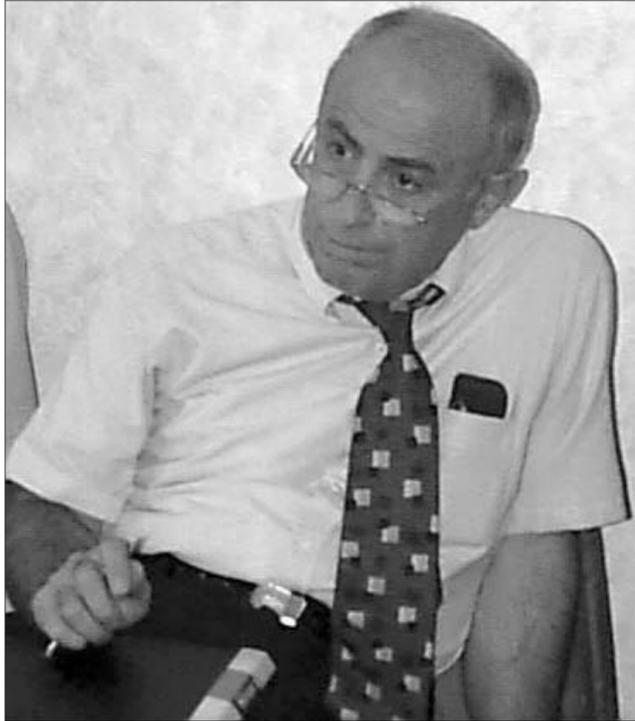
- დარჩა ის გადასახადები, რომელთა მოხსნისათვის პრეზიდენტს ჯერ ხელი არ მოუწერია.
- ეს გადასახადებიც არანაკლებ აბსურდულია და შემაღლებული ვარ პარლამენტის, რომელმაც ერთხმად მიიღო მათი მოხსნის გადაწყვეტილება.

სრულიად გაუგებარი იყო სამედიცინო დაწესებულებებისთვის სამენარმოე გადასახადის დაწესება. რატომ უნდა განიხილოს სახელმწიფომ ჯანდაცვა სამენარმოე საქმიანობა?
ეს საკითხი პარლამენტში წინასწარი მომზადების გარეშე დაეაყენე. მაშინ ძალიან კარგად გამოვიდნენ - ბატონი ზურაბ ტყემალაძე, ბატონი ვიტალი ხაზარაძე, ბატონი დავით სალარიძე და სხვები. იგრძნობოდა, რომ საკითხის განტანა შეიძლებოდა და ასეც მოხდა. კენჭისყრა იმ საღამოსვე შედგა და გადასახადი ერთხმად მოიხსნა.

- შემდეგ დაიწყო მუშაობა სხვა გადასახადების მოხსნისადმი.
- დანარჩენი გადასახადები, ჩვეულებრივი წესით და რიგით, წინასწარი განხილვებით მოიხსნა, თუმცა მათი აბსურდულობა იმდენად ნათელი იყო, ამას ბევრი მტკიცება არ სჭირდებოდა. მაგალითად, მოგების გადასახადი. ჩვენ ინსტიტუტში ლიზინტი ჩამოვიტანეთ ძვირადღირებული აპარატი, რომლის ღირებულებას თანდათან ვიხდით. ვაგრძელებდით ფულს და წინასწარ შეთანხმებული გრაფიკით ვურიცხავდით ფრმას. საგადასახადო კი მოდიხ, იმ შეკონინებულ თანხას მოგებაში მითევლის და პროცენტს მართევს. არადა, აპარატი ჯერ ჩვენი არ არის. ჩვენი გახდება რამდენიმე წლის შემდეგ, როცა მის ღირებულებას დაფარავთ.

იგივე მეორედება სხვა შემთხვევაშიც, როცა კლინიკაში ჭერიდნენ წყალი ამოღების. სახელმწიფო არ მიკვირებს ჩამოსთვის სიმძრეში შეგარებული თანხიდან მოგების გადასახადსაც მართებს. სად არის აქ ლოკაცა? მაღლობები, რომ ეს ამორალური "მოგების გადასახადი" მოიხსნა.

საგზაო გადასახადიც დიდი გაუგებრობა იყო, მით უმეტეს, რომ გაჭრობის სფეროში ეს გადასახადი ბევრად ნაკლებ იყო, ვიდრე ჯანდაცვაში. იმის კითხვა, ჯანდაცვა უფრო უნებს გზებს

ლაური მანავაძე: ამისთვის მოვედი პარლამენტში...

ექსპლუატაციის, თუ გაჭრობა?
არასწორია იყო ქონების გადასახადის დაწესებაც. საზღვარგარეთ ეს გადასახადი გარკვეულ მარეგულირებადი ფუნქციას ასრულებს, რათა დიდი კლინიკის უახლოეს ტექნოლოგიების მიმართ დაუოკებელი ლტოლვა მომიერების ფარგლებში მოექცეს. ჩვენთან კი პირიქით, კლინიკების ნახალისება საჭირო და არა შეუძლებელია.

როგორც ცნობილია, უტილიზაციის სა-მართალდამცველებმა სწორედ გლდენში მომხდარი ინციდენტისას მოკლეს. ეს ამბავი, დაახლოებით, ორი კვირის წინ მოხდა. პოლიციის სამკაცინაზო პატრულმა სამი საუკუნო კორიონება შენიშნა, რომლებიც მოზრდილ ჩანთებს ტაქსის საბარგულში ალავებდნენ. მათთვის საბუთების მოთხოვნას სროლა მოჰყვა. სროლისას ორი პოლიციელი დაიჭრა, მესამე კი, რომელსაც დანარჩენებისაგან განსხვავებით, ცეცხლსასროლი იარაღი ჰქონდა, გაქცეულებს ესროლა და ერთი მათგანი, როგორც შემდეგ აღმოჩნდა - უტილიზაციის მოკლა. დანარჩენი ორმა გაქცევა მოახერხა. სროლისას, ბოროტმოქმედმა მიერ ატომპატიდან ნარსოლი ტყვიით დაიჭრა გზაზე საკუთარი მანქანით მიმავალი მოქალაქე ირემპეილი, რომელიც საავადმყოფოში მიყვანის შემდეგ გარდაიცვალა.

როგორც ცნობილია, უტილიზაციის სა-მართალდამცველებმა სწორედ გლდენში მომხდარი ინციდენტისას მოკლეს. ეს ამბავი, დაახლოებით, ორი კვირის წინ მოხდა. პოლიციის სამკაცინაზო პატრულმა სამი საუკუნო კორიონება შენიშნა, რომლებიც მოზრდილ ჩანთებს ტაქსის საბარგულში ალავებდნენ. მათთვის საბუთების მოთხოვნას სროლა მოჰყვა. სროლისას ორი პოლიციელი დაიჭრა, მესამე კი, რომელსაც დანარჩენებისაგან განსხვავებით, ცეცხლსასროლი იარაღი ჰქონდა, გაქცეულებს ესროლა და ერთი მათგანი, როგორც შემდეგ აღმოჩნდა - უტილიზაციის მოკლა. დანარჩენი ორმა გაქცევა მოახერხა. სროლისას, ბოროტმოქმედმა მიერ ატომპატიდან ნარსოლი ტყვიით დაიჭრა გზაზე საკუთარი მანქანით მიმავალი მოქალაქე ირემპეილი, რომელიც საავადმყოფოში მიყვანის შემდეგ გარდაიცვალა.

სამართალი

პოლიციამ გაქცეულ პატიმრებს "სანადირო სეზონი" გამოაცხადა

სოფიკო ახაიძე

პოლიციამ ოპერაცია "წარმატებით" ჩაატარა.

"24 საათი" უკვე წერდა პოლიციის მიერ შაბათს ქუთაისში ჩატარებული სპეცოპერაციის შესახებ, რომლის დროსაც ციხიდან გაქცეული ორი პატიმარი იქნა ლიკვიდირებული.

სპეცოპერაცია ქუთაისის ცენტრში დღისით ჩატარდა, გაქცეულები მრავალ-სართულიანი სახლის ერთ-ერთ ბინას აფარებდნენ თავს, რომელიც მავან ქუთაისულ კრიმინალურ ავტორიტეტს, ვინც იქ კობრებიც უნდა ეკუთვნოდნენ.

როგორც სამართალდამცველები ირწმუნებიან, სპეცოპერაციისას, რომელსაც ორმხრივი სროლა მოჰყვა, მშვიდობიან მოსახლეობას საფრთხე არ შექმნილა. იმავე პოლიციელთა მტკიცებით, ცეცხლი ბოროტმოქმედებმა გახსნეს, მეტყიც, ისინი სპეცოპერაციის მოწინააღმდეგე თანდაცვას სხვადასხვა სახის იარაღითა და ხელყუმბარებით ცდილობდნენ. მიუხედავად ამისა, სამართალდამცველთაგან არავინ დაშავებულია, ციხიდან გაქცეული ორივე პატიმარი კი კონსპირაციულ ბინაშივე ჩაეხრტეს.

სპეცოპერაციის სასწრაფოდ ჩატარების აუცილებლობას პოლიცია გაქცეულთაგან მომდინარე საშიშროების თავიდან აცილებით ხსნის. კერძოდ, ლაბარაკია იმაზე, რომ სამართალდამცველებს ერთი განსაკუთრებული საშიში დამნაშაფის ადგილსამყფუფლოს შესახებ ინფორმაცია უკვე მთელი კვირა ჰქონდათ, მაგრამ მათ დასაკავებლად შესაფერის მომენტს ვერაძენ. სამართალდამცველთა ინფორმაციით, გაუშინინ მათ დამატებით ინფორმაცია მიიღეს, რომლის თანახმადც ციხიდან გაქცეული პატიმრები ქუთაისში ახალ დანაშაულს - ადამიანის გატაცებას ვგეგმდნენ. ამ ვარაუდს ახლა უკვე ექვრავენ დადასტურებებს. არადა, არც კიდევ ერთი საკითხი, რომლის გარკვევაც,

პატიმართა ცოცხლად დატოვების შემთხვევაში, ურიგო არ იქნებოდა, კერძოდ, როგორ, რა ვითარებაში და ვისი დანაშაურებით გამოიწვევს მათ ციხიდან. ციხიდან კი ან ლიკვიდირებული ორი ბოროტმოქმედი სხვადასხვა დროს არის გაქცეული.

ერთ მათგანი - პაატა დოლაბერიძე კი-5 საპყრობილიდან ახლახანს, სხვა თითხმეტ პატიმართან ერთად გაიქცა.

მისი სახელი, ბოლო ერთი წლის მანძილზე, არავით კრიმინალურ ისტორიაში ფიგურირებდა. თავად იგი პოლიციურ ცნობებში კრიმინალური ადვალტების ლიდერად მოიხსენიება. დოლაბერიძე მარცხ ზაფხულში დააკავეს, მას შემდეგ, რაც ბენზინგასამართი სადგურზე თავდასხმისას ორი ადამიანი მოკლა. დააკავეს მისი ჯგუფის რამდენიმე წევრიც. შაბათს ლიკვიდირებული მეორე ბო-

პანკისში მოხდარ ბატაცხაბას ნელ-ნელა ფარდა ეხდება

პირველი გვარდია

სამართალდამცველთა ინფორმაციით, მედიკო კუმტანაშვილი, ბაღო, თამაზ და ბაადურ მარგოშვილები ან გარდაცვლილი ვეფხია მარგოშვილის - პანკისელი კრიმინალური ავტორიტეტის დაჯგუფების წევრები არიან და პანკისის ხეობის სოფლებში ბევრი დანაშაული აქეთ ჩადენილი. თუმცა კანონდამცველები, ჯერ-ჯერობით, თავს იკავებენ კონკრეტისგან. "ეს ისეთი კრიმინალური დაჯგუფებაა, რომლის წევრებთანაც განსაკუთრებული სიფრთხილეა საჭირო, ჯერჯერობით, ვერაფერს გავახმაურებთ", - ასეთი ვახლავთ ამბები რაიონისა და მთლიანად კახეთის რეგიონის ძალიერანთა მოკლე კომენტარები.

ჩვენი ინფორმაციით, დაკავებულმა მარგოშვილებმა უკვე აღიარეს რამდენიმე წლის წინ ჩადენილი ორი მძიმე დანაშაული. კერძოდ, 1999 წელს მოქალაქე რამაზ შურაყარაძისა და 2000 წელს თელავის რაიონის სოფელ ფაშაველი მცხოვ-

რები მამუკა არაბულის გატაცების ორგანიზება და მასში თანამონაწილეობა.

დაკავებულებს, სავარაუდოდ, ბრალს დღეს წაუყენებენ. შემდეგ კი სასამართლო მათთვის აღმკვეთი ღონისძიების შეფარდების საკითხს განიხილავს. რაც შეეხება რამდენიმე დღის წინ დაკავებულ მედიკო კუმტანაშვილს, მასთან დაპირისპირებაზე დაზარალებულები, შიშის გამო დიდმდე კატეგორიულ უარს აცხადებენ. მძიმე ბრალდებებით დაკავებული კუმტანაშვილი თავდაპირველად დუმილის უფლებით სარგებლობდა და დაჯგუფების წევრების ვინაობას საიდუმლოდ ინახავდა. თუმცა, როგორც ჩვენთვის ახლად ცნობილი, იგი უკვე ჩაერთო საგამოძიებო მოქმედებებში, ალასპარაკდა და წლების განმავლობაში, პანკისის ხეობაში მომხდარი გატაცებებისა და სხვა დანაშაულებების შესახებ სამართალდამცველებს მნიშვნელოვანი ინფორმაცია მიაწოდა. თუ, რა ჩვენება მისცა მედიკო კუმტანაშვილმა ეს, ჯერჯერობით, მკაცრად გასაიდუმლოებულია.

მოკლედ

თბილისი. თბილისის N1 მკაცრი რეჟიმის კოლონიაში გაუშინ ჩატარებული ჩხრეკა-დათვალიერების შედეგად ამოიღეს მხლებუტეტი, ხასრი და მჭრელი საცხები და საფარისგან დამზადებული 45 ლტრი სპირტიანი სასმელი "ზრდა". N1 საპყრობილში ამ დროისთვის 500 პატიმარი იხდის სასჯელს. მათ ჩხრეკა-დათვალიერების დროს ციხის ადმინისტრაციისთვის წინააღმდეგობა არ გაუწვიეთ. ჩხრეკასა დასაქრობილები ცეცხლსასროლი იარაღი არ აღმოუჩინიათ. ჩხრეკა-დათვალიერება ოთხი საათის განმავლობაში მიმდინარეობდა. **ინტერ-პრესი**

ქუთაისი. სამართალდამცველებმა ზესტაფონში, სოფელ წიფლაკეთში გამავალი საავტომობილო გზიდან 50 მეტრის მოშორებით, ბუჩქნარში ახალაზრდა მამაკაცის გვამი აღმოაჩინეს. იგი ზესტაფონის რაიონის სოფელ სანაშრობში მცხოვრები გიორგი მალაქუციძე აღმოჩნდა. სასამართლო სამედიცინო გამოკვლევის დროს გვამის თავის ქალაში ცეცხლსასროლი იარაღის ტყვის ველა აღმოაჩინეს, რომელიც ბალისტკურ ექსპერტზე შე გადაიგზავნა. აღმოჩენილი სისხლის სამართლის საქმე, მოკლევას ზესტაფონის პროკურატურა აწარმოებს. **ინტერ-პრესი**

ქუთაისი. იმერეთის სამხარეო შს მთავარი სამმართველოს და ვანის პოლიციის თანამშრომლების მიერ ერთობლივად გატარებული ღონისძიებების შედეგად, ვაშში, ცხელ ველებზე გაიხსნა ყაჩაღობის საქმე, რომელიც ვანის რაიონის სოფელ სალიხონში 19 ივნისს მოხდა. სამი შეიარაღებული ბოროტმოქმედი, რომლებთან ერთად იყო, თავს დაესხა დავით ლორთქიფანიძის ოჯახს. ყაჩაღებმა ოჯახის წევრები სცემეს და ფული და ძვირფასეულობა გაიტაცეს. გაუშინ დაზარალებულმა ერთ-ერთი დახმარებელი ამოიწყო, რომელიც ქუთაისში მცხოვრები, ადრე ნასამართლევი 26 წლის მამუკა ყიფიანი აღმოჩნდა. **ინტერ-პრესი**

„პოლიციამ საქართველოს თანამშრომლები აწავა“ - აზზოვს აღვობი

თამარ ქაქიტიძე

გუშინ შინაგან საქმეთა სამინისტროს წინასწარი დაკავების საქმედ სასჯელ-ალაღრულები დეპარტამენტის №5 საპყრობილში კიდევ ერთი ნაცემი პატიმარი გადაიყვანეს, მიღების წინ 21 წლის ირაკლი თუშიშვილი დაწესებულების თანამშრომლებმა შეპინძნება ჩაუტარეს. "პატიმარი საპყრობილში შემოსვლის აღნიშვნა ორივე მხარეზე და ბარაკებზე მონითალო სისხლავლენებით, ზურგზე კი მრავლობითი ნაკანწი. ბრალდებულის გადმოცემით, დაზიანებები მიღებული აქვს მსს-ს წინასწარი დაკავების იზოლატორში". - წერს ცნობაში საპყრობილის ექიმი. აღნიშნული ცნობის საფუძველზე სასჯელალაღრულების დაწესებულებამ მოკლევად დაიწყო და სასამართლო-სამედიცინო ექსპერტიზა დაინსა. ექსპერტმა ახალდადამკვიდრება დადასტურა თუშიშვილის დაზიანებები და შესაბამისი დასკვნა დადგინა. ამასთან ერთად, თუშიშვილის საქმეში დევს ცნობა, რომელიც მსს-ს წინასწარი დაკავების იზოლატორის ექიმმა ერთი დღით ადრე გასცა: "პატიმარი პრაქტიკულად ჯანმრთელია და მას დაზიანების კვალი არ აღინიშნება". სხვათა შორის, იმ დღეს - 19 ივნისს ირაკლი თუშიშვილს სასამართლო სამი ოვით წინასწარი პატიმრობა შეუფარდა. მაგრამ პატიმარი სასჯელალაღრულების დაწესებულებაში არ მოუყვანიათ. ერთი ღამით იგი კვლავ "კაპეზეში" დააბრუნეს, რაც კანონის უხეშობა დარღვევაა. როგორც თუშიშვილის ადვოკატი ზურაბ როსტიაშვილი ირწმუნება, მისი დაცვის ქვეშ მყოფი, სასამართლო პროცესის დასრულების შემდეგ, პოლიციამ №5 დაწესებულებაში წაიყვანა, მაგრამ საპყრობილის ეზოში შესულ პოლიციელებს ვიღაცამ დაურეკა და პატიმარი კვლავ იზოლატორში წაიყვანეს. იმას, რომ თუშიშვილი პოლიციამ მართლაც მიიყვანა საპყრობილის ეზოში და შემდეგ უკან წაიყვანა, არც სასაჯელალაღრულების დეპარტამენტის თანამშრომლები უარყვიან.

თუშიშვილმა დაზიანებები სწორედ 19-დან 20 ივნისამდე მიიღო. "იმის გარდა, რომ "კაპეზეში" მიბრუნებული ჩემი დაცვის ქვეშ მყოფი

პოლიციამ სასტიკად სცემა, იგი ელექტროშოკითა აწამებს", - ამბობს ადვოკატი როსტიაშვილი.

თბილისის პოლიციის მთავარი სამმართველოს ნარკომანიის განყოფილების თანამშრომელი ირაკლი თუშიშვილი შინაგან საქმეთა სამინისტროს საგამოძიებო ნაწილმა ყაჩაღობისა და დოკუმენტების მოთხოვნის ბრალდებით 16 ივნისს დააპატიმრა.

მიუხედავად იმისა, რომ, კანონით, პოლიციის თანამშრომლის საქმის გამოძიება მხოლოდ და მხოლოდ პროკურატურის პრეროგატივაა, შინაგან საქმეთა სამინისტროს საგამოძიებო ნაწილის განმარტებითა ზაზა შანიშაშვილმა, როგორც ჩანს, კოლეგა პროკურატურისთვის "ვერ გამოიტყ" და კანონის დარღვევა არ იმას, რომ თუშიშვილი პოლიციამ მართლაც მიიყვანა საპყრობილის ეზოში და შემდეგ უკან წაიყვანა, არც სასაჯელალაღრულების დეპარტამენტის თანამშრომლები უარყვიან.

გამოძიება თუშიშვილს მოქალაქეების - ნიკოლაურის და იმნაშვილის დაყაჩაღებაში ედავება. თითქმის ერთი წლის წინ ცოლ-ქმარს რამდენიმე ბოროტმოქმედმა ფული და სხვა ძვირფასი ნივთები გასტაცა. სხვათა შორის, აღნიშნული ფაქტებიდან რამდენიმე თვის შემდეგ გლდენი-ნაძალადევის რაიონის საგამოძიებო ნაწილმა კერძო დაცვის სამსახურის "იმედი" თანამშრომლები - გოგოლაშვილი, კახანაძე და ბროლიძე დააპატიმრა, მაგრამ რამდენიმე თვითვის შემდეგ დაკავებულმა დაადგინა, რომ ბრალდებულებს დანაშაული არ ჰქონდათ ჩადენილი, სამივე პატიმარი გაათავისუფლეს და საქმეც დასრულეს.

მიმდინარე წელს კი დაზარალებულთა მოთხოვნის საფუძველზე საქმე კვლავ განახლდა და გამოსაძიებლად შინაგან საქმეთა სამინისტრომ დაიქვემდებარა. სწორედ განახლებული გამოძიება, შემდეგ (ანუ თითქმის ერთი წლის შემდეგ) დაზარალებულებმა საკუთარი ჩვენებაში ახალი და "შინიშნელოვანი" დეტალი გაიხსენეს. "დაზარალების დროს ერთი პირივენი დაადგინეს, რომელიც ცეცხლსასროლი იარაღით იყო შეიარაღებული, გვე-

ცალკეული პაციენტისთვის ძალიან საკრძობი იყო. მთავარი შედეგი ისაა, რომ ის ფული, რომელიც ამ გადასახადების სახით, სახელმწიფოს უბრუნდებოდა, ამირიდან ჯანდაცვაში დარჩება. ეს კი ჯანდაცვის პროგრამების გაფართოების, ან სულაც ახალი პროგრამების განხორციელების საშუალებაა.

სხეუბული ფეფტის თაობაზე განმარტება მოგვცა შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის მინისტრის მოადგილემ ვასიკო ჭვიშვილმა:

"ჩვენ უცხოელ ექსპერტებთან ერთად 5 წელია ამ საკითხზე ვმუშაობთ. აღნიშნულზე გადასახადი სახელმწიფო დაწესებულებები ხარჯავდნენ მთელი შემოსავლის 14 პროცენტს. ამის გარდა, დაწესებულებიდან გადიოდა მოგების 20 პროცენტი. თუ ეს სახელმწიფო დაწესებულება იქნებოდა, სახელმწიფოს მთელი მოგების ნახევარც შეეძლო.

ჩვენ მხარს ვუჭერთ ამ გადასახადების მოხსნას იმ პირობით, თუ დაზოგოლი თანხა ისევ დაწესებულებაში დარჩუნდება და მიხმარდება რეკონსტრუქცია-რემონტს, აღჭურვილობას, თანამშრომელთა პრემირებს, სწავლებსა და კვალიფიკაციის ამაღლებას.

ფინანსთა მინისტრი წინააღმდეგია იმტრად, რომ ეს პროექტი ფისკალურად წამგებიანია, მაგრამ ჯანდაცვაში იმხელა საქმე კეთდება, რომ ამაზე ლაპარაკი აღარ ღირს.

დღევანდელი ბიუჯეტით თუ ვიმსჯელებთ, ჯანდაცვაში უნდა დარჩეს 10 მილიონამდე ლარი, რამაც ჯანდაცვის სისტემაში საკრძობი ცვლილება უნდა გამოიწვიოს."

ჩვენ ვესაუბრეთ რამდენიმე კლინიკის ხელმძღვანელს, რომლებმაც დაგვიცხადესტყვი, რომ საგადასახადო შეღავათები მათთვის მნიშვნელოვანი დანაშაუბა იქნება, რის გამოც, ეს ხალხი შეღავათების ძალაში შესვლას მოუთმენლად ელიან.

მართალია, ქვემოთ პერსონალი სპეცტრურად არის განწყობილი და მიიჩნევენ, რომ ყველაფერს მაინც ბუღალტერი და ადმინისტრაციის "შეჭამს", მაგრამ ეს სხვა თემაა. ჯერ პრეზიდენტის გადაწყვეტილებას უნდა დაველოდოთ.

www.24hours.ge

24

B

ომბუდსმენს შეგიძლიათ დაუკავშირდეთ შაბათობით. ტელ: 20 24 24 ან ნებისმიერ დროს ელ-ფოსტით: nadaria@24hours.ge

ნოდარ ლადარი

დიდი ხანია, ჩვენი დედაქალაქისათვის სისხლხორცეულ თემას, სამარშრუტო ტაქსებს არ შევხებოვარ. ერთი პირობა, მახსოვს, იმას ვერდი, ხალხი ჩივის, "24 საათის" ფორმატი მარშრუტკაში წასაკითხად მოუხერხებელია. მაგრამ ხალხი ჩივის, ჩივის და ბოლოს გამოსავალს მაინც ნახულობს: დღეს, მაგალითად, ერთი სანდომიანი ქალბატონის გვერდით ვიჯექი მარშრუტკაში; ქალბატონს ხელში ცოცხალი ყვავილების დიდი და ბუნებრივად, ესე იგი, საკუთარი ხელით შედგენილი თიავალი ეჭირა და ეს თიავალი ჩვენი გაზეთის ძველ ნომერში იყო შეხვეული. კაცმა რომ თქვას, ძველი გაზეთისთვის არცთუ უღირსი გამოყენებაა, მაგრამ ახლა კვლავ ეს მინდა გავიმეორო: ხალხი ბრძენია, იჩივლებს, იჩივლებს და პრობლემასაც გადაწყვეტს.

აქი ევროსაბჭოს ბრიტანელმა ექსპერტმა, გავინ მილერმაც იგივე არ გითხრა? ხომ გაცხადებ 18 ივნისის ნომრის პერსონას (მაია ჭალაგანიძე, ხელისუფლება ძალაუფლებას ძინვლად ეთხოვება): "თითოეული საინფორმაციო ნივთიერი ემატება მთლიან პოლიტიკურ ფონს. საბოლოო ჯამში, თასი ივსება და სისტემა იცვლება". ავამენა ღმერთმა, გავინ, მაგრამ თასი თასად და ჩვენში კი უფრო უშირო ჭაა, რომლის ავსებას აღარ დაადგა საშველი. თუმცა, მარტო ეს არაა საინტერესო მისტერ მილერისა და ევროსაბჭოს სხვა ექსპერტთა ჩამოსვლაში, რომელსაც, როგორც რეტრო სტილად, გადარეული ჟურნალისტი დახვრდა, ბასულ კვირას ჰქონდა ადგილი.

ჯერ ერთი, იმავე 18 ივნისის ნომერში თამარ ხორბალაძის მასალის სათაური რად ღირს: ეუთო საარჩევნო ადმინისტრაციის დაკომპლექტებაზე უარს ამბობს. ესეც ასე! აბა, ერთი ვნახოთ, რატომ ამბობს. ეუთო-ს დემოკრატიული ინსტიტუტებისა და ადამიანის უფლებების ბიუროს დირექტორს, კრისტინა შტროპალს თურმე ორჯერ მოუხდა იმის განმარტება, რომ "ეუთო-ს მიერ საარჩევნო ადმინისტრაციის დაკომპლექტება არ იქნება მართებული, რადგან ეს ქვეყნის შიდა საქმეებში ჩარევას ნიშნავს". პლბათ, ჟურნალისტი მიზეზის სიმარტივის გამო ვერ იჯერებდნენ, თორემ ჩვენს მედიას რაიმეს ორჯერ ახსნა როგორ უნდა დასჭირებოდა. არა, თამარ ხორბალაძის სტატიაში ისიც წერია, რომ შტროპალმა ეს განცხადება ჯერ საგარეო საქმეთა სამინისტროში, შემდეგ კი საქართველოს პრეზიდენტთან გამართული დახურული შეხვედრების შემდეგ გააკეთა, მაგრამ ნუ გამოვეციდებით სიტყვაზე ატორის და ნუ გვეგონება, რომ იქ, სამინისტროში და მერე პრეზიდენტთან ავსტრიელი შტროპალს ქართულად შეუხდა. ჯერ ერთი, ამის შესახებ არავინ ვიცოდა, მეორეც, ამგვარი ახსნა ნამდვილად არაპროდუქტიული იქნება — ვერაფერს ვისწავლით გარდა იმ მილიონჯერ უკვე გამოცხადებული დებულებისა, რომ მთავრობა არ გვივარგა. მოდით, თვით შტროპალის გამონათქვამებით მარტივი და ნათელი დასკვნა გამოვიტანოთ: დიდი ბჭები ხართ უკვე და თქვენს თავს თვითონ მოუარეთო!

მე კი ერთი უფალი ვადავნიერ ვისოცკის ცნობილი სიმღერა განახსენდა: a вечера все вокруг говорили: Сэм

Брук, Сэм наш гвинейский друг. ოლ-ონდაც ჩემს შეგრძნებებს არანაირი ბოლმა არ ახლდა, გარდა ალბად გაკვირვებისა. ჯერ ხომ "ნაციონალებმა" ატყეს ერთი ვაი-უშველელი — ეუთოს მოვითხოვოთ, მერე ხომ "დემოკრატები" აყენენ უნისონში. საქმე იქამდე მივიდა, რომ "ლეიბორისტებმა" დაიჩემეს, ჩვენ ამას მანამდეც ვამბობდითო. არც მესამე სექტორში იყო საქმე უკეთესად: ერთბაშად რაღაც "მაკი" გაჩნდა, ლამის ის მომავონა, ცივი ომის დროს რომ "მიუმხრობელ ქვეყანათა" კოალიცია არსებობდა. თუმცა, "მიუმხრობელი" და "მიუკერძოებელი" მაკი გააფთრებით იცავდა ცენტრალური საარჩევნო კომისიის ადგილობრივ "სასტავს". ჰოდა, ყოველივე ამის შემდეგ გამიკვირდა: ნუთუ ვერაფერს გამოჩნდა მთელს

შეგნების აღზრდას, არც ადამიანის უფლებათა პატივისცემას. მთავარია, ელექტორატი ყოველთვის საკმარისად იდიოტურ მდგომარეობაში შენარჩუნდეს, რომ თერთ-ნათელი ან ყვითელ-მწვანე, ან ლურჯ-თეთრი ზიზილ-პიპილებით მოიხიბლოს. პოლიტიკური პარტიები და დაჯგუფებები, თითქოს ცდილობენ, ჩვენში მათთვის სასურველი პირობითი რეფლექსები გამოუმუშავდეს ფერთა გარკვეულ შესაშვებზე გარკვეული რეაქციის სახით. მაგრამ აქი მოგახსენეთ, რომ ხალხი ბრძენია და მალევე მიუხედავად რასაც ცდილობენ. ისინი კი არა მარტო ცდილობენ, არამედ, პირდაპირ რომ ვთქვათ, ცდას არ აკლებენ... ოლ-ონდ რას? აი, ისევე 18 ივნისის ნომერი და თამარ მჭედლიშვილის სტატია თამაში რიცხვებით — უშედეგო

ოს კონსტიტუციის მე-6 მუხლი ბრძანებს: "საქართველოს კანონმდებლობა შეესაბამება საერთაშორისო სამართლის საყოველთაოდ აღიარებულ პრინციპებსა და ნორმებს. საქართველოს საერთაშორისო ხელშეკრულებას ან შეთანხმებას, თუ იგი არ ეწინააღმდეგება საქართველოს კონსტიტუციას, აქვს უპირატესი იურიდიული ძალა შედასახელმწიფობრივი ნორმატიული აქტების მიმართ". მაგრამ ნიშნავს კი ეს, რომ ყველა საკითხზე, შუქის ტარიფის ჩათვლით, ნათელაშვილმა ხან სტრასბურგში იჩივლოს და ხან ჰააგაში? დახა, საქართველო სასწაულების ქვეყანაა, თუმცა კი, როგორც ყოველთვის — "ყოველგნით შეინარეული". არაფერს ვამბობ სავალუტო ფონდის მოთხოვნებზე და პრესის ფურცელე-

ლუპაზე ხალხთა სულს, მონანიეთ თორემ დრო აღარ ითმენს, მოახლოებულია სამხრული სამსჯავრო, განკითხვის დღე, რასაც ვერ გადაურჩებით ხალხთა სულს დალუპვის გამო, წინააღმდეგ შემთხვევაში გადაეცემით სამუდამო სატანჯველს.

როგორაა შესაძლებელი ამგვარი ტექსტის წარმოშობა საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის წილში ან მის გარეთ? — თუ ეს მალხაზ ეკლესიის წევრია, გაუგებარია, თუ ვისი კურთხევათა ქადაგებას ამგვარად თუ იგი სტიზმატია, ან რომელიმე თავისთავად წარმომადგენელი ქართველი დაჯგუფების ლიდერია, რატომ აქამდე არაგის განუხილავს ამ მიმართულების სექტები? მეორე მხრივ-

ღვთისმეტყველების დისკურსიც ვერ აუთონიკება და ქრისტიანული მისიის მეთოდებზეც საკმაოდ ბუნდოვანი წარმოდგენა აქვს? გამოდის, რომ თხოვნის მიმღები სუბიექტი ვერ გაიგებს, კონკრეტულად რას ითხოვენ დასავლეთის ეს ემისრები. თხოვნის ავტორთა უმრავლესობა კი ბრმად ითხოვს მოცემული საზოგადოებისათვის უცხო ღირებულებათა დამკვიდრებას.

ასეთ ვითარებაში, თუმცა კი არა სამთავრობოთა და ინტელიგენტთა შეკრებებს ნამდვილად კეთილშობილური მიზანი ამოძრავებს, ეს შეკრებები ნაკლებად ქმედითია. ჯერ კიდევ "რელიგიურ თემაზე მორატორიუმის დანსებას" მოთხოვნის დროიდან ვფიქრობ: სად შეიძლება იყოს გამოსავალი შექმნილი მდგომარეობიდან? ჯერჯერობით შემდეგ დასკვნამდე მივდი: დათხდეთ ყველა ერთად — სამღვდლოება, მთავრობა, საოქალაქო საზოგადოება — და ვიმსჯელოთ ფართოდ და დაუფარავად. საკითხი ნამდვილად ღირს საამისოდ. ახლა ზოგიერთები მოწინააღმდეგეებს უღრუნე, ზოგიერთები — მოუწოდებენ. უმრავლესობა მათ შორის იჩივებს, მაგრამ არჩევანის კრიტერიუმები უცნობია. დავსხდეთ, ნუ დავენახება დრო და ძალები. ოღონდ ყველანი ერთად ვიყოთ და ბერენი. ნუ შეგვეშინდება, თუ უცებ აღმოჩნდება, რომ ჩვენი რეალური სულიერება სამარხო რაციონის დაცვასა (სამარხო ნაყინი) და საკურთხის გასაშხადებელი დღეების ცოდნას არ აღემატება. რომ ამგვარი ვითარებით ვიც და ბერიც ერთნაირადაა კმაყოფილი. ყოველგვარი დასვლება განკურნებაა, თუ მისი სწავლების სურვილი გულწრფელია. ამგვარად, მალხაზ I-ს არ მოჰყვება მალხაზ II.

სწორედ ამ მალხაზების წარმოშობი რეალობაა სისტემა, და არა შევარდნაძის კლანი, რომელიც მხოლოდ დროებით ლაქა სისტემის კანზე. ეს ლაქაც გაქრება, ოღონდ წერავენ მიწურს დასტაქრის ღირსებას, თუნდაც იმიტომ, რომ იმავე ნუმეპში დაერჩებიო!

კონსულტაციათა სერია გრძელდება. როგორ იწყება სტატია? — "სამი — ცხრაში, ხუთი — თერთმეტში, ექვსი — ოცში, რვა — ოცდაერთში" — ეს აზარტული მთაშამაშეების მიერ გაკეთებული ფსონები ან პენალტების სერია არ გახლავთ. ეს ვაჭრობაა. მას ოფიციალურ-პოლიტიკურ ენაზე პარლამენტართა დახურულ კონსულტაციები ეწოდება. იგი, როგორც მიხვდით, ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას ეხება და რიცხვებით კომისიის წევრთა რაოდენობა და პარტიათა კვოტები აღინიშნება. კიდევ ერთხელ: ხელისუფლება და ოპოზიცია ცენტრალური საარჩევნო კომისიის შემადგენლობაზე და მასში "თავისიანების" წილზე კამათობს. რა თქმა უნდა, არავინ ამბობს, რომ ამაზე კამათი არ შეიძლება, მაგრამ რის მანიშნებელია ის ვითარება, რომ კამათი მხოლოდ ამის გარშემო მიმდინარეობს? არ გვეკრათ? აი, ნანყვეტი სტატიიდან: "პარლამენტარებს მანინც სჯერათ, რომ დღეს ვითარება შეიცვლება. ასე მაგალითად, ბატონი ხაზარაძე იმედოვნებს, რომ დღეს პარლამენტარები კონსენსუსს მიაღწევენ და რიცხვთა ახალ კომბინაციებზე საუბრობს". რიცხვებისა და წილების მიღმა ვერ მიდის მათი გონება! ერთადერთი გასაყოფი შემდეგია: ვის დარჩება წევრთა ორი მესამედი. თუმცა კი, ერთი გადაწყვეტილება შეიძლება გუკარნახოთ კამათის მონაწილეთა შესათანხმებლად: ვისაც არ გაუმართლებს და გასაყოფი რეალობის მხოლოდ ერთი მესამედი შერჩება ხელში, სანუგეშოა ის მაინც შეიძლება მოითხოვოს, რომ ეს მესამედი გრძელი იყოს.

აი, ასე ვითარდება ჩვენი წინასაარჩევნო ციფრ-ციფლება, რომელმაც მეც შემოამარ და კარნავალური მოტივის გათამაშებასაც ვერ ავადანაგვანია ივნისში. "იმედი ბოლოს კვდება" — გვახსენებს თამარი მჭედლიშვილი და ჩვენც დავეთანხმებით. მით უმეტეს, თუ ჩვენში პაატა ბურჭულაძის ოცდახუთნობიანი სასცენო მოღვაწეობის საპატივცემულოდ გამართულ კონცერტში ბორის ავდუნიშვილის ზეობის სცენა გუნდისა და ზარების გარეშე შეასრულეს, რის გამოც ბილეთზე ასი ლარის დამხარჯველი მაყურებელი რამდენიმე ათეული მეტრის განმავლობაში ორკესტრის ტაშივლებულ ცუმპა-ცუმპას უშენდა, რატომ არ უნდა გექონდეს იმედი, რომ ჩვენში საოცრებო დემოკრატიული არჩევნები ეუთო-ს ექსპერტთა ან, თუნდაც ცესკო-ს გარეშე ვერ ჩატარდება? საქართველო ხომ სასწაულების ქვეყანაა!

დადასტურებაც ასეთი უნდა: სასწაულების კატეგორიას ხომ "ლეიბორისტების" ახალი პროექტიც ვაგეუთვებდა, რომლის შესახებ ბლა მახარაიმე ვაუწყა 20 ივნისს: "მას შემდეგ, რაც "ლეიბორისტების" ინიციატივა — საარჩევნო კომისიები ეუთო-ს წევრებით დაეკომპლექტებიან, არ იქნა მიღებული შესაბამისი ორგანოების მიერ, პარ ახალი წინადადება შეიტანეს პარლამენტში და ითხოვეს, არჩევნების შედეგი სასამართლოდ დაამტკიცოს". ნეტა რა პასუხი შეხვდება შალვა ნათლამიშვილის მედეგ ხმადალ განცხადებას? — "თუ ყველა მთავარს (ე. ი. ქართულ სასამართლოებს — ნ. ლ.) გაუწყდება ნამუსის ძარღვი, არჩევნების შედეგების დამტკიცება, მე-6 მუხლის მიხედვით, პირდაპირ ვავლებთ ვეროპის სასამართლოს". საქართველ-

ბიდან თუ ტელევიკრანებიდან სულ უფრო ხშირად მომზარადი ქართველი ფინანსისტების უსაფუძვლო იმედებით აპრაილებულ თვალზე. ეს მზარდი დაბაბულობა მეც მაშინებს და, უნდა გითხრათ, ხელისა და გულის კანკალით ინტერვიუს ფინანსთა ექსპონისტთან, დავით ონოფრიშვილთან (20 ივნისი, მაია ჭალაგანიძე, მთელი მთავრობის პასუხისმგებლობას ყოველთვის ფინანსთა მინისტრს აკისრებენ...). ერთი პირობა, რაღაც სხარტისა და ბასრის დანერა მიწოდა ჩვენი კურთხეული სამოზლოსა და სავალუტო ფონდის გაფუჭებულ ურთიერთობებზე, მაგრამ აქ ნამდვილად უაღვილო იქნებოდა. საფრთხე არა მარტო აშკარაა, მისი უშუალო მსხვერპლი მე და თქვენ ვაგვადებით. ექსპონისტთან ინტერვიუს ასე იწყება: "დავით ონოფრიშვილი ფინანსთა მინისტრის თანამდებობაზე წინასაარჩევნო არჩევნებამდე ერთი წლით ადრე დაინიშნა. ახლა მოგვხსენებათ, რომელი წელია, მაგრამ, როგორც ჩანს, ჩვენს ქვეყანაში პროგრესს მხოლოდ პრობლემები განიცდიან, რადგან გადადგომისას დავით ონოფრიშვილის მიერ ნათქვამი სიტყვები — თუ სისტემა არ შეიცვლება, ვითარებას ვერც ერთი ფინანსთა მინისტრი ვერ გამოასწორებს — დღესაც აქტუალურია".

მართლაც, აქტუალურია ეს სიტყვები: რას ვუნდებთ სისტემას? შევარდნაქცე და ძმათა მისათ? თუ საქმის არსი უფრო ღრმაა? აი, არასამთავრობებმა საქართველოს პრეზიდენტისადმი კიდევ ერთი ღია წერილი დაბჭევს 19 ივნისის და ვინ იცის მერამდენედ ითხოვენ რელიგიური შუენყნარებლობის პრობლემის გადაწყვეტას. საბაბიც მნიშვნელოვანი აქვთ: 15 ივნისს, ყვარლის რაიონის სოფელ ახალსოფელში პაპისტურის ეკლესია დაუნვათ. წერილში ვკითხულობთ: "ხელისუფლება კვლავინდებურად უმოქმედოა და ფარულად თუ აშკარად აქეზებს გალაღებულ ექსტრემისტებს". მაგრამ ვისი ხელისუფლება ეს და ვინაა ამ ხელისუფლებამ? განმარტებისთვის მოვიყვან ერთ განცხადებას, რომელიც რამდენიმე დღის წინ რესპუბლიკური საგანმეყოფის ერთ დერეფანში ვიხილე კედელზე გაკრული (სტლსა და კორექტურას ვინარჩუნებს):

სრულიად საქართველოში და საინგილოში, ჭეშმარიტი მართლმადიდებლური ქრისტიანული სარწმუნოების მქადაგებელი ბერი, მალხაზ I — ლუკაშვილი.

იაღვრებო, პაპისტებო და სხვადასხვა მტრებო და დამანგრეველებო ქრისტიანული მართლმადიდებელი ჭეშმარიტი სარწმუნოების, დროა გონს მოეგოთ, დაუბრუნდით თქვენი ჭეშმარიტი გამჩენი მამის სახლს, მშობლიურ ქერას, ეკლესიებსა და ტაძრებს, მშობლიურ დედა ეკლესიას. სალიეთ და მიუხედედით ემშაკს, მის სატანურ მთავრებასა და ძალებს, დაიხენით თავი მისი დამლუკველი კლანჭებისგან და დაუბრუნდით თქვენი ჭეშმარიტ ღმერთს, იესო ქრისტეს, ჩვენს მხსნელსა და ჩვენს მშველელ ღმერთს. შეიცანით უფალი ჭეშმარიტად, დაადექით მის ჭეშმარიტ გზას, შეუდექით მის ჭეშმარიტ მოძღვრებას თქვენივე სულის გადასარჩენად და სახსნლად. ნუ იტყუებთ თავს და ნუ

მთავრობის რომელი წევრი ან თუნდაც იმავე არასამთავრობო ორგანიზაციების რომელი აქტივისტი შეამჩნევს, რომ "ჭეშმარიტი მართლმადიდებლობის მქადაგებელს" სემინარული

Complex block containing a logo for 'ხალხის პირისპირი' and a form with fields for name, address, and phone number. The form is titled 'შეამოთხავთ ან მიიღება გზავთის მხარეში'.

ნიდერლანდელი კვარტეტი ქართული მუსიკით დაინტერესდა

ახალი ქართული მუსიკა, ახალგაზრდა ქართველ კომპოზიტორთა ნაწარმოებები, სამწუხაროდ, თითქმის უცნობი სამშობლოში, საკმაოდ ხშირად ქლერს საზღვარგარეთ. ამ თაობაში გამოირჩევა ერთ-ერთი საინტერესო, თვითმყოფადი, ორიგინალურად მოაზროვნე კომპოზიტორის, მაკა ვირსალაძის შემოქმედება. მისი სხვადასხვა ჟანრის ნაწარმოებები ხშირად სრულდება გერმანიასა და რუსეთში, სომხეთსა და უკრაინაში, შვეიცარიაში, აზერბაიჯანში, პოლონეთში... წლებულს მაკა ვირსალაძე მიწვეული იყო ნიდერლანდებში, საქსოფონების კვარტეტ "აურელიას" მიერ რეალიზებულ ქართულ-ნიდერლანდულ მუსიკალურ პროექტში მონაწილეობის მისაღებად. პროექტის არსი ის იყო, რომ საქსოფონების კვარტეტსა და ქართველ ქალთა ფოლკლორულ ანსამბლ "მზეთამზეს" მოემზადებინა და ნიდერლანდების რამდენიმე ქალაქში შეესრულებინა ერთობლივი საკონცერტო პროგრამა. კონცერტებზე ქართული ფოლკლორის ნიმუშებთან ერთად ქართველ კომპოზიტორთა ნაწარმოებებიც შესრულდა, მათ შორის მაკა ვირსალაძის "მოგონება" საქსოფონთა კვარტეტისთვის.

მაკა ვირსალაძეს უკვე ჰქონდა რამდენიმე კონცერტი

კითხვან ბოლახი

- მაკა, რა იყო ნიდერლანდებში შენი ვიზიტის მიზეზი?

- ნიდერლანდების სამეფოში ჩემი ვიზიტი დაკავშირებული იყო საქსოფონების კვარტეტ "აურელიას" პროექტთან. კვარტეტი ქართული ანსამბლის "მზეთამზის" მოსმენის შემდეგ დაინტერესდა ქართული ფოლკლორით და მასთან ერთობლივი კონცერტის გამართვა გადაწყვიტა. საინტერესოა, რომ ანსამბლ "აურელიას", რომელიც, ძირითადად, აკადემიურ მუსიკას ასრულებს, როგორც ახალს, ისე ძველს, ადრეც ჰქონია რეალიზებული მსგავსი პროექტები, კერძოდ, არგენტინულ და იაპონურ ეთნოგრაფიულ ანსამბლებთან ერთად.

- თუ შეიძლება, ორიოდ სიტყვით, რა იგულისხმება ერთობლივი კონცერტში? რა პრინციპით შეიძლება გაერთიანდეს რადიკალურად განსხვავებული ეს არა ანსამბლი?

- კონცერტზე კვარტეტსაც და

"მზეთამზესაც" ქართული ხალხური სიმღერები უნდა შეესრულებინათ. კვარტეტს, ცხადია, - ხალხური სიმღერების არანჟირებები, რომლებიც თვითონ გააკეთეს. მაგრამ იმისთვის, რომ კონცერტი მხოლოდ ფოლკლორული არ გამოსულიყო, მათ სპეციალურად ამ საღამოსთვის მოამზადეს გია ყანჩელის "ღამის ლოცვები" ტრანსკრიფცია და რამდენიმე კომპოზიტორის სპეციალურად დაუკვეთეს ნაწარმოები, მათ შორის, ჰოლანდიელ აბ სადბრიკს და ნოდარ მამისაშვილს. ბატონმა ნოდარმა კი რამდენიმე ახალგაზრდა კომპოზიტორს გაგვინია რეკომენდაცია და "აურელია-კვარტეტმა" ჩვენი მუსიკის ნინასწარი გაცნობის შემდეგ გააკეთა არჩევანი. აბ სადბრიკს და ბატონ ნოდარს მათ დაუკვეთეს ნაწარმოები ორივე ანსამბლის ერთობლივი შესრულებისთვის, მე კი - მხოლოდ საქსოფონთა კვარტეტისთვის.

- რა ტიპის იყო მათი დაკვეთა, ანუ როგორი რეგლამენტი დაეცეს?

- არავითარი რეგლამენტი არ ყო-

ფილა, გარდა იმისა, რომ მე ვიცოდი შემადგენლობა და ხანგრძლივობა - შეიძლება ნუთი. სულ ესაა. რაც შეეხება ქართულ ფოლკლორთან კავშირებს, მათ არც ეს მოუთხოვიათ, მაგრამ რადგან მე ვიცოდი, სად და რა პირობებში შესრულდებოდა ჩემი ნაწარმოები, ამან, როგორც ჩანს, გარკვეული გავლენა მოახდინა ჩემზე, განსაზღვრა ნაწარმოების საერთო იდე-

ა და მისი მუსიკალური ენის თავისებურებაც. ნაწარმოებს დავარქე "მოგონება" და ვგულისხმობდი მოგონებებში თანდათანობით ჩაძირვის პროცესს, მაგრამ არა მხოლოდ ინდივიდუალურ მოგონებებში, არამედ ერის გენეტიკურ მემკვიდრეებში. ამ ჩანაფიქრმა თითქოს ამოატივტივა ხალხური სიმღერა "მშემლი მუხასა", უფრო ზუსტად, არა თვითონ სი-

მღერა, არამედ მისი იდეა, როგორც მეტაფორა, ნეგატიურ ძალასთან დაპირისპირების აბსტარქცია.

- როგორ შეაფასა ეს კონცერტი ნიდერლანდების საზოგადოებამ, პროფესიონალებმა და პრესამ?

- პროექტი ძალიან კარგად მოამზადეს, იყო არაჩვეულებრივი რეკლამა. კონცერტები იმართებოდა საუკეთესო დარბაზებში, მათ შორის,

ამსტერდამის კონცერტგეაუს კამერულ დარბაზში, ყოველ კონცერტს წინ უძღოდა ჰოლანდიელი მუსიკის-მცოდნის მოკლე ლექცია ქართულ მუსიკასა და ფოლკლორზე, პრესაში დაიბეჭდა რამდენიმე ინტერვიუ და ანალიტიკური პუბლიკაცია. კონცერტები ჩაინერა რადიო. ერთი სიტყვით, პროექტი საუკეთესოდ გამოქცა, ხოლო დარბაზების სისავსით თუ ვიმსჯელებთ, საზოგადოების დიდი ინტერესიც გამოიწვია.

- როგორც ვიცი, "აურელია-კვარტეტმა" შენი ჩარევის გარეშე ისწავლა ნაწარმოები. კმაყოფილი ხარ თუ არა მათი ინტერპრეტაციით?

- ძალიან კმაყოფილი ვარ, თუმცა, ჩაფიქრებული მქონდა სტერეოფონური აუსტიკური ეფექტი და გარკვეული თეატრალიზებული ქმედება. მაგრამ ამისთვის მეტი დრო და მეტი რეპეტიცია იყო საჭირო. მიუხედავად ამისა, მთლიანობაში ჩემი ნაწარმოებიც და სხვა ავტორთა თხზულებები და ხალხური სიმღერების არანჟირება მაღალპროფესიულად შესრულდა.

- ამ ვიზიტსა და შეკვეთის შედეგად ხომ არ გაჩნდა შემდგომი ურთიერთობის პერსპექტივა?

- იყო კონკრეტული წინადადება სხვა ჰოლანდიური ანსამბლისგან, რომ იგივე ნაწარმოები მათთვის გადაემტანა. "აურელია-კვარტეტმა" შემომთავაზა ნაწარმოების გამოცემა (ანსამბლის ერთ-ერთი წევრი გამოცემელიცაა). გარდა ამისა, ძალიან გვიჩნდა, ეს კონცერტი საქართველოშიც ჩატარდეს, რაც მხოლოდ ერთ პრობლემასთან - საჭირო თანხის მოძიებასთანაა დაკავშირებული.

რეპი - გაფრთხილება თუ კრიმინალი?

ჯი მენის განგსტერული რომანტიკა

თამარ სახივრიძე

ჯგუფი So Solid Crew მუდმივი ყურადღების ცენტრშია. ეს ყურადღება ძალიან ხშირად მისი ახალი ალბომებითა და კონცერტებით კი არა, მისი წევრების უჩვეულო საქციელით და, როგორც ამბობენ, "მაგნეტურად" არის გამოწვეული. როცა საუბარი იმაზე, თუ როგორ უარყოფით ზემოქმედებას ახდენს თანამედროვე მუსიკა საზოგადოებაზე, So Solid Crew არასოდეს ავიწყდებათ. მის რეპს კრიტიკოსები ბანდების, განგსტერების მუსიკად მიიჩნევენ და იმასაც ამბობენ, ამ რეპ-ჯგუფს დიდი წვლილი მიუძღვის განგსტერების კულტურის პოპულარიზაციაში და, საერთოდ, ძალადობის აღზევებაში. მართკრიტიკოსები რომ იდგნენ ამ აზრზე, ეს კიდევ არააფერო, მაგრამ ამ ჯგუფის დანაშაული ლამის სახელმწიფოებრივი კრიმინალის დონეზეა აყვანილი. პრიტანეთის მთავრობის წევრები სერიოზულ შეშფოთებას გამოიქვემდებან და აცხადებენ, რომ დანაშაულის ზრდა სწორედ ისეთი "იდიოტების" (რადენ არ უნდა გაგიკვირდეთ, ეს პატივცემული ადამიანები სწორედ ასე მოიხსენიებენ ჯგუფის წევრებს) ბრალია, როგორც არის, მაგალითად, ჯგუფი So Solid Crew. ბოლო ხუთი წლის განმავლობაში დანაშაულებათა რიცხვის საგრძნობ მატებას ამ ჯგუფის სახელსაც უკავშირებენ. რამდენად

სტაბილური იქნებოდა ქვეყანაში კრიმინალური სიტუაცია, ეს ჯგუფი რომ არ არსებობდეს, ნამდვილად ვერ გეტყვით. რაღაც საეჭვო კია. მით უმეტეს, რომ ამ ჯგუფის მუსიკაში, მის პაოსში, ცხოვრებაში თუ სიმღერების ტექსტებში ისეთი განსაკუთრებული არაფერია, სხვა რეპერებს რომ არ ეთქვას ან არ გაეკეთებინათ. So Solid Crew-ს შემოქმედება მხოლოდ ერთი მცირე ნაწილია იმ ფენომენისა, რასაც რეპი ჰქვია, და რაც მხოლოდ განსხვავებულ მუსიკალურ სტილს კი არა, ცხოვრების სტილსაც გულისხმობს. რეპი სოციალური მოვლენაა, ის თვით ცხოვრებამ მოიტანა და თუ თავად რეპერებს დავესესხებით, თვით ყველაზე აგრესიული ფრაზები და რიტმები კი არ ბადებს აგრესიას - ეს გაფრთხილებაა, ეს არის ასახვა იმისა, რაც ხდება ქუჩაში, რაც ხდება ჩვენს გარემოში. ეს არის ნიშანი, რომ ყველაფერი სულაც არ არის კარგად და პროტესტი იმის გამო, რომ ყველაფერი კარგად არ არის...

ასეა თუ ისე, ჯგუფი So Solid Crew ყველაზე კრიმინალურ რეპ-ჯგუფად მიიჩნევა. განსუყვეტული საჩივრები, სასამართლოები, ციხე - მისი წევრების მშობითარე ცხოვრების განუყოფელი ნაწილია. პოლიციასთან ურთიერთობა ჯგუფის განსაკუთრებული ბოლო წლებში გაერთულდა. მუსიკოსები ისეთი თითქოს არაფერს ამბობენ, მთავარი ბრალდება იარაღის ტარებაა. იარაღს კი ისინი პრინციპში იმიჯის შესაქმნელად იყუ-

რეპ ჯგუფი So Solid Crew-ს განგსტერების ბანდას ეხიბნენ

ნებენ; კარგად იციან, რომ ეს არ ეპატიებათ, მაგრამ არ დაგიდევენ, დაუდევრება, უხეშობა და თავნებობა რეპერების სტილია... ამასწინათ სასამართლოში ჰქონდა საქმე ქეიმს (ნამდვილი სახელი შეინ ნეილი), გასულ წელს ეშლი უოტერსს 18 თვით თავისუფლების აღკვეთა მიუსაჯეს და არასრულწლოვანთა კოლონიაში ჩასვეს იარაღის ტარებისათვის. დარენ უიერიც (დაკავეს, მან 16 წლის თავყანისმცემელს ფიზიკური შეურაცხყოფა მიყენა. ორი წლის წინ

ერთ-ერთ ლამის კლუბთან ატყვილი სროლის დროს ფეხში დაჭრა ჯგუფის ერთ-ერთი წევრი. ახლა ჯი მენის (იგივე ჯეისონ ფილიპისი) ჯერიც დადგა, მას რამდენიმე დღის წინ ოთხი წლით თავისუფლების აღკვეთა მიუსაჯეს. რატომ? - რაღა თქმა უნდა, ცეცხლსასროლი იარაღის უკანონო ტარების გამო.

ეს ამბავი ნოემბერში მოხდა. ჯეისონ ფილიპსი ჯერ კინოთეატრში პრემიერაზე გამოცხადდა იარაღით, მერე გზად პოლიციას გადაეყარა, იმ უბანში,

სადაც ნარკოტიკებით ვაჭრობა მიმდინარეობდა, ფილიპსი პოლიციას დაემალა, ხოლო როცა პოლიციელებმა ეჭვი აიღეს და დადევნენ, მდევრის განცხადებით, მუსიკოსმა, რომელიც ალუღე-ბული ჩანდა, ჯიბიდან რაღაც ამოიღო და ნაგვის კონტინერში ჩააგდო. მოგვიანებით კონტინერში რევოლვერი იპოვეს, და თუმცა ფილიპსი მის მფლობელს უარყოფდა, ექსპერტებმა იარაღზე რეპერის თითის ანაბეჭდები აღმოაჩინეს. მის ლოდონის ბინაში კი 11 პისტოლი იპოვეს.

სასამართლოზე ჩვენების მიცემაშია 24 წლის ჯი მენი შეტყობისდაგვარად თავს იკავებდა. მან ყველა ბრალდება უარყო და მხოლოდ ის თქვა, რომ იარაღი თავის დასაცავად ნამდვილად არ სჭირდება, იმიტომ რომ არავინ გაუხლიძდა და თავადაც არავის ერჩის; ხოლო დაეკარა რომ სჭირდებოდა, მაშინ ბოდი-გარდას აიყვანდა.

პოპულარულმა ჰიტმა - 21 Seconds ამ შემთხვევაში მის ავტორს ველარ უშველა.

თუმცა, მოსამართლემ ერთგვარი სოლიდარობა გამოუცხადა რეპერს, როცა აღნიშნა - დარწმუნებული ვარ, ფილიპისი იარაღი იმიჯისთვის ჰქონდა და არა იმისთვის, რომ რეალურად გამოეყენებინაო. მაგრამ მოსამართლის ნათქვამი ნათქვამად დარჩა, განაჩენი - განაჩენად. საზოგადოებამ კი საკუთარი განაჩენი გამოიტანა: So Solid Crew ბანდისტური კულტურის გაიდელაბა-

რომანტიზაციას ახდენსო, და ჯგუფის წევრებს შვიარდლებული რომანტიკოსებიც უწოდებენ. უფრო დიდი ხნით უნდა ჩაესვათ, ჭკუა რომ ისწავლონ, - მაკაც რად და უკმაყოფილოდ განაცხადეს ძალადობის წინააღმდეგ მებრძოლმა ორგანიზაციებმა.

ციხიდან გამოსვლის შემდეგ ჯგუფის ერთ-ერთმა წევრმა, "ნაჯდომმა" ამერ დომ ინტერვიუში განაცხადა: ძნელი იყო ჯდომა, მაგრამ ბევრი დრო მქონდა, ბევრი დღესი დავწერეო.

"მონყენილი ვიყავი - ცხადია, მოწყენილი იქნები - შემინებულეც, მარტო ხარ შენს მიმებთან. და შენ ამას გვერდი უნდა აუარო, გააკეთო ის, რაც უნდა გააკეთო, არსად არ გარბიხარ, არც არავის გაურბიხარ, არც სადმე მიდებარ. ასეთ დროს მგრძნობიარე ხდები, ნახი, შეგიძლია ყოველ წუთს იტყვი. გესმით, რას ვამბობ? შენი ემოციები ნებისმიერ დროს, ნებისმიერი მიმართულებით შეგიძლია მოუშვა. ამ დროს ბევრი რამ მოცილს გონებაში, შენ კი ქალაღზე უნდა ვადამოტანო."

რეპერის "განგსტერული რომანტიკის" შედეგი - ახალი ტექსტები ახალ სიმღერებს დეიდს საფუძვლად.

ვერ გეტყვი, რამდენად იმოქმედებს სასამართლოს განაჩენი დანაშაულის რიცხვის შემცირებაზე, მაგრამ, იგი გობრის რწმენას თუ გამოიყენებს, ოთხწლიანი ციხე ფილიპისთვისაც და, საერთოდ, ჯგუფისთვისაც, შესაძლოა, საკმაოდ ნაყოფიერი აღმოჩნდეს.

ბოდი-არტის ქაოსი და ჰარმონია

თამარ მარკვიანიძე

რა თქმა უნდა, გასწინათ ბოდი-არტის ანუ სხეულის მოხატვის ხელოვნების შესახებ. ახლა არა მატო ვაგამენია, არამედ გვიწახვავს კიდევ, ფოტოებზე ან უცხოურ ყურნალებში კი არა, ცოცხლად, როგორც "ტუსოვშიკები" ამბობენ - "ლაივში". ბოდი-არტის პირველი ექსპერიმენტი თბილისში რესტო-

რან "კრისტალში" განხორციელდა. ეს იყო ბოდი-არტის პირველი ექსპოზიცია, რომელიც საქართველოში მოეწყო, პერიოდულად ჩვენში გამართულ შოუებსა თუ დეივლეებზე წარმოდგენილ ბოდი-არტის ცალკეულ ელემენტებს არ ჩავთვლით.

"ჰარმონიული ქაოსი" - ასე ერქვა ჩვენებას, რომლის ორგანიზატორი და ესეიზების ავტორი მანანა მანჩინი გახლდათ. თბილისური

ექსპერიმენტი დასავლური ჩვენებებისგან განსხვავდებოდა. აქ მათ ყურებულმა მხოლოდ მზა ნამუშევრები ანუ უკვე მოხატული მოდელები იხილა. როგორც წესი, ბოდი-არტის დემონსტრირების დროს აუდიტორია მოდელების შექმნის მთელი პროცესის მოწმე ხდება - სცენაზე გამოდიან მხატვრებიც და მოდელებიც, და ასე მათ ყურების თვალწინ იქმნება ექსპოზიცია. ასე რომ, სახეზეა პროცესიც და შედე-

გიც. ქართული ბოდი-არტი კი მხოლოდ შედეგის ჩვენებას ისახავდა მიზნად. ვერ გეტყვით - რატომ; ალბათ იმიტომ, რომ ეს მაინც პირველი ცდა, მაინც ექსპერიმენტი გახლდათ და ორგანიზატორებიც და მოდელებიც ცოტა არ იყოს ფრთხილობდნენ. თუმცა, ჩვენს ფოტოგრაფს კულისებში შესვლა არ გასჭირვებია, მოდელების დიზაინის შექმნის პროცესსაც დაესწრო და ფირზეც ბევრი საინტერესო

კადრი აღებჭდა. ისიც უნდა აღვნიშნო, რომ "ჰარმონიული ქაოსი" თეატრალიზებულ სანახაობად იყო ჩაფიქრებული და თავისი სიუჟეტიც ჰქონდა. ჩვენებური ბოდი-არტი ამითაც განსხვავდებოდა ევროპული ბოდი-არტისგან. ეს იყო ორმოქმედებიანი შოუ, პირველ მოქმედებაში პროფესიონალი მოცეკვავეები მონაწილეობდნენ, რომლებმაც მათ ყურებულს თავბრუდამხვევი აღმოსავლურ-დასავლური ცეკვებ-

ით მშვენიერი სიურპრიზი მოუწყვეს. ამასობაში კულისებში მოდელები მოიხატნენ - ვინ იმპერატორად, ვინ - კლეოპატრად, ვინ - მონად, ვინ - რად და ვინ კიდევ რად გარდაისახა. ბოდი-არტმა სცენა ერთი თვალის დახამამებაში ააჭრელა. შოუ შედგა. "ჰარმონიული ქაოსის" ორგანიზატორი მანანა მანჩინი უკვე სამომავლო გეგმებზე ფიქრობს. ის მოდის თეატრის შექმნას აპირებს.

ქართული ბოდი-არტის პირველი ექსპერიმენტი "კრისტალში"

ზაურ ხალვაშა, ფოტოგრაფი

ქინძლაძით "სალტიკო" დაინტარსდა

შოტლანდიის "სელტიკის" მწვრთნელს მარტინ ო'ნილს "დერბი ქაუნთის" 29 წლის ქართველი ლეგიონერის გიორგი ქინძლაძის შექენა სურს. ქინძლაძემ, რომელსაც ინგლისის პირველი დივიზიონის ბინადართან კონტრაქტის ვადა ჩემპიონატის დასრულებისთანავე ამოუნურა, ახლის დადგებაზე უარს ამბობს, მით უმეტეს, რომ ინგლისელთა მიერ კონტაგეზუელი ახალი კონტრაქტი სამჯერ ნაკლებ ხელფასს ითვალისწინებდა. "The Sunday Mail"-ის ცნობით, "სელტიკი" მზადაა, ქინძლაძესთან ხელი მოაწეროს, თუ, რა თქმა უნდა, პირობებზე შეთანხმდებიან.

ქართველ ლეგიონერთა დაახლოებული პირის განცხადებით, ქინძლაძის გადაწყვეტილების შესახებ უახლოეს დღეებში შეივტყობოთ.

კახარი ვაირონია ფიქროს

ვერონის იტალიაში დაბრუნებაზე ლამის იმ დღიდან ლაპარაკობენ, რაც არგენტინელმა ფეხბურთელმა რომის "ლაციო" დატოვა. ამის მიზეზი სხვა არაფერია, თუ არა თავად ვერონის არცთუ ისე შთამბეჭქდავი თამაში "მანჩესტერ იუნაიტედის" რიგებში. თამამად შეიძლება ითქვას, რომ ვერონმა ინგლისში ბევრი ვერაფრთი გამოიჩინა თავი. სწორედ ამიტომ სერ ალექს ფერგუესონი, როცა ვერონის გაყიდვაზე ელაპარაკებთან, დღიად არ იკლავს თავს უარის თქმით.

არგენტინელი, როგორც ჩანს, მართლაც, იტალიაში დაბრუნდება, მაგრამ არა რომში. "ლაციო" ისეთ ფინანსურ კრიზისშია, რომ ნადვლად არა აქვს თავისი ექს-ნახევარმცველის შექენის თავი. ვერონის ყიფდა ტურინის "იუვენტუსს" და მილანის "ინტერს" სურთ.

ყველასთვის კარგადაა ცნობილი ექტორ რაულ კუპერის ღტოლვა თანამემამულე ფეხბურთელების მიმართ. მას ყველა არგენტინელი მოსწონს: კილი გონსალეს-ის ყიდვაც უნდა, ხუან პაბლო სორინისაც და ვერონისაც. ვერონი მასიმო მორატი-საც მოსწონს, მაგრამ ჯერ არავინ იცის, მოახერხებს თუ არა "ინტერი" "იუვესთვის" კონკურენციის განწევას.

იხიოდა რა. "რომა"

იხეენება ფრანგული "მონაკოს" მექსიკელი მცველი რაფაელ მარკესი. არც არის გასაკერი, ასე მწარედ რომ მოუწოდებია რომში გადასვლა. აბა, ვის ესიაოვინება იმ კლუბში თამაში, რომელსაც ფინანსური გარანტიების უქონლობის გამო უშაღლესი ლიგიდან აგდებენ? მარკესმა მიაინცდამაინც "რომა" იმიტომ აირჩია, რომ, ჯერ ერთი, აქ მისი მეგობარი ვალტერ სამუელი თამაშობს და, მეორეც: ყველასთვის კარგადაა ცნობილი, რომ ფრანკო სენსი და ფაბიო კაპელო ახალი ფეხბურთელების შექენას აპირებენ. ეგვიპტელი მიდუც ამიტომ ემოქცენილება "რომას" და თავდაუზოგავად აქებს ფაბიო კაპელის. ახლა კი მას მექსიკელმაც მიზაძა.

თავად "რომას" დიდი აღფრთოვანება არ გამოუჩნდაც მარკესთან დაკავშირებით. ფრანკო ბალდინი განახტავდა, მოიფიქრებოთ, რომელი ფეხბურთელი გიყიდოთ, ლეგონტალეი თუ მარკესიო. მექსიკელი მცველი იმედს არ კარგავს, რომ მოახერხებს იტალიაში გადასვლას.

ახლოს "გილანგი" ანდა

ესპანური "მაიორკა" კამერუნელი ფორვარდი სამუელი ეტოო ისედაც კარგ ფეხბურთელად ითვლებოდა, მაგრამ რაც პარიზში მიმდინარე კონფედერაციის თასის ტურნირზე მსოფლიოს ხუთგზის ჩემპიონს, ბრაზილისს ნაკრებს კოლი გაუტანა და ასპარეზობას გამოითმას, მისი ავტორიტეტი ერთიორად გაიზარდა.

ახლა კამერუნელი ფორვარდის ხელში ჩაგდებით ისეთი გრანდები დანიტერესდნენ, როგორებიც არიან "ვალენსია" და "მანჩესტერ იუნაიტედი". ინგლისელები ძალიან მონდომებულნი არიან, ეტოო თავიანთი კლუბში იხილონ, მაგრამ თავად კამერუნელი ფეხბურთელი თავს იკავებს და იტალიელებისგან ელოდება წინადადებას.

საქმე ის არის, რომ ეტოოს, თურმე, "მილანში" წდომებია თამაში და იმედი აქვს, კარლო ანჩელოტიზე მისი კარგი თამაში შთაბეჭდილებას მოახდენს და მას კლუბში აიყვანს. "ფანტასტიკური იქნებოდა სერია A-ში გადასვლა. იტალიაში მჭიდ საყვარელი გუნდი "მილანია". ძალიან მინდა, მომავალი სეზონი ანჩელოტის გუნდში დავიწყო. აბა, ვის არ გაახარებდა ევროპის ჩემპიონების გვერდით თამაში?" - იმედიანადაა ეტოო.

რაიკარდსა და პან ბასტენს "ბარსელონაში" აპატიოიანს

"Planetfootball"-ის ინფორმაციით, "ბარსელონას" სათავეში ფრანკ რაიკარდი-სა და მარკო ვან ბასტენის ტანდემი ჩაუდგება. ერთ-ერთ ჰოლანდიურ წყაროზე დაყრდნობით, "ბარსელონას" ვიცე-პრეზიდენტი სანდრო როსელი ამსტერდამში გაემურა, რათა რაიკარდთან და ვან ბასტენთან ამ საკითხთან დაკავშირებით მოლაპარაკება აწარმოოს.

მას შემდეგ, რაც გუს ჰიდინკი და რონალდ კუმანი კატალონიური კლუბის ახლად არჩეული პრეზიდენტის ხუან ლაპორტას წინადადებას არ გამოეხმაურნენ, ჰოლანდიელთა ტანდემი მთავარი მწვრთნელის უმთვარეს პრეტენდენტებად მოიაზრება. ეს პოსტი ამჟამად რადიმირ ანტჩის უკავია. ისიც საგულისხმოა, რომ როტერდამის "სპარტადან" ნასელის შემდეგ რაიკარდი უმუშევრადაა და საქმეს ეძებს.

რაქორდაში პრიმიტაივიზიონი

ესპანეთის საფეხბურთო ჩემპიონატის ბოლო ტურში "დებორტივოსა" და "ესპანიოლის" მატჩი ორი შნიშვნელოვანი მოვლენით აღინიშნა.

პრიმერადივიზიონის საუკეთესო ბომბარდირმა როი მაკაიმ სეზონის 29-ე ბურთი გაიტანა და ბრაზილიელი ბუეტოს მიერ 1992-93 წლების სეზონზე დამყარებული კლუბის რეკორდი გაიმეორა.

მაკაიმ 75-ე ნუთზე გაათანაბრა ანგარიში, რასაც ერთ ნუთში თანაგუნდელის ალბერტუ ლუესი მეორე გოლიც მოჰყვა.

გალისიელთა რიგებში თავისი ბოლო მატჩი ჩაატარა კლუბის ვეტერანმა, 40 წლის მცველმა დონატომ. დონატოს კონტრაქტი კლუბთან სეზონის დასრულების-თანავე ეწყურება.

კახარი "ხანფიკაში" ახალი მიზნებით დარჩა

ლისაბონის "ბენფიკას" ესპანელმა მწვრთნელმა ხოსე ანტონიო კამაჩომ გადაწყვიტა, პორტუგალიურ კლუბთან კონტრაქტი გააგრძელოს.

"კონტრაქტის გაგრძელება სურს, მაგრამ - "რეიტერთან" საუბარში განაცხადა 48 წლის კამაჩომ, რომელიც იაპონია-კორეის 2002 წლის მსოფლიო ჩემპიონატზე თანამემამულეებს ედგა სათავეში. - საქმე ის არის, რომ არამწველებრივი უთიერებომა მაქვს კლუბის პრეზიდენტთან, ლუის ფილიპ ვირასასთან, რომელიც ყველაფერს აკეთებს "ბენფიკასთვის".

რაც შეეხება "ბენფიკაში" კამაჩოს სამწვრთნელი კარიერას, ესპანელი შარშან, ნოემბერში მივიდა ლისაბონის კლუბში და საკუთარი სამწყსო ჩემპიონატის მეორე აღვიდომად აღაზუვა. ესეც რომ არა, კამაჩოს ძალისხმევით, ლისაბონელებმა ჩემპიონთა ლიგის მესამე ვჯგუფურ ეტაპამდე გააღწიეს. შესალოა, ბეგრისთვის ასეთი შედეგი დიდი ვერაფერი ნუგემი იყოს, მაგრამ თუ გაითვალისწინებთ, რომ პორტუგალიის ერთ-ერთი უძველეს კლუბს 1999/2000 წლების სეზონის შემდეგ ევრო-თასებზე არ უსაპარებია, ესეც დამაპყრობელედ შედეგად შეიძლება ჩაითვალოს. ამჯერად, უფრო სწორად, მომავალ სეზონში, ლისაბონელებს მიზნად დაუსახავთ ჩემპიონობა, რომელიც 1994 წლის შემდეგ აღარ უზეიძიათ.

ამერიკისი ჰიმნი ფრანგული სტანდის თანხლებით
აშშ-ის ფეხბურთელთა ნაკრების მწვრთნელმა ბრიუს არენამ კრიტიკის ქარცეცხლში გაატარა ფრანგი გულშემატკივრები. არენას გაბრაზების მიზეზი ის არის, რომ კონფედერაციის თასზე აშშ-თურქეთის მატჩზე, ამერიკის ჰიმნის აღმკრების-სა, ფრანგებს სტვენა დაუსყუთა.

"ფიქრობ, ნებისმიერი ქვეყნის ჰიმნის უშატიცევშულობა ღორობაა. ყველა ქვეყანას პატივს ცემებთ და, შესაბამისად, ნებისმიერი ჰიმნი ჩვენთვის უშიწინდესია. ფრანგი გულშემატკიეერების ქმედებით გულგატეხილი ვარ", - პრესკონფერენციაზე გულნატკენი ჩანდა არენა. მით უფრო, რომ თურქებთან მატჩიც წააგეს (1:2).

ჯერჯერობით უცნობია, თუ რა გაგრძელება ექნება ფრანგი გულშემატკივრე-ბის საქციელს, თუმცა, ამგვარი რამ ამერიკელთა მიამართ პირველი შემთხვევა რო-დია. ფიქრობენ, რომ ფრანგების საქციელი ერთგვარი პროტესტი იყო ამერიკელებ-ბის მიერ ერაყში წარმოებული ომის გამო.

TV-სპორტი

ორშაბათი, 23 ივნისი	
HTB + ФУТБОЛ 13:00 თავისუფალი დარტყმა 13:15 ესპანეთის ჩემპიონატი 15:00 ბრაზილიის ჩემპიონატი. "პონტე პრეტა" - "ვასკო და გამა" 16:45 ჩემპიონთა ლიგის არქივი. 98/99 სეზონი. ფინალა. "რეალი" - "დინამო" (უკრაინა) 18:35 თავისუფალი დარტყმა 18:50 სახვლიო ტელეპროგრამა 18:55 რუსეთის ჩემპიონატი. "კრლია სოვეტო-ვი" - "ზენიტი". პრემიარი ტრანსლაცია 20:50 ესპანეთის ჩემპიონატი 22:35 რუსეთის ჩემპიონატი. მიმოხილვა 23:35 ჩემპიონთა ლიგის არქივი. 98/99 სეზონი. ფინალა. "ინტერი" – "მანჩესტერ იუნაიტედი"	
HTB + СПОРТ 11:00, 14:00, 16:40 პრეს-ცენტრი 11:15 "ოლიმპის შოლეობა" 11:20, 14:15 აურიბიკა 11:45 სახვლადკო მიმოხილვა 12:15 სპენი. რუსეთის ჩემპიონატი 13:00 ჩოკოლეტი. "უიშბლდონის დიდი მატჩები" 14:40 რეალბურთი. WNLBA - ჩემპიონატი 16:10 ჩოკოლეტი. უიშბლდონის წინ 16:55 ჩოკოლეტი. უიშბლდონის ტურნირი. პირ-დაპირი ტრანსლაცია	00:00 პროფესიონალური კრივი. ლენოქს ლუიხი - კორკ ჯონსონი, ვიტალი კლიჩო - სიდრიკ ბოსველი. შესვენებისას (01:15) ახალი ამბები EUROSPORT 11:30 "ოლიმპიური თამაშები" 12:00 ნიშნოკრიზისი. მსოფლიო ჩემპიონატი 13:00 რალი. მსოფლიო ჩემპიონატი კვიპროსში 13:30 მძლეოსნობა. ევროპის თასი 15:00 "ოლიმპიური თამაშები" 16:00 ნიშნოსნობა. მსოფლიო თასი ლეგენაიაში 17:10 ფეხბურთი. მსოფლიო თასის გუნდების შეხვედრა 17:15 ფეხბურთი. მსოფლიო თასის ღუნდები 18:15 ფეხბურთი. კონფედერაციის თასი 19:15 ფეხბურთი. კონფედერაციის თასი 21:00 ახალი ამბები 11:15 ფეხბურთი 21:45 მძლეოსნობა. ევროპის თასი 22:00 მძლეოსნობა. 22:30 მძლეოსნობა. სპრინტერები 23:45 ფეხბურთი. კონფედერაციის თასი 00:00 ფეხბურთი. კონფედერაციის თასი 02:00 ახალი ამბები 02:15 ფეხბურთი. კონფედერაციის თასი 03:45 მუღტესპორტი 04:00 მუღტესპორტი 04:15 ახალი ამბები

ფეხბურთი

სატრანსფერო ზაფხული სტარტს იღებს

ევროპის გრანდები დიდი გარიგებებისთვის ემზადებიან

აკა ღონია

2002/2003 წლების საფეხბურთო სეზონი თავის დასასრულს მიუახლოვდა, რაც იმას ნიშნავს, რომ მთელი საფეხბურთო სამყაროს ყურადღება შემოდგომის დადგომამდე სატრანსფერო ბაზრისკენ იქნება მიმართული. ფეხბურთელთა ყიდვა-გაყიდვა და მილიონიანი ხელშეკრულებების თავიერება სულ მალე აიღებს სტარტს. ძნელი სათქმელია, გავხდებით თუ არა ბექჰემის ტრანსფერის მსგავსი გარიგების მომსწრენი, თუმცა, იმის იმედი კი ნამდვილად უნდა გვერდდეს, რომ არაერთი სიურპრიზი გველის.

ბექჰემის ტრანსფერი ვახსენებთ და ავევ არც ლუიშ ფიგუ უნდა დაგვავინებდეს. მადრიდის "რეალის" ხელმძღვანელობა განუწყვეტლოე იმეორებს, რომ ბექჰემის მოსვლა არავითარ გავლენას არ მოახდენს პორტუგალიელის მომავალზე, თუმცა, ევროპული კლუბები მაინც თადარიგს იყერენ - ერთიც ვნახით და, "რეალმა ფიგუ გაყიდოს პორტუგალიელი ნახევარმცველით დაინტერესებულია ორი მილანური კლუბი - "მილანი" და "ინტერი", თუმცა, ამ უკანასკნელის შანსი უკეთ გამოიყურება: "რეალს" ხომ "ინტერის" ვალი აქვს (10 მილიონი ევრო, რომელიც რონალდოს სანაცვლად გადახდები თანხას უნდა დაუმტყნონ). ახლა არავინ იცის, ვინ არის მართალი, "რეალი", რომელიც ამტკიცებს, რომ ფიგუს არსად გაუშვებს, თუ ისინი, ვისაც "რეალის" არ სჯერა.

შედარებით გარკვეული სიტუაციაა "რეალის" სხვა ფეხბურთელების - გუტისა და მორინეტისს ირგვლივ. გუტი არ მალავს, რომ კლუბის მიტოვება სურს, რადგან ბექჰემის მოსვლის გამო მას ძირითად შემადგენლობაში მოხეველიც იმედი აღარა აქვს. მადრიდელთა ხელმძღვანელობა ამტკიცებს, რომ გუტს "რეალმა" არ სურს და ეს მართლაც ასეა. "რეალმა" გუტის გუნდში დარჩენას სისოფა, თუმცა, ფეხბურთელი ყოყმანობს და იტალიაში გადაბრუნებით იმუქრება. ცნობილია, რომ გუტის შექენით "რომა" არის დაინტერესებული. იგივეს ამბობს თავად ფეხბურთელიც და აცხადებს, რომ საიმუფენით მიიღებდა რომაელთა წინადადებას. გუტი არ არის "რეალის" ერთადერთი ფეხბურთელი, რომლითაც "რომა" დაინტერესდა. ფაბიო კაპელოს ფერნანდო მორინეტის-

რონალდინიოზე მთელი ევროპა ნადირობს

სთვისაც დაუდგამს თვალი. თუ ეს ინფორმაცია მართალია, მორინეტისის "რომაში" გადასვლა, ალბათ, წინ აღარაფერი დაუდგება. "რეალი" არ მალავს, რომ მორინეტისს შენარჩუნება აღარ აპირებს. თავდამსხმელის "რომაში" გაშვება, წესით, მადრიდელბსაც უნდა აძლევდეთ ხელს.

მიუხედავად იმისა, რომ "ბარსელონას" ახალი პრეზიდენტის, ხუან ლაპორტას მიერ დასახვლია, დედე ბექჰემის შექენის გეგმა საპნის ბუმბიტით ვასკობს და იტალიაში გადაბრუნებით იმუქრება. ცნობილია, რომ გუტის შექენით "რომა" არის დაინტერესებული. იგივეს ამბობს თავად ფეხბურთელიც და აცხადებს, რომ საიმუფენით მიიღებდა რომაელთა წინადადებას. გუტი არ არის "რეალის" ერთადერთი ფეხბურთელი, რომლითაც "რომა" დაინტერესდა. ფაბიო კაპელოს ფერნანდო მორინეტის-

რაბბი

ინგლისი მსოფლიოში პირველია

ინგლისელთა კაპიტანი მარტინ კონსონი

მოხვდა. ასეთ მატჩებში მსაჯობა უშაღლესი დონეზე ხოლმე, ან თუ არა, სალაპარაკო მაინც არაფერი ხდება. მაგრამ ამჯერად სხვანაირად მოხდა. როგორც ჩანს, ორლანდიელ არბიტრს ნამტეხანი მოუვიდა, რადგან რამდენიმე სარგავი საიტზე მსაჯის მიმართ დიდი უკმაყოფილება გამოიქვა - მასპინძლებს აშკარად მხარს უჭერდა.

"ეს იყო ისტორიული გამარჯვება და, როგორც უნდა წარიმართოს ჩემი ცხოვრება, ამას ვერასდროს დავიწყებ. დღეს შედეგები მოაქვს. სტუმართა ნახევარმცველმა თავისიანთა შეტეგებზე შესანიშნავად წარმატა და არასაკლებ უსანიშნავად ურწყა. რამდენი ჯარიმაც დაინიშნა ავსტრალიელთა კარის მიმართულებით, ეუკონსონმა ყველა გაიტანა. ასევე იყო გარდასახების დროსაც. მხოლოდ ერთხელ უმტკუფეს მიზანმა - ტინდლისს ლეისის გარდასახვისას ბურთი მარცხენა ძელს

რაფრთი მალავდა.

"არაფერი განსაკუთრებული არ იმშობდება, - საპირისპირო აზრის იყო როგოჯერგანი, - არა მეონია, ერთმა მარცხმა მსოფლიო თასის ფავორიტთა სიადანამოგვალობა. ავსტრალიის ნაკრები დღესაც მსოფლიოს უძლიერეს გუნდად რჩება და ამას შემოდგომით დაამტკიცებს კიდევ".

ინგლისელთთან წინა კვირას დამარცხებულმა ახალმა ნიშანდამ უელსზე იყარა ჯაფერი და სარეკორდო ანგარიშით - 5:3 დაამარცხა. აქამდე უელსელებს "ოლ ბუექსთან" უდიდესი ანგარიშით 1988 წელს კრისტტერში ნაგეთა (3:2). მასპინძელთა უპირატესობა იმდენად დიდი ყოფილა, რომ მიმოხილვლებში ვაკვირეულბლები კი დარჩნენ, როგორ არ ნაავო უელსმა უფრო დიდი სხვაობით.

სამხრეთულ ტურნებში ზედიზედ მეორე მარცხი იგემა საფრანგეთის ნაკრებმა. ისევე როგორც წინა კვირას, "მალბში" ამ-

როშაბური

ანდრე აბასი: "შტეფის პერასოდს დავეხვევი!"

ნინო პირაკლი

დღეს უიმბლდონი იწყება - სეზონის ყველაზე პრესტიჟული და საინტერესო ტურნირი. დაარსებიდან დღემდე უიმბლდონის მოგება ყველა ცნობილი ჩოგბურთელის დიდი ოცნება იყო, იმათიც კი, ვისაც უიმბლდონის გარეშეც არაფერი აკლდა, რეიტინგშიც საუკეთესოთა შორის იყო და დიდი პოპულარულობითაც სარგებლობდა. ერთი სიტყვით, უიმბლდონის მოგება ყველას უნდა. არც ანდრე აბასია სხვაგვარ ნაკლები, მასაც უკვე დიდი ხანია ოცნებაზე გადაჰქცევია ინგლისური ტრიუმფის კიდევ ერთხელ განცედა.

ეს ხობურთა ამერიკელი თანამედროვე ჩოგბურთის უნიკალური მორღებია. უკვე 33 წლისაა და ისეთი მემკრიბით თამაშობს, კაცს თინეიჯერი ეგონება. ასაკს საერთოად არ ეგუება და უიმბლდონის მოგებას აპირებს. ამის შემდეგ კი გადაწყვეტილი აქვს, თავის კარიერას ნაბრტლი დაუსკვას. დროა, უკვე დროა, დატოვოს წინა და უკან მგზავრობა, სათანადო ტურნირზე გამოსვლა და პირად ბედნიერებას დატკუბეს. ბედნიერებით, რომელმაც მისი ცხოვრება მთლიანად შეცვალა.

ავასიმ 1986 წელს დაიწყო ჩოგბურთის მწვერვალების დაპყრობა. მაშინ მას გრძი-

ლი ქერა თმა ჰქონდა და თვით კეპს თავიდან არ იცლიდებოდა. დღეს ის ხობტორა და კორტზე თავმშემელი გადის. ამ ჩვიდმეტწილის განმავლობაში ავასიმ უდიდესი მეტამორფოზა განიცადა და საბოლოოდ ცოლ-პოლზე გადაირულ, სერიოზულ კაცად იქცა. 1997 წელს, როცა ამერიკელ მასიონებს ბრუკ შილდს დაუზახლოვდა, მისმა კარიერამ ლამის სრული კრახი განიხიდა. ავასიმ ისევ დაბრუნდა ძველი ადრამა. მაღლ შორეულსდა დაშორდა.

1999 წლის გაზაფხულზე შტეფი ვიერი გაიცნო. თამამად შეიძლება ითქვას, რომ ამ დროიდან ავასის ცხოვრებაში ახალი ერა იწყება. ვიტერანი ჩოგბურთული ველოაფერს თავიდან იხდებს და უდღედს ნარმატებებს აღწევს. ახლა უკვე სახელი და გვარი "ანდრე აბასი" კვლავაც ძველბურედ ანგარმეგასწავლია ყველა მეტოქისთვის. რეიტინგაც ლევის სისწრაფით იცვლება – ავასი უკვე პირველი ნომერია. 2000 წელს წლის ჩოგბურთელად ასახელებენ. მთელ ქვეყანას ორი დიდი ჩოგბურთლის მექვივერდ მოელოდა: ახალდაბადებულ გვიდე-ენჯილზე ბუქმეკერები უკვე ფსონებს ილ-

ზილეელი ვარსკვლავის დაპატრონების ყველაზე რეალური კანდიდატი. თუ ეს ტრანსფერი განხორციელდება, "მანჩესტერს" მიატოვებს ხუან სებასტიან ვერონი. ინგლისელები ვერონს "იუვენტუსს" მიჰყვიდიან, სანაცვლოდ კი გარკვეულ თანხას და რომელიმე ფეხბურთელს - ოლიან ტურამს ან ედგარ დავიდს მიიღებენ. "საგარაუდაოა ისიც, რომ "იუვენტუსს" დავიდ ტრეზეგეტც დაემშვიდობება. ფრანგმა თავდამსხმელმა ვერა და ვერ მიაღწია იმას, რომ ხელისაწი მოუშაგებდა და გუნდის მიტოვებით იმუქრება. ტრეზეგეტს შექენის სურვილს გამოთქვამენ "ბარსელონა", "ვალენსია" და "მანჩესტერი". რონალდინიოს შექენა კი, "მანჩესტერთან" ერთად, სურს მეორე ინგლისურ კლუბს, "ნიუკასლს". ბოზი რობსონის გუნდი ფეხბურთელის სანაცვლოდ პარიზელებს, ფულთან ერთად, ლორენ ვერონის დამატებასაც სთავაზობენ, თავად რონალდინიოს კი - წლიწინადი სამ მილიონს. თუმცა, "მანჩესტერთან" შედარებით, "ნიუკასლის" შანსი, ალბათ, მაინც ძალიან მოკრძალებულია.

ევროპულ გრანდთა ინტერესის ობიექტია ამსტერდამის "აიაქსის" 22 წლის მცველი, კრისტლიან კივე. ახალგაზრდა რუმინელის შექენით "მილანი", "ინტერი", "რეალი" და "ბარსელონა" არიან დაინტერესებული. თავად კივე აცხადებს, რომ მისი ფავორტები არიან "მილანი" და "რეალი". არჩევანსაც სწორედ მათ შორის გააკეთებს.

საგულისხმოა, რომ "აიაქსი" წლეულს საქმობ დიდ ფულს იშოვის. კივეც დავდა, ამსტერდამელბს ჰყვით კიდევ რამდენიმე ფეხბურთელი, რომელთა სარფინად გაყიდვაც შეუძლიათ. იტალიურ "რომას" ზღაპრან იბრაჰიმოვიჩის შექენა სურს, "ინტერი" კი ვან დერ მეიდეს გადაბრუნებას ცდილობს.

ბრაზილიელთა კაცა ჯერ მხოლოდ 21 წლისაა, თუმცა, ჩანს, რომ ამჟამინდელ კლუბში, "სან პაულუსში" მას დიდხანს არავინ გააჩერებს. კაკას შექენა "ბარსელონას", "რეალს", "მილანს", "იუვენტუსს" და უამრად სხვა კლუბს უნდა.

ზემით ჩამოთვლილი ფეხბურთელები მხოლოდ მცირე ნაწილია იმათ შორის, ვინც, საგარაულოდ, წლევენდელ ზაფხულში შეიცვლებს კლუბებს. დღეს ამით დავასრულით. წინ ცხელი სატრანსფერო ზაფხული გველის და ტრანსფერებზე საუბარიც არაერთხელ მოგვიწევს.

საქართველოს მსოფლიოში პირველია

ჯერადაც არგენტინის ნაკრებთან დამარცხდნენ – 32:33. აღსანიშნავია, რომ ბოლო სამი ქულა "უკემებს" მატჩის ბოლო შეტევაში მოპოვეს – კესადამ არეკნი გაიტანა. ამ ორმა მარცხით შემოფრთხილმა ფრანგულმა პრესამ ბერნარ ლაპორტს ცვლილებებისკენ მოწონდა, მაგრამ რა სახის იქნება ეს ცვლილებები, ან იქნება თუ არა საერთოდ, ჯერჯერობით უცნობია.

ინგლისელების მსგავსად, ევროპული რაგბის პრესტიჟი დაცვა ირლანდიამ. ვასულ კვირას დამარცხებულ ტონვას კელტებმა გუმიწინის საშობა მიაყოლეს - 40:12. მატჩი ირლანდიელთა თავისუფალი ნახევარმცველის რონან ოგარას ბუნევისად იქცა. ნაკრებსა და "მანსტერის" ნახევარმცველმა ორ ლელოს ორი გარდასახვა, ზუთი საჯარიმო და ერთი არეკნიც მიაყოლა, რითაც საერთო ვაჭმში 32 ქულა მოიხვეჭა. "დღევანდელი მატჩი ორმაგად სასიამოვნო გამოდგება ჩემთვის. უმთავრესი ისაა, რომ ნაკრებმა მოიგო, მაგრ

თომ ჰორნი ამერიკული "ცხენის ოპერა" 100 წლისაა

ირაკლი მახარაძე

1886 წელს აპაჩების ლეგენდარული ბელადი ჯერონიმო საბოლოოდ დანებდა ამერიკულ მთავრობას, მის დაპატიმრებაში დიდი როლი ითამაშა ამერიკელი თავის არანაკლებ ლეგენდარულმა პიროვნებამ თომ ჰორნი.

1980 წელს ამერიკის ეკრანებზე გამოვიდა რეჟისორ უილიამ უიარდის ფილმი "თომ ჰორნი", შექმნილი ჰორნის ავტობიოგრაფიის მიხედვით, რომელშიც მთავარ როლს ასრულებდა განთქმული სტივ მაქკინი (ეს მსახიობის ბოლოსწინა ფილმი აღმოჩნდა, სულ ცოტა ხანში იგი კიბოსაგან გარდაიცვალა).

ფილმის შესავალში ჰორნი-მაქკინი შედის სალუნოში დასალევად, სადაც მას დახვდებიან მოკრივეები და შესთავაზებენ მომავალი მსოფლიო ჩემპიონის, რეალურად არსებული ჯიმ კორბეტის სადღეგრძელოს დასრულებას. იგი უარს განაცხადებს, შეხვდაც კედელზე ჩამოკიდებული ჯერონიმოს ფოტოს და მის სადღეგრძელოს იტყვის.

კი, მაგრამ, ვინ გვია ეს შენი ჯერონიმო? – ჰკითხეს მას.

ჯერონიმო იმხელა კაცია, რომ კორბეტს მოუწევს დედამისის მხრებზე დადგომა, რათა მიწვევს და უკანალზე აკოცოს...

თომ ჰორნის საუბედუროდ, ჯიმ კორბეტი იმავე სუფრაზე იჯდა...

თომ ჰორნი დაიბადა 1860 წლის 21 ნოემბერს მისურის შტატში. ზემოვთქმულთან ერთად რანჩოზე გაატარა. 14 წლისა იგი მამამისმა მათთან სცემა და ამის გამო თომი სახლიდან დასავლეთისაკენ გაიქცა. იგი მუშაობდა რკინიგზაზე, ატარებდა დილითადაც, 1876 წელს კი ჩაირიცხა ამერიკულ არმიამ მხვერავად, მშვენივრად ისწავლა აპაჩების ენა და მიიპყრო მხვერავთა უფროსის ალ სიბერის ყურადღება. მათ ერთად უამრავი მძიმე დავალების შესრულება მოუხდათ, მათ შორის ჯერონიმოს დაპატიმრებაც. არმიიდან წასვლის შემდეგ იგი ერთხანს შერიფადაც კი მუშაობდა. 1890 წლიდან იგი იწყებს სამსახურს განთქმული ალან პინქერტონის სააგენტოში და აპატიმრების ცნობილ ბანდიტს პეგ ლეგ მაქკინის.

სტივ მაქკინის ყოველთვის უნდოდა თომ ჰორნი ფილმის გაცეთება. იგი აცხადებდა, რომ ყველა ნათამაშები პერსონაჟიდან ყველაზე დიდ მსგავსებას მასში ხედავდა. მაქკინმა ეს ერთი დამე თომ ჰორნის საფლავზეც კი გაათენა: "...იგი, თითქოს, მეუბნებოდა: ვთხოვ, მოყვე ჩემი ამაზი... ისეთი გრძობა მაქვს, რომ, თითქოს, რაღაც ძაფებით ვარ დაკავშირებული მასთან. მე გვგრძობ, რომ ეს ჩემი ბედია, რათა მოყვე თომ ჰორნის ნამდვილი ისტორია", - ამბობდა მაქკინი.

ამერიკის "ველურ" დასავლეთში ახალი ტერიტორიების ათვისებასთან და დასახლებასთან ერთად, ბევრი პრობლემა იჩენდა ხოლმე თავს, რომელიც ხშირად სისხლისღვრით მთავრდებოდა. სულ მალე უკვე სახელგანთქმულ პიროვნებებს და ჩუბინს, ჰორნის მსხვილი მესაქონლეები დაიქირავებენ ე.წ. ჯონსონის საგრაფოს ომში ჯორჯისა და ახლადდასახლებული ფერმერების წინააღმდეგ საბრძოლველად (1862 წელს ამერიკის კონგრესმა გამოსცა კანონი, რის მიხედვითაც ნებისმიერს ეძლეოდა დასავლეთში მიდებარე 65 ჰექტარი ფართობის მიწა, თუ იგი იქ 5 წლის განმავლობაში იცხოვრებდა. ამ ფერმერებს ეძახდნენ homesteaders. ამას ეწინააღმდეგებოდნენ მესაქონლეები, რადგან საფრთხე და შესაბამისად, გავლენის სფერო, ეკარგებოდათ).

ჯონსონის ამბების შემდეგ ჰორნი-მა მონერა ხელი კონტრაქტს Swan Land and Cattle company-თან, რომელსაც განაგებდა შოტლანდიელი ჯონ ქლეი. მისი მოგონებებით, ჰორნი ძალიან ცოტას ლაპარაკობდა, ენოდა სიგარეტს და წნავდა ლერიეტებსა და თოკებს ცხენებისათვის. კომპანიის სააღრიცხო წიგნებში იგი მოხსენიებულ იყო როგორც ცხენების მომვლელი, სინამდვილეში კი იგი კლავდა ცხენებისა და საქონლის ქურდებს და ხანდახან homesteader-საც. თუ რანჩერი ვინმეს ქურდობაში დადანაშაულებდა, ის მაშინვე მიმართავდა ჰორნს. ყოფილი მხვერავი გამოირჩეოდა საოცარი მოთმინებითა და დაკვირვებულობით. იგი იწყებდა მომავალი მსხვერპლის თვალთვალს, ზედმიწევნით ეცნობოდა მის ზნე-ჩვეულებებს. სიცოცხლეში, ქარსა და წვიმში, ხანდახან რამოდენიმე დღის განმავლობაში მოთმინებით ელოდა თავის მსხვერპლს, და ამ ხნის მანძილზე ჩასაფრებულს შეეძლო ეჭამა მხოლოდ უმი ხორცი. "მოკვლა ეს ჩემი ბიზნესია" - თქვა ერთხელ ჰორნი. იგი ყოველთვის მარტო მუშაობდა, მოკვლის შემდეგ ანადგურებდა ყოველნაირ სამხილს და მოკლულის თავთან ტოვებდა ორ ქვას. ზუსტად ასე მოკლა მან მეთ რაში, ამერიკის სახალხო გმირის დეივი კროკეტის ძმისშვილი. როდესაც იგი თავისი საცხოვრებელი სახლიდან გამოვიდა ჰორნი სამჯერ ესროლა, დარტყმის ძალა ისეთი იყო რომ რაში უკანვე სახლში შეაგდო, მოკვლის შემდეგ ჰორნი მოაგროვა მასრები და წავიდა დამსახურებული ჯილდოს – 600 დოლარის მისაღებად.

მსახიობი და ოპერატორი ჯონ ალონზო სტივ მაქკინის შესახებ ამბობდა: "მე არავინ მინახავს ასე კარგად რომ ატარებდეს ცხენს. იგი, ბასთერზე (მაქკინის ცხენი – ი.მ.) ამხედრებული, თოფიდან მშვენივრად ისროდა. ამას ახერხებდა მაშინაც, როცა ცხენი მთელი სისწრაფით მიჰქროდა. მან ისე იცოდა მისი ზნე-ჩვეულება", რომ გეგონებოდა, თითქოს, ის და ბასთერი დაქორწინებული იყვნენ. მაქკინი, მართლაც, დახელოვებული ცხენოსანი იყო. გაიხსენეთ, თუნდაც "შესანიშნავი შედეგული", როდესაც კალვერას ბანდასთან პირველი შეტაკების შემდეგ იგი ბანდიტებს მისდევს. რაც მთავარია, მაქკინი ყოველთვის თვითონ ასრულებდა ტროუკებს (ასევე იყო ფილმის გმირი ჰორნიც, მას 1891 წელს ფენიქსში როდოე აქვს მოგებული).

როგორც წესი, საქმის მოგვარების შემდეგ თომ ჰორნი მიდიოდა სალუნოში დასალევად და ჩვეულებრივ უთქმელი, ლაპარაკს იწყებდა. ჰორნი სამ წელს "ნადირობდა" ქურდებზე და ბოლოს, ეს რაიონი მთლიანად განმინდა კიდევ მათგან.

როდესაც 1898 წელს ამერიკა-ესპანეთის ომი დაიწყო, იგი კუბაზე გაემგზავრა საბრძოლველად და იმყოფებოდა მომავალი პრეზიდენტის თეოდორ რუზველტის ცხენოსნებს შორის.

1901 წელს ჰორნი დაბრუნდა ვაიომინგში და ვინმე ჯონ ქოუბლის რანჩოზე დაიწყო მუშაობა. აქაც, იგი აგრძელებდა ჩვეულ საქმიანობას. ერთხელაც ქოუბლმა ჰორნს დავალება მისცა – მოეშორებინა ვინმე ქელს ნიქელი, რომელზეც ეჭვობდა, რომ ნახირი მოჰპარა. 1902 წლის 18 ივლისს ორი გასროლით მოკლულ იქნა 14 წლის უილი ნიქელი. მას ეცვა მამამისის ქუდი და პალტო. ეჭვი მაშინვე თომ ჰორნიზე აიღეს, მაგრამ მას ჰქონდა მყარი ალიბი – იგი მკვლელობის დროს მატარებელში იჯდა. ამ მკვლელობამ მოკიპო ჩააგდო იქაური მოსახლეობა. სპეციალურად ამ საქმის გამოსაძიებლად გამოიძახ-

სტივ მაქკინი თომ ჰორნის როლში

ეს ცნობილი მარშალი ჯო ლეფორსი. ეს ის ადამიანია, რომელიც მოხვეწებას არ აძლევდა ცნობილ ბანდიტებს ბურ ქელისა და სანდენს ქელს. იგი შეხვდა ჰორნს, როცა იგი სალუნოში ლოთობდა და ალაპარაკა. თითქოს, მაშინ აღიარა ჰორნი რომ ეს მკვლე-

ლობა მისი ჩადენილი იყო, თუმცა დოკუმენტალურად ეს არსად დაფიქსირებულია. თვითონ ლეფორსი კარგად იცნობდა ჰორნს და ფიქრობდა, რომ მან ბიჭი შემთხვევით მოკლა. თუმცა, ბევრი ექსპერტი ამტკიცებდა, რომ ისეთ ჩუბინს როგორც იყო

ჰორნი, არ შეიძლებოდა, ერთმანეთში არეოდა მამაკაცი და მოზარდი, თუნდაც ეს უკანასკნელი მამის ტანსაცმელში ყოფილიყო ჩაცმული.

თომ ჰორნი დააპატიმრეს. მოუხედავად იმისა, რომ მის სანინააღმდეგოდ მამილებელი საბუთი არ არსე-

ნამდვილი თომ ჰორნი

ბობდა, სასამართლო ჰორნის წინააღმდეგ იყო, მან კი გაუგებარი მიზეზების გამო უარი თქვა დაცვაზე, თუმცა კატეგორიულად უარყოფდა ნაყენებულ ბრალდებას. ცოტა ხანში იგი ციხიდან გაიქცა, მაგრამ დაიჭირეს და 1903 წლის 20 ნოემბერს, საკუთარი დაბადების 43 წლის თავზე ჩამოახრჩვეს. ბევრი აცხადებდა, რომ ჰორნი მსხვილმა მესაქონლეებმა მოიშორეს თავიდან, რადგან ისინი აპირებდნენ პოლიტიკაში გასვლას და ის ფაქტი, რომ ჰყავდათ დაქირავებული მკვლელი ტერიტორიების დასაცავად და გასანმენდად საფრთხეს უქმნიდა მათ მომავალს. ასე რომ, თომ ჰორნი შეენიარა ბნელ პოლიტიკურ თამაშებს (ძალზე ნაცნობი სიტუაცია).

საინტერესოა, რომ ჰორნი ისეთი პატივისცემით სარგებლობდა, რომ ვერავინ გაბედა სასჯელის სისრულეში მოყვანა, ამიტომ სპეციალურად მისთვის მოიგონეს რთული მოწყობილობა წყლისა და სასწორის მეშვეობით, რის შედეგადაც ჰორნი თვითონვე მოისწრაფა სიცოცხლე. ციხეში ყოფილისას მან დაწერა ავტობიოგრაფია "მთავრობის მხვერავისა და მთარგმნელის, თომ ჰორნის ცხოვრება, დანერვილი მის მიერ".

ფილმს არ ჰქონდა ისეთი წარმატება, როგორსაც მაქკინი და სტუდია ელოდა. თავის დროზე თომ ჰორნი ანაქრონიზმად მოიაზრებოდა, რადგან მე-19 და მე-20 საუკუნეების მიჯნაზე "ველური" დასავლეთის დღეები წარსულს ჩაბარდა და, როგორც ამბობენ, ჰორნი, უბრალოდ, გვიან დაიბადა. ასევე მოხდა ფილმთან მიმართებაში, რადგან იმ პერიოდში ვესთერნის პოპულარობა მკვეთრად დაეცა. ამას ბევრი მიზეზი ჰქონდა, ერთ-ერთი და, ალბათ, უმთავრესი ის იყო, რომ კინოაუდიტორიას, განსაკუთრებით კი მოზარდებს, უფრო მეტად ცინიკური და მოძალადე გმირები ესაჩიროებოდათ, რაც მათ მიიღეს კიდევაც სოლვესტერ სტალონეს, არნოლდ შვარცნეგერის და სხვათა სახით. ყველაზე კარგად ეს მდგომარეობა ერთმა კრიტიკოსმა გამოხატა: "თომ ჰორნი გახდა მსხვერპლი ამ უანრისადმი აუდიტორიის ანტიპატიისა. წინა წლებში ეს ლირიკული და ღრმა ფილმი ნამდვილ კლასიკად იქცეოდა". მსახიობმა ჯეიმს ჰოპერმა კი განაცხადა: "თომ ჰორნი, ჩემი აზრით, სტივის საუკეთესო ფილმი".

ბრძელსხვირა მწვეარი ახალგაზრდებზე დაბეშის

თამარ ბაბუაძე

"ტრუსარდიზე" შარშან, დაახლოებით ამ დროსაც ვწეროდი. ვამბობდი, რომ ბიზნესი, რომელიც დანტე ტრუსარდიმ 1910 წელს ტყავით დაიწყო დღეს უძვირფასესი აქსესუარების, სიგარეტებისა და სუნამოების გიგანტური ინდუსტრიადა იქცა; რომ ამაში უდიდესი წვლილი დანტეს შვილიშვილს, ნიკოლა ტრუსარდის მიუძღვის; რომ თითქმის ასი წლის ფირმამ უდიდესად არ უღალატა არჩეულ პრინციპს და დღესაც საკულტო, კლასიკურ სუნამოებსა და აქსესუარებს უშვებს.

მაშინ ტრუსარდი ახალმა სუნამომ "სქინმა" გაგვასხენა. საზაფხულოდ გამოშვებული არომატი ასე განსაზღვრეს: "სქინი" ძვირფასი სურნელია, გამოჩრეული საღამოებისთვის არის შექმნილი და ის ისეთივე დახვეწილი და არისტოკრატიულია, როგორც მისი მწარმოებელი ტრუსარდების ფირმა ვახლავთო. ანუ "სქინი" მაშინვე გამოირჩა საზაფხულოდ შექმნილი სხვა მხიარული და თავქარიანი სურნელებისგან. მეტიც, "სქინი" გახდა კიდევ ტყავის იმ ტრადიციის გამგრძელებელი, რაც ტრუსარდებმა სუნამოებში PYTHON-ის გზით გადაიტანეს და კიდევ უფრო დიდი პო-

პულარიზაცია გაუკეთეს ძვირფას ტყავს – როგორც არისტოკრატიული იმიჯის ერთ-ერთ უმთავრეს ატრიბუტს.

წელს კი მიზეზი, რის გამოც "ტრუსარდი" კვლავ შეგახსენეთ, კარგად დამუშავებული, ძვირფასი ტყავისგან რადიკალურად განსხვავებულ ფასეულობებს ატარებს. მიზეზი ჯინსია – ოქროს მძივების, კოვბოების, 60-იანელი ჰიპებისა და როკერების საყვარელი ქსოვილი. უფრო ზუსტად კი სუნამო ასეთივე სახელით – "ტრუსარდი ჯინსი", რომლის თბილისური პრეზენტაციაც ახლახან მაღაზიათა ქსელმა "ისი პარიზი" გაართვა. საინტერესოა, რის ნიშნავს ტყავიდან ჯინსზე გადასვლა. ნუთუ, იმას, რომ მდიდრული "ტრუსარდი" ახალგაზრდობასთან კომპრომისზე მიდის და ბოლო დროს ძალიან მოდურ – თინიჯერულ/ახალგაზრდულ ტალღას უერთდება? თუ ახალ სუნამოს კარგად დააკვირდებით, აშკარად ასე იფიქრებთ: მისი ფლაკონიც კი ჯინსს ჰგავს, უფრო ზუსტად, კი – ჯინსის მარჯვლად ჯიბე: ცისფერია და, თითქოს, დიდი, სტაფილოსფერი დერისტებიც დაჰყვება. ლოგოც – ნარინჯისფერ წრეში ჩასმული ნარინჯისფერი მწვეარი და სიტყვები, "ტრუსარდი ჯინსი" – ჯინსის მარჯვლად დაკერებულ ღილ-

ჯინსში გამოწყობილი გაია ტრუსარდი ახალ სუნამოს წარმადგენს

თან ასოცირდება. თვითონ სურნელი კი ძალიან განსხვავდება "ტრუსარდის" სავიზიტო ბარათად ქცეული – ოფნავი მძივი, მდიდრული და დახვეწილი არომატებისგან. "ტრუსარდი ჯინსი" ყვავილოვანი, ნაზი და მხიარულია.

ამიტომაც, ბევრი ვარაუდობს, რომ "ჯინსის" გამოშვება აშკარად 1910 წელს დაარსებული ფირმის გაახალგაზრდადებისა და ახალ თაობასთან დაახლოების სურვილია. თითქმის, არისტოკრატი ტრუსარდები მედიდურ იერს იცვლიან და თავი ანთ სიმბოლოს – გრძელცხვირა მწვეარი ახალგაზრდების მიმართულად ვითარებაში გეშავენ. ტყავს – მდიდრული ფუფუნების სიმბოლოს ახლა ჯინსი ცვლის – ყველაზე მასობრივი და ახალგაზრდული სამოსი. და ეს უზარმაზარი ცვლილება სწორედ ახალი სუნამოში იხილება. ის გახლავთ სუენამო სტიქიაც ღამის ქალაქია – ნეონის სინათლეებით და აქტიური ცხოვრებით სავსე.

თუმცა, ეს ახალი ამბავი, ვფიქრობ, ტრაგიკულად არც მათ უნდა აღიქვან, ვინც "ტრუსარდის" სავაჭრო ნიშანს არისტოკრატიულობის გამო სცემდა პატივს. "ტრუსარდის"

ლოგო – წმინდა სისხლის მწვეარი ხომ დინამიკურობის, წინსვლის და ამავე დროს არისტოკრატიზმის სიმბოლოა. მისი სახით კომპანია ვითარდება, მაგრამ არც ძველ ფასეულობებს კარგავს. ამაზე მეტყველებს "ტრუსარდი ჯინსის" ფოტოც – საზაფხულოებს ახალ სუნამოს ტრუსარდების გვარის გამგრძელებელი გოგონა, გაია წარმოუდგენს. მას სახეზე თავისი გვარისათვის შესაფერისი მედიდური და გამომწვევი იერი დასათამაშებს. ანუ, ის ჩვეულებრივი ახალგაზრდა არ არის – გაია რიფივით არისტოკრატია და, ამავე დროს, ჯინსი აცვია, ე.ი. თანამედროვე და თავისუფალიცაა. ამიტომაც ხშირად ის "ტრუსარდი ჯინსი" – ოჯახური წარსულისა და ახალი ფასეულობების ამსხავველ არომატს; ეს კი იმას ნიშნავს, რომ ახალი სუნამოს საშუალებით "ტრუსარდი" შუა ხნის მდიდარ ქალბატონებთან ერთად, ახალგაზრდების გულის დაპყრობასაც დიპლომატიურად ცდილობს.

მოკლედ, ოჯახური ეპოპეა ჩვეულებით გრძელდება: ტრუსარდები კვლავაც აწარმოებენ ძვირფას ტყავებს, ქოლგებს, ქაშერებს, მაგრამ ჯინსისკენაც აპირებენ თვალს. ახალ სუნამოს ხომ თან ახლავს ტანსაცმლის ახალი კოლექციაც, რომელშიც განმსაზღვრელი სწორედ ჯინსია.

